
STRATEGIA ROZWOJU GMINY SIEMYŚL DO ROKU 2030

Dokument opracowano w składzie:

mgr Robert Żarkowski, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. m. Jerzego Regulskiego (FRDL)

dr Agnieszka Malkowska, Uniwersytet Szczeciński

dr Arkadiusz Malkowski, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Grzegorz Roman, ekspert ds. planowania przestrzennego FRDL

Marek Turzyński, urbanista

Dokument powstał z inicjatywy samorządu Gminy Siemyśl, a jego twórcami są mieszkańcy gminy wspierani przez ekspertów zewnętrznych z Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej m. Jerzego Regulskiego, Centrum Szkoleniowe w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie i Uniwersytetu Szczecińskiego.

Zespół projektowy składa podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w proces opracowania niniejszego dokumentu, w szczególności uczestnikom spotkań warsztatowych i konsultacji społecznych, za poświęcony czas, rzetelność, merytoryczne podejście, profesjonalizm oraz odwagę w proponowaniu rozwiązań korzystnych dla Gminy Siemyśl, jej obecnych i przyszłych mieszkańców.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
I. WNIOSKI Z DIAGNOZY PODSTAWOWYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH DLA GMINY SIEMYŚL.....	7
1.1. POŁOŻENIE	7
1.2. PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJU.....	10
II. ANALIZA STRATEGICZNA (SWOT) GMINY SIEMYŚL.....	18
III. WIZJA ROZWOJU I MISJA GMINY SIEMYŚL W PERSPEKTYWIE 2030 ROKU.....	21
IV. SCHEMAT CELÓW I PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL	24
4.1. INWESTYCJE KLUCZOWE W KONTEKŚCIE OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH CELÓW STRATEGICZNYCH	28
V. MODEL FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNY JAKO INTEGRATOR PLANOWANIA STRATEGICZNEGO I PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMYŚL.....	33
5.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	34
5.1.1. STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK OSADNICZYCH	35
5.1.2. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE WIEJSKIEJ SIEMYŚL DO 2044 R.....	38
5.1.3. SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH.....	39
5.1.4. GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH, W TYM PIESZYCH I ROWEROWYCH	47
5.1.5. GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, OZE I SPOŁECZNEJ.....	55
5.2. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE SIEMYŚL	65
5.3. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI.....	78
5.4. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL do roku 2030 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU	94
VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL	102
6.1. MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA DOKUMENTU	104
VII. RAMY FINANSOWE I POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII.....	110
7.1. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	114

SPIS WYKRESÓW:	116
SPIS RYSUNKÓW:	116
SPIS TABEL:	117

Wprowadzenie

Samorząd terytorialny to forma władzy, w której mieszkańcy danej jednostki terytorialnej tworzą z mocy prawa wspólnotę i samodzielnie zarządzają sprawami lokalnymi, realizując zadania publiczne. Jest to forma organizacji społeczności lokalnej, która pozwala jej na decydowanie o sprawach ważnych dla jej mieszkańców, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem wybieranych organów.

Aktywność władz samorządowych, działających w imieniu swoich mieszkańców, jest niezwykle ważna z punktu widzenia m.in. tworzenia wysokiej jakości przestrzeni publicznej i konkurencyjnej gospodarki lokalnej. Dzięki temu, możliwe jest kreowanie wysokiej jakości życia dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców gminy.

W obecnych czasach jest to zadanie szczególnie trudne, zważywszy na rosnące oczekiwania mieszkańców i zmieniające się, trudne do przewidzenia realia, w których funkcjonuje lokalny samorząd w Polsce.

Dlatego tak istotne jest stworzenie w przestrzeni lokalnej skutecznych narzędzi i mechanizmów zarządczych, wykorzystywanych w profesjonalnym, strategicznym zarządzaniu rozwojem jednostki samorządu terytorialnego. Dzięki temu, możliwe jest prowadzenie w perspektywie wieloletniej efektywnej polityki rozwoju gminy.

Strategiczne planowanie pełni ważną rolę w kreowaniu nowoczesnego, włączającego mieszkańców w procesy decyzyjne, partycypacyjnego modelu zarządzania gminą.

To proces, który określa cele rozwoju gminy oraz sposoby ich realizacji, uwzględniając aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Strategia rozwoju gminy jest dokumentem nadrzędnym w stosunku do aktów planistycznych szczebla gminnego, takich jak plan ogólny czy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Znaczenie Strategii rozwoju gminy, jako dokumentu będącego fundamentem długoterminowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego, oparte jest przede wszystkim na:

- **długofalowym planowaniu:** strategia wyznacza kierunki rozwoju gminy na przyszłość;
- **zintegrowanym podejściu planistycznym:** uwzględnia aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe;
- **włączeniu społecznym:** proces opracowywania strategii powinien angażować społeczność lokalną.

Dlatego też opracowanie strategii rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, wymaga przeprowadzenia rzetelnej diagnozy zasobów własnych i otoczenia, zaangażowania lokalnych liderów i przyszłych interesariuszy w proces tworzenia kierunków przyszłego rozwoju, w tym określenia misji i wizji gminy oraz przyjęcia ambitnych celów i kierunków działań.

Przedstawiona Strategia Gminy Siemysł do roku 2030 wypracowana została przez mieszkańców jako konsensus pomiędzy oczekiwaniami, a realnymi możliwościami samorządu. Jest wynikiem twórczej pracy zespołu ludzi, którzy aktywnie zaangażowali się w proces budowy przyszłości całej lokalnej społeczności. W skład zespołu

wchodzili zarówno mieszkańcy, jak i reprezentanci instytucji funkcjonujących na terenie gminy, w tym samorządu terytorialnego, lokalnych stowarzyszeń itp. Praca zespołu wspomagana była pod względem merytorycznym i metodologicznym przez ekspertów zewnętrznych.

Funkcjonalną częścią strategii jest *Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych dla Gminy Siemyśl* (zwana dalej Diagnozą). W dokumencie tym przedstawiono analizę wybranych danych statystycznych, charakteryzujących podstawowe uwarunkowania i czynniki rozwojowe Gminy Siemyśl.

Strategia powstała w oparciu o nowe przepisy dotyczące polityki rozwoju, wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2024.862).

I. WNIOSKI Z DIAGNOZY PODSTAWOWYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH DLA GMINY SIEMYŚL

Punktem wyjścia w pracy zespołu zaangażowanych mieszkańców Gminy Siemyśl, były analizy i wnioski wcześniej prowadzonych prac związanych z przygotowaniem, przy współudziale ekspertów Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz pracowników samorządu terytorialnego i przedstawicieli mieszkańców gminy, **Diagnozy podstawowych uwarunkowań rozwojowych dla Gminy Siemyśl**. Dokument ten jest syntetycznym spojrzeniem na sytuację, w której znalazła się lokalna społeczność gminy u progu prac nad nową strategią. Powstał on w trakcie prac warsztatowych, którym towarzyszyła ożywiona dyskusja nad teraźniejszością i przyszłością gminy i jej mieszkańców.

Diagnoza ta stała się jednym z kluczowych dokumentów przygotowywanych w wieloetapowym, zapoczątkowanym w 2024 roku, procesie prac nad Strategią. Zawierała ona analizę najważniejszych danych statystycznych, charakteryzujących podstawowe uwarunkowania i czynniki rozwojowe gminy. Poniżej przedstawiono wybrane wnioski płynące z Diagnozy.

1.1. POŁOŻENIE

Charakter i kierunek procesów zachodzących w poszczególnych gminach zależy jest od szeregu uwarunkowań. Jednym z nich są konsekwencje wynikające z lokalizacji badanej jednostki terytorialnej w układzie administracyjno-gospodarczym kraju oraz jej położenie geograficzne i ukształtowanie terenu.

Położenie jest jednym z najważniejszych atutów Gminy Siemyśl. Gmina Siemyśl jest gminą wiejską, położoną w województwie zachodniopomorskim, w zachodniej części powiatu kołobrzeskiego. Siedzibą gminy jest wieś Siemyśl. Siedziba gminy jest miejscowość Siemyśl. W skład gminy wchodzi sołectwa: Siemyśl Charzyno, Białokury, Świecie Kołobrzeskie, Morowo, Byszewo, Kędrzyno, Niemierze, Nieżyn, Trzyńnik, Unieradz.

Graniczy bezpośrednio z gminami:

- ☐ Kołobrzeg.
- ☐ Gościno.
- ☐ Rymań.
- ☐ Brojce.
- ☐ Trzebiatów.

Przeprowadzone analizy wskazują, że Gminę Siemyśl można zaliczyć do jednostek położonych w obszarze tworzącym spójny funkcjonalnie układ wielu jednostek osadniczych oraz terenów o różnym stopniu zurbanizowania, którego główną cechą jest występowanie trwałych powiązań funkcjonalnych i ekonomicznych.

RYSUNEK 1. SOŁECTWA W GMINIE SIEMYŚL

Źródło: materiały Urzędu Gminy w Siemyślu.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 11 sołectw, w skład których wchodziło 17 miejscowości wiejskich. Ze względu na wielkość zaludnienia, sołectwa gminy można podzielić na trzy grupy:

- jednostki małe (do 200 mieszkańców) – 5 jednostki;
- jednostki średnie (od 200 do 400 mieszkańców) – 4 jednostki;
- jednostki duże (powyżej 400 mieszkańców) – 2 jednostki.

Oprócz Siemyśla jedynie Charzyno przekracza liczbę 400 mieszkańców (1006 osoby¹). Przestrzennie, największe jednostki – Charzyno, Siemyśl i Trzynik, nie tworzą zwartej struktury. Rozłożone są równomiernie w przestrzeni gminy.

Pomimo położenia w bezpośrednim sąsiedztwie szybko rozwijającego się Kołobrzegu, będącego największym w Polsce uzdrowiskiem, ważnym centrum turystycznym oraz

¹ Stan 30.12.2024

miastem portowym o dobrej kondycji gospodarczej, tempo procesów rozwojowych w Gminie Siemyśl należy uznać za niewystarczające. Jednak stopniowy przyrost liczby mieszkańców (suburbanizacja), oraz niskie bezrobocie (2,3% w 2024 roku)² świadczą korzystnie o potencjalnych możliwościach obszaru gminy.

Przyspieszeniu procesów rozwojowych nie sprzyja rolniczy charakter gminy oraz niskie tempo przekształceń w strukturze właścicielskiej gruntów rolnych. Jednak potencjał środowiska naturalnego i potencjał demograficzny nie wykluczają rozwoju funkcji związanych z rolnictwem oraz rozwoju innych funkcji (np. turystycznych). Warunkiem jest zmniejszenie zatrudnienia w rolnictwie, poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych, specjalizacja produkcji rolnej i ogrodniczej, lepsze jej dostosowanie do potrzeb rynku oraz aktywne działanie związane z poprawą jakości infrastruktury.

W sieci osadniczej województwa zachodniopomorskiego wieś Siemyśl, stanowi ośrodek gminny o znaczeniu lokalnym położony w powiecie kołobrzeskim.

RYСУNEK 2. POŁOŻENIE GMINY SIEMYŚL W UKŁADZIE POWIATOWYM

Źródło: <http://eregion.wzp.pl/gminy>.

² Źródło: GUS, 31.XII.2024

Obszarowo Gmina Siemyśl rozciąga się w kierunku południowo-wschodnim, na długość

ok. 18 km i maksymalną szerokość – ok. 12 km. Wieś gminna oddalona jest od pobliskich ośrodków miejskich o:

- 16,5 km od Kołobrzegu;
- 18,5 km od Trzebiatowa;
- 33 km od Świdwina;
- 48 km od Koszalina;
- 96 km od Szczecina.

Gmina Siemyśl liczy **4 019³** mieszkańców, czyli zamieszkuje ją około **5%** ludności powiatu. Gmina stanowi **14,8%** powierzchni powiatu. Ogólna powierzchnia gminy wynosi **107,3 km²**. W jej zagospodarowaniu przeważający udział mają użytki rolne (**70%** powierzchni gminy). Gminę Siemyśl charakteryzuje niski stopień lesistości wynoszący tylko **15,4%**, przy średniej dla Polski wynoszącej 29,6%. Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosi średnio **38 osób/km²** i jest znacznie niższa od średniej krajowej wynoszącej **122 osoby/km²**.

1.2. PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Przeprowadzona analiza danych statystycznych ujętych w Diagnozie, przedstawia obraz małej, zrównoważonej, lokalnej gospodarki z dużym potencjałem do dalszego rozwoju. Kluczowym dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju gminy jest wykorzystanie jej unikalnego potencjału endogennego, wynikającego z położenia i dostępności komunikacyjnej, bliskości Kołobrzegu i Morza Bałtyckiego, uwarunkowań przyrodniczych i historycznych. Potencjał rozwoju gospodarki turystycznej w gminie jest duży, szczególnie w kontekście turystyki kwalifikowanej⁴ i usług uzupełniających ofertę turystyczną Kołobrzegu. Dlatego niezbędne jest zidentyfikowanie i rozwijanie produktu turystycznego gminy oraz rozwijanie sieciowego modelu powiązań pomiędzy przedsiębiorcami w gminie, społecznością lokalną i władzami samorządowymi.

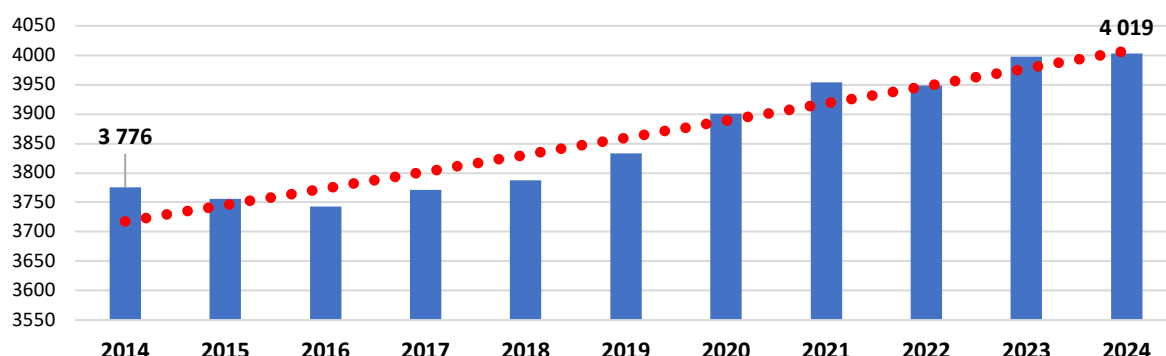
W kwestii zagrożeń rozwojowych, jak wynika z analizy danych statystycznych, sytuacja w gminie Siemyśl różni się zasadniczo od sytuacji w innych gminach wiejskich w Polsce. Jako jedna z nielicznych w tej kategorii samorządów z roku na rok odnotowuje wzrost liczby mieszkańców. Poza korzyściami z tego płynącymi, wyzwaniem dla gminy jest modernizacja infrastruktury sieciowej – kanalizacyjnej,

³ Na dzień 31.12. 2024 r. – dane za <https://svs.stat.gov.pl>

⁴ **Turystyka kwalifikowana** – wspólne określenie rodzajów turystyki takich jak: piesza nizinna, piesza górską, narciarska, turystyka rowerowa, motorowa, kajakowa i żeglarska, jeździecka itp. Turystą kwalifikowanym jest osoba trwale zainteresowana turystyką, uprawiająca ze znanstwem i zamiłowaniem wybrane jej dyscypliny, przestrzegająca społecznych norm zachowania się na szlaku i w obiektach turystycznych, doskonaląca swoją sprawność fizyczną oraz łącząca turystyczną aktywność fizyczną z wszechstronnym poznaniem rejonu, w którym uprawia turystykę.

wodociągowej, rozwoju turystyki. Kluczowe jest podjęcie decyzji określających modelowy rozwój gminy, w tym sieci osadnictwa w gminie.

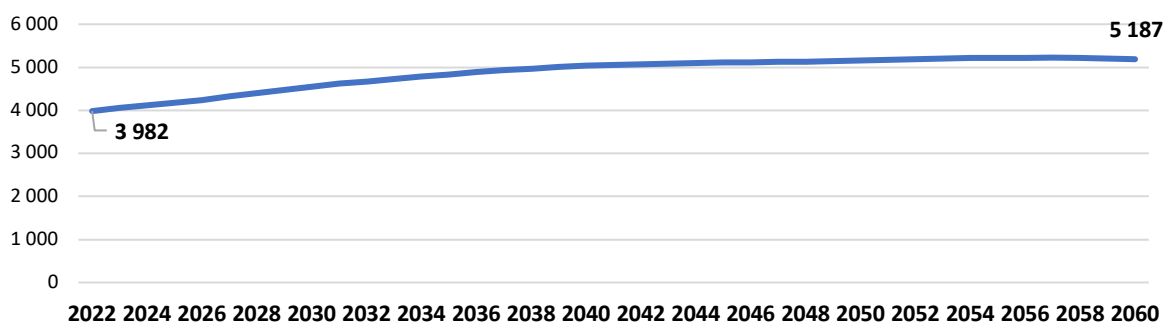
WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE SIEMYŚL W LATACH 2014-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według prognoz GUS w kolejnych latach zauważalny jest dalszy wzrost liczby mieszkańców.

WYKRES 2. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI W GMINIE SIEMYŚL DO 2060 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wyraźnym zagrożeniem dla przyszłości gminy są niekorzystne zjawiska demograficzne zachodzące na jej obszarze, w tym przede wszystkim starzenie się społeczeństwa.

Podsumowując, za najważniejsze, bezpośrednio wpływające na rozwój jednostki, można uznać następujące uwarunkowania:

a) wynikające z położenia gminy

Gmina Siemyśl należy do tych jednostek terytorialnych, dla których uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia są szczególnie ważne. Oznacza to że każdorazowo muszą być one brane pod uwagę w tworzeniu strategicznych planów rozwoju gminy. Muszą one uwzględniać także powiązania gospodarcze z gminami ościennymi, w tym przede wszystkim z Kołobrzegiem.

Położenie i dogodne połączenia komunikacyjne, bliskość Kołobrzegu, Morza Bałtyckiego i portu w perspektywie wieloletniej będą kształtować przyszłe kierunki osadnictwa w gminie, a także jej rozwój.

Wpłynie to na zamiany w strukturze zagospodarowania gruntów i niewątpliwie w długiej perspektywie czasowej na zmianę charakteru gminy z rolniczej na typ gminy z dodatkowo silnym rozwojem sfery usługowej, w tym turystycznej.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Zróżnicowanie charakteru i skali problemów oraz potencjału rozwojowego. 2. Dobra dostępność komunikacyjna – drogi wojewódzkie i krajowe, port w Kołobrzegu i ścieżki rowerowe o charakterze międzynarodowym.	1. Utrzymywanie oraz podnoszenie atrakcyjności osadniczej i gospodarczo-inwestycyjnej gminy oraz w zakresie oferty turystycznej, przy zachowaniu dbałości o stan środowiska naturalnego. 2. Zapobieganie różnicowaniu procesów rozwojowych gminy („gmina dwóch prędkości”) ze względu na odmienny charakter poszczególnych miejscowości w gminie. 3. Utrzymanie odpowiedniego stanu sieci dróg lokalnych.

b) wynikających z procesów demograficznych

Sytuację demograficzną w gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat można określić jako stabilną, choć w przyszłości pogłębiać się będzie problem starzenia się społeczeństwa.

Wzrastająca w przyszłości atrakcyjność obszaru gminy, jako miejsca potencjalnego zamieszkania dla mieszkańców spoza jej granic, wymaga podjęcia działań zmierzających do poprawy stanu infrastruktury technicznej i stworzenia atrakcyjnej oferty mieszkaniowej. Ma to duże znaczenie dla planowania kierunków i perspektyw rozwoju, wpływa w sposób szczególny na określone obszary działalności gminy tj. planowanie przestrzenne, oświatę, infrastrukturę itp. Już obecnie gmina potrzebuje specjalistów, ludzi młodych i przedsiębiorczych, którzy będą kreować jej przyszłość.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
--------------	----------

1. Atrakcyjność osiedleńcza i jednocześnie jej zróżnicowanie względem poszczególnych miejscowości gminy.
2. Duże zagrożenie rozwojem rozproszonej zabudowy.

1. Podejmowanie działań zmierzających do tworzenia atrakcyjnych warunków do życia ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb ludzi młodych i rodzin.
2. Rosnące potrzeby w zakresie dostępu do infrastruktury związane z nowym, często rozproszonym osadnictwem.
3. Tworzenie warunków dla wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej gminy, co wpłynie na lokalny rynek pracy.

c) wynikających z sytuacji gospodarczej

Konkurencyjność lokalnej gospodarki decyduje o sytuacji ekonomicznej mieszkańców oraz determinuje możliwości rozwoju gminy. O przedsiębiorczości mieszkańców i wzrastającej konkurencyjności lokalnej gospodarki świadczą wartości wskaźników: udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych i udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych.

W ostatnim dziesięcioleciu dochody Gminy Siemyśl w przeliczeniu na jednego mieszkańca, będące udziałem w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, wyraźnie wzrosły. Nie zmienia to faktu, że gmina potrzebuje silnego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców i tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy na jej terenie.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Występujące zjawisko emigracji zarobkowej, przekładające się na odpływ kadr oraz szereg innych negatywnych konsekwencji z nim związanych. 2. Potencjał w zakresie rozwoju usług, głównie związanych z turystyką (rekreacja i wypoczynek), i promocją zrównoważonego stylu życia z wykorzystaniem potencjału przyrodniczego gminy.	1. Podniesienie poziomu atrakcyjności gminy dla inwestorów, poprzez tworzenie i rozwijanie stref aktywności gospodarczej. 2. Wsparcie procesu profesjonalizacji działania przedsiębiorstw z terenu gminy oraz promocja ich produktów i usług. 3. Rozwój i komercjalizacja sieciowego produktu turystycznego i usługowego gminy.

d) wynikających ze stopnia rozwoju infrastruktury technicznej

Rozwój infrastruktury technicznej jest jednym z istotnych czynników sprzyjających lokalnemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wpływa bezpośrednio na atrakcyjność jednostki samorządowej, z punktu widzenia jej potencjalnych i obecnych mieszkańców. Jakość i stan infrastruktury technicznej w gminie bezpośrednio przekłada się m.in. na jej potencjał gospodarczy i jakość życia mieszkańców,

a jednocześnie wydatki ponoszone na jej budowę, utrzymanie czy modernizację nierzadko stanowią jedną z ważniejszych pozycji budżetowych.

Wpływa to na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność inwestycyjną gminy. W szczególności należy zwrócić uwagę na rozwój sieci kanalizacyjnej i rozwiązanie problemu z zanieczyszczaniem wód, co w istotny sposób wpływa na jakość życia mieszkańców gminy.

O ile dostęp do sieci dróg w gminie uznać należy za zadowalający, o tyle nie są one dostosowane do zwiększającego się ruchu lokalnego, ponadlokalnego i tranzytowego. Utrudnia to komunikację wewnątrzgminną i wpływa na jakość życia mieszkańców gminy. Kluczowym dla rozwoju jest także uruchomienie nowego zjazdu z S6 na obszarze gminy.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Obniżenie jakości życia mieszkańców. 2. Obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. 3. W przypadku uruchomienia nowego zjazdu z S6 prognozowany jest wzrost atrakcyjności gminy dla inwestorów i nowych mieszkańców.	1. Intensyfikacja działań w zakresie rozwoju sieci infrastruktury technicznej na obszarach, gdzie jest to możliwe i wskazane. 2. Dostosowanie infrastruktury technicznej w gminie do zmieniających się potrzeb mieszkańców i wyzwań związanych z nowym osadnictwem. 3. Uruchomienie nowego zjazdu z S6. 4. Wsparcie procesu profesjonalizacji działania lokalnych przedsiębiorstw oraz promocja ich produktów i usług.

e) wynikających z potrzeb polityki społecznej i ochrony zdrowia

Wysoka jakość usług medycznych, ciągłe ich doskonalenie i dopasowanie do potrzeb mieszkańców, to jeden z najistotniejszych problemów współczesnego podejścia do wielofunkcyjnego rozwoju lokalnego.

Wysoka jakość opieki zdrowotnej wiąże się z kompleksowym podejściem do jakości na każdym etapie świadczenia usługi. Wskazać tu należy przede wszystkim na dostępność do zasobów medycznych, kadrowych, infrastrukturalnych i finansowych. Bardzo podobne wyzwania dotyczą także opieki społecznej czy całego spektrum polityki społecznej realizowanej przez gminę. Oznacza to konieczność podejmowania działań, których celem jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb społeczeństwa w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia, diagnostyki, terapii i rehabilitacji oraz gwarancja, że udzielane inne formy wsparcia społecznego spełniają wymagania bezpieczeństwa, skuteczności i efektywności.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Powolny choć nieunikniony wzrost zapotrzebowania na opiekę zdrowotną i wsparcie społeczne spowodowany starzeniem się społeczeństwa. 2. Ryzyko wystąpienia problemów społecznych, będących konsekwencją kurczącej się podaży pracy i negatywnych konsekwencji tego procesu.	1. Doskonalenie systemu ochrony zdrowia. 2. Monitorowanie oraz reagowanie na zmieniające się potrzeby lokalnej społeczności, w tym tych wynikających ze zmieniającego się modelu życia i pracy.

f) wynikających ze stanu oraz potencjału środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego

Potencjał Gminy Siemysł związany z zasobami środowiska naturalnego można określić jako przeciętny. Naturalny krajobraz, cisza i spokój to walory które przyciągają nowych mieszkańców. Położenie w niedalekiej odległości od bałtyckich plaż czyni gminę atrakcyjną turystycznie.

Walory środowiskowe uzupełniane są przez cenne zasoby kulturowe gminy, świadczące o jej bogatej historii i mogące stać się kluczowym czynnikiem wpływającym na jej rozwój w przyszłości.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Potencjał w wykorzystaniu posiadanych zasobów dla powstania i rozwoju produktu turystycznego gminy. 2. Potencjał w wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego w kreowaniu przedsiębiorczości i przyciąganiu nowych mieszkańców.	1. Rozwój i komercjalizacja produktu turystycznego gminy. 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym czystości środowiska naturalnego. 3. Zrównoważone planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w całej gminie.

g) wynikających z poziomu rozwoju kapitału społecznego

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest ważnym elementem polityki umacniania demokracji lokalnej w gminie. Wzrastająca partycypacja społeczna mieszkańców gminy przejawia się poprzez aktywną działalność fundacji, stowarzyszeń i pozostałych organizacji funkcjonujących w gminie.

Rozwijająca się z powodzeniem współpraca samorządu z podmiotami pozarządowymi wskazuje na wysoki potencjał lokalnej społeczności w zakresie samorządności.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Wzrost zaangażowania mieszkańców gminy w działania podejmowane przez podmioty pozarządowe. 2. Duża aktywność instytucji kultury działających na obszarze gminy.	1. Pełne wykorzystanie potencjału płynącego z zasobów kapitału społecznego i organizacyjnego mieszkańców gminy. 2. Włączenie placówek edukacji, kultury i organizacji pozarządowych w tworzenie oraz rozwój atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. 3. Poprawa stanu środowiska naturalnego. 4. Diagnoza przyczyn niesatysfakcjonujących wyników egzaminów w placówkach szkolnych z terenu gminy, wdrożenie działań służących podniesieniu poziomu nauczania. 5. Optymalizacja oferty edukacyjnej z uwzględnieniem zmian i trendów demograficznych.

h) wynikających ze stanu finansów publicznych

Rozwój każdej gminy w znacznym stopniu zależy od jej sytuacji finansowej. Posiadane zasoby finansowe stanowią fundament funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz warunkują realizację wszelakich zadań, w tym o charakterze inwestycyjnym.

Podstawowym instrumentem zarządzania finansami każdej gminy jest jej budżet. Dzięki niemu możliwe jest zarządzanie rozwojem społeczno-gospodarczym gminy w ujęciu bieżącym, jak i kształtowanie jego przyszłego stanu. Dzięki racjonalnej polityce budżetowej prowadzonej w gminie, możliwe jest zaspokajanie zidentyfikowanych potrzeb społeczności lokalnej.

Analizując sytuację finansową gminy, należy zwrócić uwagę na fakt zwiększających się wpływów budżetowych.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
1. Względna stabilność finansów gminy – wzrost dochodów tożsamy ze wzrostem wydatków. 2. Wysokie i rosnące wydatki związane z finansowaniem systemu oświaty i wychowania w gminie.	1. Optymalizacja wydatków gminy przy jednoczesnym podniesieniu poziomu dochodów. 2. Planowana długofalowo polityka inwestycyjna, odpowiadająca na realne problemy i potrzeby, uwzględniające możliwości budżetowe gminy, wykorzystująca wsparcie zewnętrzne. 3. Optymalizacja kosztów funkcjonowania placówek oświatowych w gminie.

Rekomenduje się poza tym:

- Opracowanie Strategii Rozwoju Systemu Oświaty.
- Celowym wydaje się podjęcie działań zmierzających do opracowania Programu Przyciągania Inwestorów oraz Gminnego Programu Wspierania Turystyki.
- Zarządzanie strategiczne w gminie w kolejnych latach postrzegane być powinno jako kluczowy, z punktu widzenia zarządzania proces, którego celem jest rozstrzyganie o najważniejszych problemach i rozwoju lokalnej społeczności.

Przygotowane dokumenty strategiczne, realizowane projekty i wszelka aktywność władz samorządowych i mieszkańców winna w szczególności sposób uwzględniać kierunki rozwoju Gminy Siemyśl z uwzględnieniem wskazanych wyżej uwarunkowań i wdrażać stosowne rozwiązania organizacyjne i finansowe, będące podstawą kreacji warunków wielofunkcyjnego rozwoju gminy.

II. ANALIZA STRATEGICZNA (SWOT) GMINY SIEMYŚL

Elementem prac nad niniejszym dokumentem były warsztaty poświęcone przeprowadzeniu analizy SWOT.

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Polega na grupowaniu czynników na cztery kategorie, nazwane z języka angielskiego: **STRENGTHS** – mocne strony, **WEAKNESSES** – słabe strony, **OPPORTUNITIES** – szanse i **THREATS** – zagrożenia.

RYSUNEK 3. WARSZTAT POŚWIĘCONY ANALIZIE SWOT

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Mocne strony definiowane są jako czynniki wewnętrzne o charakterze pozytywnym. Są to atuty, które korzystnie wyróżniają gminę. Określane są one jako kluczowe czynniki sukcesu, w tym umożliwiające prawidłowe dostosowywanie gminy do zmieniających się uwarunkowań.

Słabe strony określane są jako czynniki wewnętrzne o charakterze negatywnym. Słabe strony są związane z brakami zasobów oraz wszelkimi obszarami funkcjonowania gminy, które ograniczają jej sprawność oraz możliwość reagowania na zmieniające się wymagania otoczenia zewnętrznego.

Szanse to zewnętrzne czynniki o charakterze pozytywnym. Oznaczają wszelkie istniejące lub przewidywane procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu gminy, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się impulsem do rozwoju społeczności lokalnej i mogą osłabić wpływ ewentualnych, pojawiających się problemów.

Zagrożenia to zewnętrzne czynniki o charakterze negatywnym. Są określane jako procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu gminy, które stanowią lub mogą stanowić barierę w jej rozwoju, utrudniają jej funkcjonowanie, podnoszą koszty itp.

W tabeli nr 1 zaprezentowano wyniki analizy strategicznej, powstałe na bazie dyskusji podczas warsztatów strategicznych.

TABELA 1. WYNIKI ANALIZY SWOT, POWSTAŁE NA BAZIE DYSKUSJI PROWADZONEJ PODCZAS WARSZTATÓW Z UDZIAŁEM INTERESARIUSZY LOKALNYCH

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
☐ Walory turystyczne gminy wynikające z jej położenia i unikalnego środowiska naturalnego.	☐ Negatywne trendy demograficzne, odpływ ludzi młodych i wykształconych z gminy.
☐ Duże zaangażowanie władz samorządowych w prowadzeniu polityki prorozwojowej na wysokim poziomie.	☐ Brak węzła drogowego zjazdu z S6 zgodnie z wcześniejszym planem.
☐ Otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym	☐ Brak integracji nowych mieszkańców ze „starymi mieszkańcami”. Konflikt nowych mieszkańców „miejskich” z rolnikami.
☐ Dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa ekologicznego.	☐ Niesatysfakcjonujący stan infrastruktury technicznej w gminie.
☐ Korzystne warunki naturalne do rozwoju odnawialnych źródeł energii w tym energii słonecznej.	☐ Niesatysfakcjonująca promocja gminy i jej walorów.
☐ Rosnące zatrudnienie w gminie.	☐ Zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
☐ Rozwijanie powiązań sieciowych pomiędzy przedsiębiorcami i instytucjami działającymi w gminie i poza nią.	☐ Problemy demograficzne w gminie, regionie i kraju.
☐ Wzrastająca świadomość potrzeby współpracy różnych środowisk mających wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.	☐ Migracje zarobkowe. Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem.
☐ Stworzenie rozbudowanego produktu turystycznego i usługowego gminy.	☐ Zagrożenia wynikające z działalności człowieka w środowisku naturalnym. Zmiany klimatu i ich wpływ na środowisko naturalne.
☐ Więcej środków na termomodernizację i transformację energetyczną.	☐ Coraz większy problem z utylizacją odpadów w tym tych niebezpiecznych (np. azbest).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Wyniki analizy SWOT wykorzystywane były w dalszych pracach zespołu opracowującego Strategię Rozwoju Gminy Siemyśl i posłużyły do sprecyzowania misji i wizji, a także celów strategicznych i operacyjnych, których realizacja ma posłużyć do urzeczywistnienia nakreślonej wizji gminy w 2030 roku.

III. WIZJA ROZWOJU I MISJA GMINY SIEMYŚL W PERSPEKTYWIE 2030 ROKU

Akceptowana przez wszystkich interesariuszy WIZJA i MISJA oraz odpowiednio przygotowana strategia sprawia, że kierunki rozwoju Gminy Siemyśl w perspektywie do roku 2030 będą spójne z oczekiwaniami mieszkańców i uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w jakich działania strategiczne będą podejmowane.

Opracowanie wizji i misji ułatwia określenie zadań oraz jasne sprecyzowanie kierunku rozwoju całej lokalnej społeczności. Interesariusze strategii znający misję i wizję gminy, będą się lepiej identyfikować z założeniami i celami, jakie ona obrała.

WIZJA

Wizja jest projekcją przyszłości, jaka zostanie stworzona dzięki realizacji strategii. Zaproponowana poniżej wizja powstała w trakcie prac warsztatowych z reprezentantami poszczególnych interesariuszy wdrażania Strategii.

RYSUNEK 4. Siemyśl – Moja Gmina w 2030

Źródło: materiał Urzędu Gminy Siemyśl.

W ramach działań aktywizujących lokalną społeczność zorganizowano konkurs dla dzieci i młodzieży, którego efektem było kilkadziesiąt prac przedstawiających wizję gminy w przyszłości.

W wyniku pracy warsztatowej oraz dyskusji na forum zdefiniowano przyszły, pożądany obraz Gminy Siemyśl w roku 2030:

SIEMYŚL GMINA PRZEDSIĘBIORCZYCH MIESZKAŃCÓW OTWARTA NA INWESTORÓW.

RYSUNEK 5. WARSZTAT POŚWIĘCONY OPRACOWANIU WIZJI I MISJI

Źródło: materiał Urzędu Gminy Siemyśl.

MISJA

Misja wskazuje naczelny cel polityki rozwoju gminy, wokół którego powinny koncentrować się działania władz samorządowych i wszystkich zaangażowanych partnerów. Stanowi przesłanie, będące podstawą i określeniem kierunku współpracy na szczeblu lokalnym. Misja odpowiada na pytania co chcemy osiągnąć oraz jakie potrzeby będziemy zaspokajać, a także czym się wyróżniamy oraz do kogo kierujemy swój produkt lub usługi.

RYSUNEK 6. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030

Źródło: materiał Urzędu Gminy Siemyśl.

W toku prac warsztatowych wypracowano następujące brzmienie Misji:

**SIEMYŚL – NOWOCZESNA, SAMOWYSTARCZALNA,
ODPORNĄ GMINA, DYNAMICZNIE ROZWIJAJĄCA SWOJĄ
GOSPODARKE
I INFRASTRUKTURE W HARMONII Z PRZYRODĄ.
DBAJĄCA O WYSOKI POZIOM BEZPIECZEŃSTWA ORAZ JAKOŚĆ
ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.
INWESTUJE W KAPITAŁ LUDZKI, INNOWACJE I NOWOCZESNE
ZARZĄDZANIE. STAJE SIĘ MIEJSCEM SPRZYJAJĄCYM
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, EDUKACJI
I AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ.
JEDNOCZEŚNIE WZMACNIAJĄC SWOJĄ AUTONOMIĘ
ENERGETYCZNĄ, GOSPODARCZĄ I SPOŁECZNĄ.**

Tak przedstawiona WIZJA i MISJA stają się dla społeczności lokalnej swoistym drogowskazem, przedstawiającym pożądane kierunki rozwoju gminy. Ich sformułowanie pozwoliło skonsolidować lokalną społeczność wokół celu, jakim jest stworzenie dokumentu strategicznego, będącego narzędziem pozwalającym urzeczywistnić tak przedstawione oczekiwania mieszkańców.

RYСУNEK 7. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030

Źródło: materiał Urzędu Gminy Siemyśl.

IV. SCHEMAT CELÓW I PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL

Istotną częścią Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030 jest opracowanie planu operacyjnego. Ta część dokumentu powstała jako konsensus pomiędzy potrzebami, a możliwościami finansowymi i organizacyjnymi samorządu w perspektywie do roku 2030.

W toku konsultacji z szerokim gronem interesariuszy wypracowano **cztery główne obszary strategiczne**, które w istotny sposób wpływają na przedstawioną wyżej Wizję i Misję Gminy Siemyśl. Obszary te wzajemnie się uzupełniają, stanowiąc jednocześnie pole różnorodnych działań, których podjęcie będzie możliwe i celowe w całym okresie realizacji strategii. Obszarami strategicznej interwencji w gminie w okresie 2025-2030 są:

- **GOSPODARKA;**
- **KAPITAŁ LUDZKI;**
- **ŚRODOWISKO;**
- **ZARZĄDZANIE.**

W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele strategiczne. Przyjęte cele strategiczne wskazują kierunek postępowania w realizacji założonej wizji gminy 2030. Każdemu z 4 celów strategicznych przypisano cele operacyjne. Wszystkie cele operacyjne zostały opracowane w taki sposób, aby przenikały wskazane obszary strategicznej interwencji w kontekście przyjętych celów strategicznych. Sprzyja to zapewnieniu komplementarności i spójności wewnętrznej i zewnętrznej strategii, pozwalając w konsekwencji wpisać w nią działania, które poprzez swoje wieloaspektowe oddziaływania będą wspierać realizację celów stawianych w Strategii, jak również Wizji i Misji określonej przez mieszkańców.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego. Służą one wykonywaniu określonych działań i zadań a także przedsięwzięć, których realizacja niezbędna jest do osiągnięcia celu strategicznego. Ponadto w ramach Strategii wyodrębniono **inwestycje kluczowe**, których realizacja będzie miała największe znaczenie dla powodzenia prowadzonej polityki rozwoju i osiągnięcia celów. Strategia określa również **oczekiwane rezultaty** planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz **wskaźniki** ich osiągnięcia.

Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

RYSUNEK 8. Schemat celów Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

TABELA 2. ROZWINIĘCIE PROJEKTOWE CELÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL DO ROKU 2030

CEL STRATEGICZNY I: KONKURENCYJNA, ZDYWERSYFIKOWANA GOSPODARKA				
Strategia postępowania: Strategia ukierunkowana jest na dążenie do ciągłego wzmacniania potencjału gminy poprzez tworzenie atrakcyjnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości opartej na kreatywności i innowacjach. Dla uzyskania wysokiej konkurencyjności niezbędne jest rozwijanie i sieciowanie produktu turystycznego i gospodarczego gminy, jako efektu współpracy przedsiębiorców, samorządu i wszystkich potencjalnych interesariuszy. Rozwijamy potencjał turystyczny gminy, pamiętając o środowisku naturalnym. Inwestujemy w innowacje i tworzymy warunki do rozwoju sfery produkcyjnej i usługowej w gminie.				
Kierunki działań / cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie Gminy	Potencjalne podmioty zaangażowane/partnerzy ⁵
1.1 Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy	Powierzchnia terenów inwestycyjnych w gminie	Urząd Gminy	Inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, mieszkańcy
1.2 Rozwój potencjału turystycznego	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie Tworzenie infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców	Urząd Gminy	Inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, mieszkańcy
CEL STRATEGICZNY II: ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA				
Strategia postępowania: Wysokiej jakości kapitał społeczny jest warunkiem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Priorytetem działań podejmowanych w gminie jest dbanie o wysoką jakość życia mieszkańców. Będziemy dążyć do zwiększenia zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy gminy. Będziemy dbali o kulturalne dziedzictwo materialne i niematerialne, jednocześnie realizując nowe projekty tworzące wysoką jakość życia w gminie. Będziemy wspierać działania edukacyjne, kreujące otwartą na wyzwania współczesności, świadomą, inteligentną i innowacyjną społeczność gminy.				
Kierunki działań / cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie gminy	Potencjalne podmioty zaangażowane/partnerzy
2.1 Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	Poprawa wyników egzaminacyjnych Rozwój oferty kształcenia się przez całe życie	Wyniki z egzaminu 8 klasisty na poziomie średniej krajowej Liczba kursów i szkoleń skierowana do mieszkańców	Urząd Gminy	Placówki oświatowe, stowarzyszenia, mieszkańcy
2.2 Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	Wzrost rozpoznawalności gminy Wzrost liczby wydarzeń kulturalnych w gminie	Liczba wydarzeń kulturalnych w gminie	Urząd Gminy	Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu, placówki oświatowe, stowarzyszenia, mieszkańcy

⁵ Katalog podmiotów i partnerów nie jest zamknięty. Współpraca będzie rozwijana w ramach konkretnych projektów z uwzględnieniem możliwie szerokiego udziału potencjalnych interesariuszy.

**CEL STRATEGICZNY III:
PRZYJAZNA, ODPORNA, ZIELONA GMINA**

Strategia postępowania:

Gmina Siemyśl opiera swój rozwój na zrównoważonym wykorzystaniu walorów środowiskowych, bezpieczeństwie i innowacyjnym podejściu do koegzystencji człowieka i środowiska. Wykorzystamy potencjał przyrodniczy i kulturowy do rozwoju lokalnej gospodarki. Świadomi zagrożeń środowiskowych, społecznych, gospodarczych i politycznych będziemy dążyć do stworzenia odpornej na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne, bezpiecznej i przyjaznej mieszkańcom gminy.

Kierunki działań / cele operacyjne		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie gminy	Potencjalne podmioty zaangażowane/partnerzy
3.1	Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy	Kreowanie przestrzeni o zrównoważonym potencjale dla wielofunkcyjnego rozwoju wszystkich grup społecznych	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów Liczba ofert spędzania wolnego czasu	Urząd Gminy	Inwestorzy, przedsiębiorcy lokalni, stowarzyszenia, placówki oświatowe, placówki kulturalne
3.2	Ekologiczna, odporna gmina	Zapobieganie zagrożeniom mogącym negatywnie wpłynąć na rozwój gminy Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi Transformacja energetyczna	Wzmocnienie odporności istniejącej infrastruktury	Urząd Gminy	Mieszkańcy, Policja, Państwowa Straż Pożarna, OSP

**CEL STRATEGICZNY IV:
SKUTECZNE ZARZĄDZANIE DLA ROZWOJU**

Strategia postępowania:

Wizja nowoczesnej, inteligentnej, innowacyjnej, odpornej na zagrożenia i wykorzystującej swój potencjał gminy jest możliwa do realizacji dzięki sprawnemu systemowi zarządzania. Władze samorządowe mają świadomość potrzeby zapewnienia wysokiej jakości życia dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców. Służyć temu będą działania zmierzające do efektywnego wdrażania niezbędnych zmian w zakresie infrastruktury, usług publicznych, rozwoju dialogu obywatelskiego, obsługi mieszkańców oraz promocji gminy.

Kierunki działań / cele operacyjne		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność po stronie gminy	Podmioty zaangażowane/partnerzy
4.1	Nowoczesne zarządzanie i marketing terytorialny	Zwiększenie rozpoznawalności gminy	Liczba imprez promujących gminę	Urząd Gminy	Placówki oświatowe i naukowe, placówki kulturalne, stowarzyszenia przedsiębiorców, inwestorzy
4.2	Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie	Optymalizacja infrastruktury technicznej w gminie. Rozwój infrastruktury Sportowej, turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej, edukacyjnej	Liczba inwestycji optymalizujących przebieg infrastruktury drogowej, wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie	Urząd Gminy	Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, inwestorzy, mieszkańcy

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

4.1. INWESTYCJE KLUCZOWE W KONTEKŚCIE OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH CELÓW STRATEGICZNYCH

W trakcie prac nad strategią dążono do możliwie szerokiego udziału potencjalnych beneficjentów jej wdrażania. Pozwoliło to na merytoryczną dyskusję nad kierunkami rozwoju gminy i kluczowymi działaniami, których przedsięwzięcie jest niezbędne dla urzeczywistnienia wizji gminy w roku 2030. Szerokie zaangażowanie lokalnej społeczności pozwoliło także na wypracowanie konsensusu pomiędzy nieograniczonymi potrzebami a realnymi możliwościami finansowymi i organizacyjnymi gminy. Efektem partycypacyjnego modelu tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Siemysł do roku 2030 było umieszczenie w niej kluczowych projektów w ramach przyjętych celów operacyjnych.

W celu lepszego zobrazowania podejmowanych działań przypisano im oczekiwane rezultaty. Sprawnemu wdrażaniu poszczególnych projektów służyło opracowanie konkretnych wskaźników oceny osiągnięcia rezultatów, jak również określenie okresu ich realizacji. Twórcy Strategii starali się aby projekty te odnosiły się do wniosków płynących z Diagnozy i analizy SWOT, obejmując swym oddziaływaniem możliwie największe spektrum oczekiwań społecznych.

TABELA 3. KLUCZOWE

OBSZAR: GOSPODARKA					
NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY:					
WZMACNIANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI					
1.1.1. Wzmacnianie i promowanie marek lokalnych	Obszar całej gminy	Promocja gminy	Liczba nowych projektów kulturalnych, turystycznych, sportowych realizowanych w gminie. Miejsce pierwszej sprzedaży dla lokalnych producentów.	2025-2030	2 000 000 zł
1.1.2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych, rozwijanie wiedzy i zdobywanie nowych kwalifikacji przez mieszkańców w tym m.in.: Stworzenie Centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej.	Obszar całej gminy	Zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie	Liczba przedsiębiorców na 1 tys. mieszkańców	2025-2030	2 000 000 zł

NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY:					
ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO					
1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki w tym m.in.: - Rozbudowa i modernizacja ścieżek rowerowych w gminie. - Budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej.	Obszar całej gminy	Poprawa jakości infrastruktury turystycznej	Ilość km szlaków rowerowych, ścieżek rowerowych, miejsc przystankowych służących turystyce	2025-2030	5 000 000 zł
OBSZAR: KAPITAŁ LUDZKI					
NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY:					
WYSOKIEJ JAKOŚCI EDUKACJA WSPIERAJĄCA WSZECHSTRONNY ROZWÓJ					
2.1.1. Wszechstronny rozwój edukacji przez całe życie, oparty na potrzebach biznesu i rynku pracy	Obszar całej gminy	Podniesienie jakości edukacji w gminie Wsparcie uczniów i nauczycieli Doposażenie placówek oświatowych	Liczba inwestycji infrastrukturalnych Liczba projektów edukacyjnych Liczba osób objętych wsparciem	2025-2030	5 000 000 zł
2.1.2. Rozwój infrastruktury placówek oświatowych, instytucji społecznych i wyposażenia ukierunkowane na poprawę warunków nauki i wychowania, aktywizacji w tym m.in.: - Sala sensoryczna. - Zespół żłobkowo-przedszkolny.	Obszar całej gminy	Poprawa warunków nauki i wychowania Dostęp do nowoczesnej infrastruktury w placówkach oświatowych	Ilość środków przeznaczonych na rozwój infrastruktury w placówkach oświatowych	2025-2030	5 000 000 zł
NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY:					
ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY					
2.2.1. Rozwój, renowacja infrastruktury społecznej, kulturalnej, sportowej	Obszar całej gminy	Rozwój oferty kulturalnej	Liczba zmodernizowanych	2025-2030	4 000 000 zł

i rekreacyjnej w gminie w tym m.in.:		dla różnych grup mieszkańców	obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie		
• Ścieżki rowerowe. • Place zabaw. • Boiska multifunkcyjne. • Parki edukacyjne.		Uruchomienie nowych atrakcji turystycznych			
2.2.2. Stworzenie szerokiej innowacyjnej oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej uwzględniając turystyczny charakter gminy	Obszar całej gminy	Wzrost atrakcyjności i poszerzenie oferty kulturalnej gminy Zwiększenie liczby odbiorców oferty kulturalnej	Liczba imprez kulturalnych, sportowych w gminie	2025-2030	2 000 000 zł
OBSZAR: ŚRODOWISKO					
NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY: STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA UWZGLĘDNIAJĄCA POTRZEBY GMINY					
3.1.1. Planowanie nowych obszarów mieszkalnych i gospodarczych z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego i poszanowaniem przestrzeni	Obszar całej gminy	Wzrost atrakcyjności osadniczej i gospodarczej gminy	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	2025-2030	2 000 000 zł
3.1.2. Rewitalizacja gminy	Obszar rewitalizacji	Zwiększenie jakości życia mieszkańców	Opracowanie programu rewitalizacji gminy. Ilość przedsięwzięć rewitalizacyjnych zrealizowanych na obszarze gminy	2025-2030	2 000 000 zł
NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY: EKOLOGICZNA, ODPORNA GMINA					
3.2.1. Rozwijanie systemu rozwiązań organizacyjno-technicznych w obszarze zarządzania kryzysowego, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii	Obszar całej gminy	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców monitorowanie zagrożeń i klęsk żywiołowych, prognozowanie rozwoju sytuacji, podjęcie	Budowa systemu powiadamiania i reagowania kryzysowego w gminie	2025-2030	4 000 000 zł

		koordynacji działań ratowniczych i porządkowo-ochronnych prowadzonych przez jednostki organizacyjne zaangażowane w reagowanie kryzysowe na obszarze gminy oraz informowanie mieszkańców o zasadach postępowania w razie sytuacji kryzysowej			
3.2.2. Zwiększenie odporności i bezpieczeństwa w tym m.in.: • Wsparcie OSP. • Budowa schronów i miejsc ukrycia.	Obszar całej gminy	Poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców	Ilość środków przeznaczona na OSP	2025-2030	2 000 000 zł
OBSZAR: ZARZĄDZANIE					
NAZWA LUB KRÓTKI OPIS DZIAŁAŃ	LOKALIZACJA INWESTYCJI	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OCENY OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW	OKRES REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ
CEL OPERACYJNY:					
NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE I MARKETING TERYTORIALNY					
4.1.1. Budowanie nowoczesnej i przyjaznej administracji	Obszar całej gminy	Poprawa jakości życia mieszkańców Zwiększenie dostępu do e-usług Zmniejszenie ilości odbiorców wykluczonych cyfrowo	Liczba osób korzystających z e-usług	2025-2030	2 000 000 zł
4.1.2. Wzrost poziomu dostępności do usług publicznych świadczonych zdalnie przy wykorzystaniu najnowszych technologii	Obszar całej gminy	Poprawa jakości życia mieszkańców	Liczba osób korzystających z e-usług	2025-2030	1 000 000 zł
4.1.3. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych – jako ważnego partnera polityki rozwoju gminy	Obszar całej gminy	Poprawa jakości życia mieszkańców	Ilość organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie Ilość KGW ⁶ funkcjonujących w gminie	2025-2030	500 000 zł

⁶ KGW – Koło Gospodyń Wiejskich

4.1.4. Wielopoziomowa promocja gminy	Obszar kraju	Przyciągnięcie inwestorów	Ilość nowych inwestycji w gminie	2025-2030	500 000 zł
CEL OPERACYJNY:					
WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA TECHNICZNA W GMINIE					
4.2.1. Modernizacja i budowa infrastruktury technicznej w gminie wraz infrastrukturą towarzyszącą w tym m.in.: • Ośrodek zdrowia. • Budynek Urzędu Gminy. • Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej.	Obszar całej gminy	Poprawa jakości życia mieszkańców	Długość ścieżek rowerowych Liczba nowych i zmodernizowanych lamp ulicznych Długość zmodernizowanych dróg i chodników Długość zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	2025-2030	8 000 000 zł
4.2.2. Rozwój infrastruktury mieszkaniowej i komunalnej i społecznej	Obszar całej gmin	Poprawa jakości życia mieszkańców	Ilość nowych mieszkań w gminie	2025-2030	5 000 000 zł
4.2.3. Transformacja energetyczna w gminie	Obszar całej gminy	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię	Ilość budynków poddanych transformacji energetycznej	2025-2030	2 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

V. MODEL FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNY JAKO INTEGRATOR PLANOWANIA STRATEGICZNEGO I PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMYŚL

Ustawodawca wprowadził w miejsce Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nowy dokument - Plan ogólny. Celem wprowadzonych zmian jest pełna integracja wymiaru społeczno-gospodarczego i przestrzennego w dokumentach strategicznych, przygotowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym w ramach strategii rozwoju gminy (strategii ponadlokalnej).

Elementy strategii rozwoju odnoszące się do zagadnień rozwoju przestrzennego, obejmują w szczególności wnioski dotyczące sytuacji przestrzennej wynikające z przeprowadzonych analiz w części diagnostycznej, wykonywanej na potrzeby strategii (obowiązek wykonania diagnozy wynika z ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) oraz 4 punkty zakresu strategii (art.10 e, ust.3, pkt 4-7):

- ☐ model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- ☐ ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy;
- ☐ obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa;
- ☐ obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań.

RYSUNEK 9. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030

Źródło: materiał Urzędu Gminy Siemyśl.

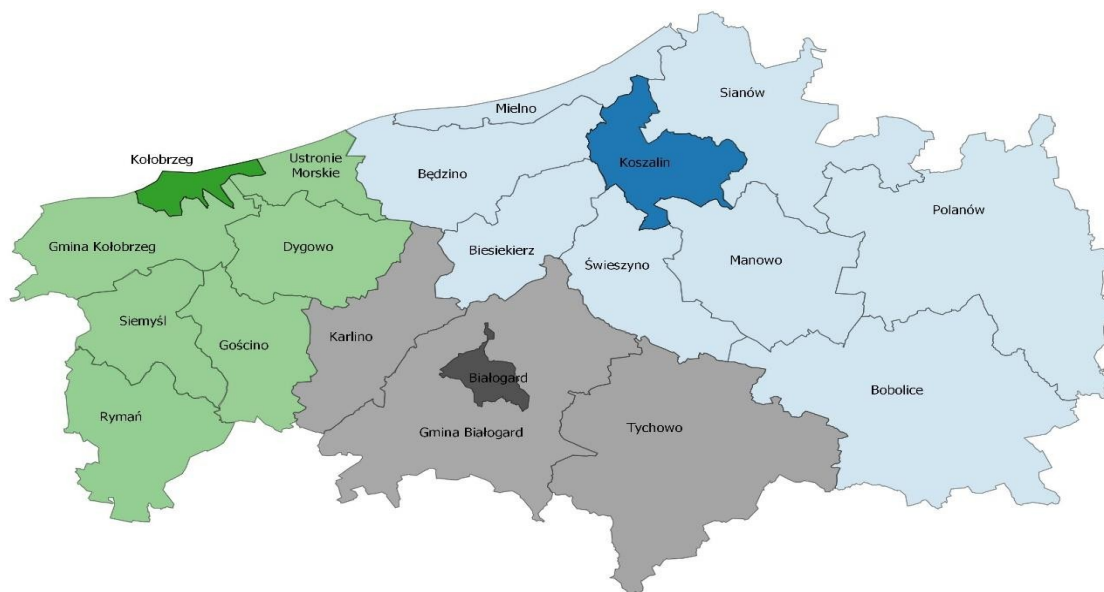
5.1. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Model funkcjonalno-przestrzenny w strategii wiąże zagadnienia społeczno-gospodarcze z przestrzennymi. Model prezentuje pożądane kierunki rozwoju przestrzennego określonego terytorium/obszaru w danym horyzoncie czasowym. Przedstawia on zmiany, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów.

Model ma być **ramą dla prowadzenia procesów rozwojowych** na danym terytorium przez różnych interesariuszy rozwoju: władze samorządowe, potencjalnych inwestorów, właścicieli nieruchomości (a także organy nimi zarządzające i gospodarujące) oraz innych zainteresowanych lub włączonych partnerów.

Ujęcie przestrzenne interwencji planowanych w sferze gospodarczej lub społecznej ma priorytetowe znaczenie dla rozwoju. Przestrzeń stanowi kluczowy zasób. To w niej przebiegają lub na nią oddziałują wszystkie procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze.

RYSUNEK 10. GMINY TWORZĄCE KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKO-BIAŁOGARDZKI OBSZAR FUNKCJONALNY

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

Gmina Siemyśl wraz z 22 innymi jednostkami samorządu terytorialnego jest częścią Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego. Obszar Funkcjonalny tworzy 20 gmin: Gmina Będzino, Gmina Białogard, Miasto Białogard, Gmina Biesiekierz, Gmina Bobolice, Gmina Dygowo, Gmina Gościno, Gmina Karlino, Gmina Kolobrzeg, Gmina Miasto Kolobrzeg, Gmina Miasto Koszalin, Gmina Manowo, Gmina Mielno, Gmina Polanów, Gmina Rymań, Gmina Sianów, Gmina Siemyśl,

Gmina Świeszyno, Gmina Tychowo, Gmina Ustronie Morskie oraz 3 powiaty: Powiat Białogardzki, Powiat Koszaliński, Powiat Kołobrzeski.

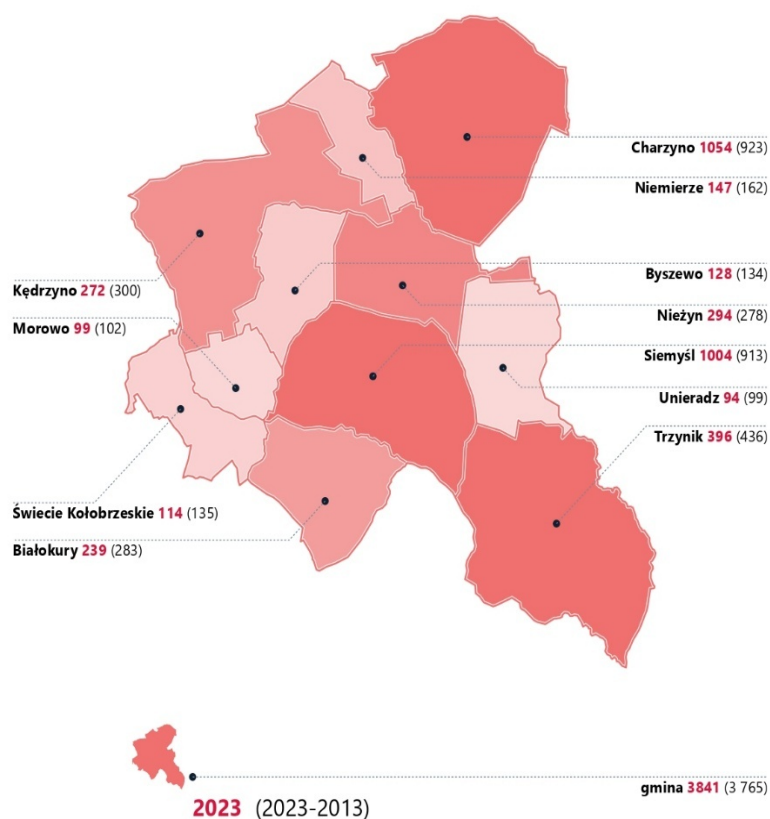
Oznacza to, że model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, w dużej mierze będzie wypadkową działań podejmowanych na całym obszarze, ze szczególnym uwzględnieniem warunków, potrzeb i wyzwań w skali mikroregionu jaki tworzy obszar Gminy Siemyśl.

5.1.1. STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK OSADNICZYCH

Gmina Siemyśl usytuowana jest w północno–środkowej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie kołobrzeskim. Z gminą graniczą gminy z powiatu kołobrzeskiego: Gościno, Kołobrzeg, Rymań oraz z powiatu gryfickiego: Brojce i Trzebiatów.

Gmina Siemyśl zajmuje powierzchnię 107 km². Gmina Siemyśl liczy **3 995**⁷ mieszkańców. W skład gminy wchodzi 11 sołectw, w tym 15 miejscowości zamieszkałych. W strukturze osadniczej gminy wyraźnie widać dominację dwóch miejscowości tj. Siemyśla i Charzyna.

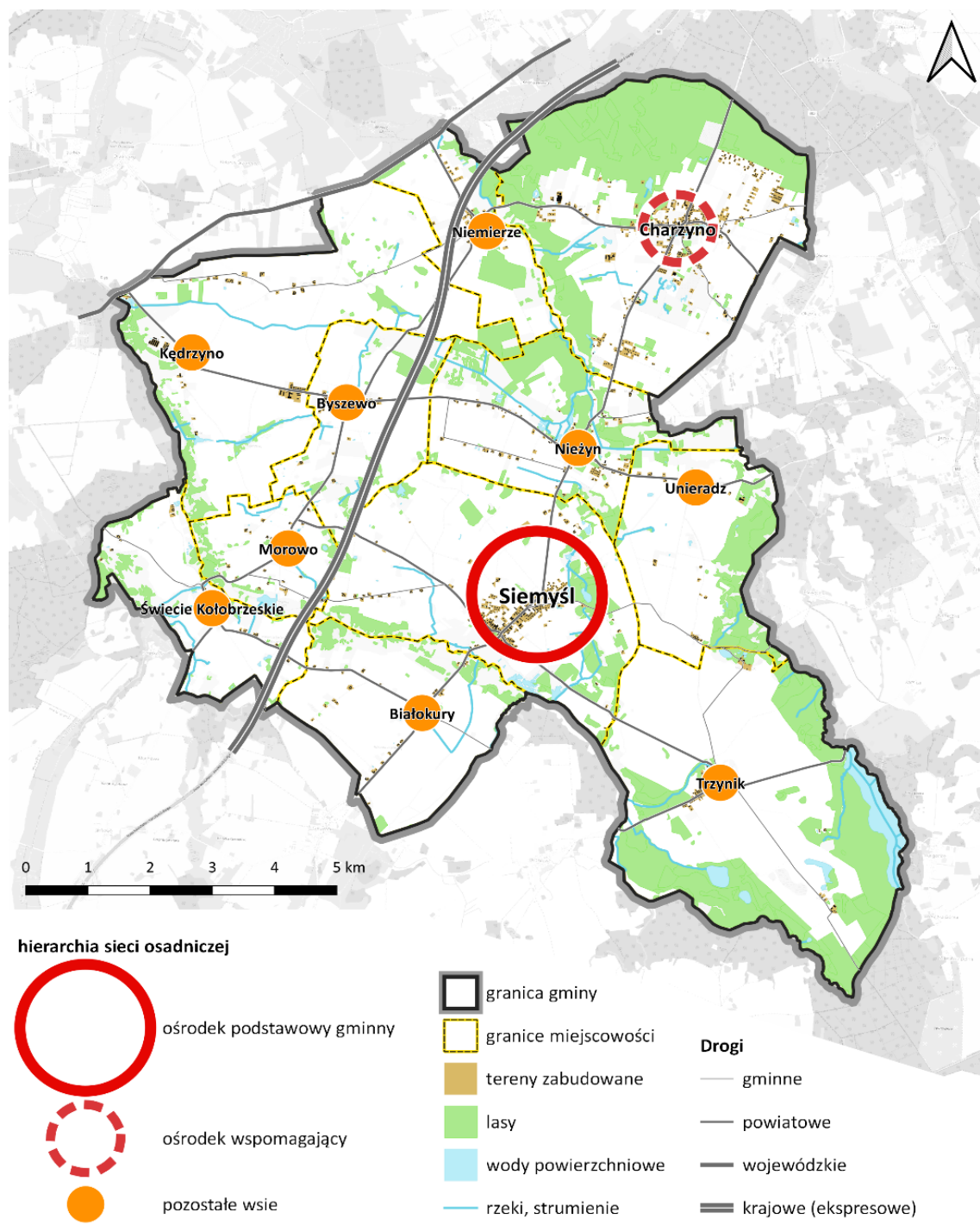
RYSUNEK 11. ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW W SOŁECTWACH W GMINIE SIEMYŚL

Źródło: opracowanie własne.

⁷ W 2023 roku – dane za <https://svs.stat.gov.pl>

RYСУNEK 12. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK.

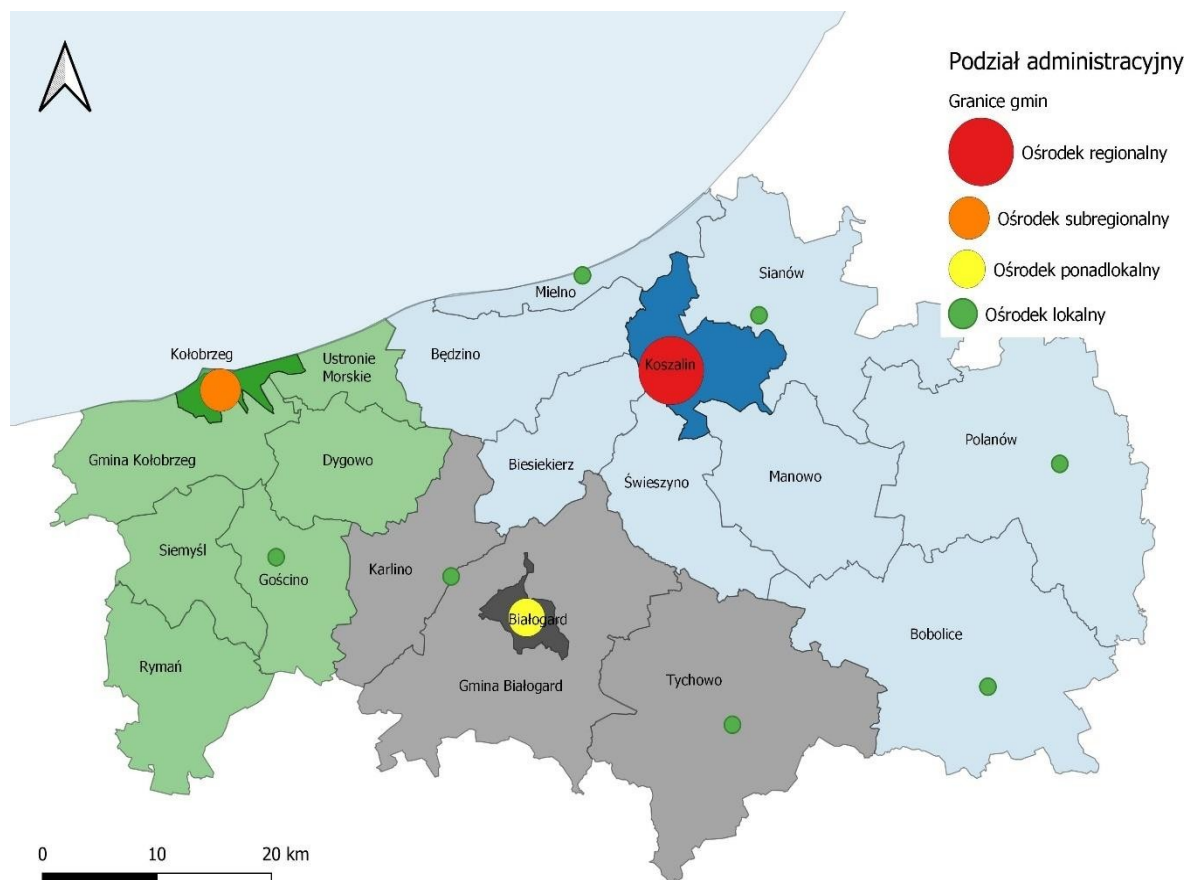

Źródło: opracowanie własne.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (KKBOF) kształtuje dominująca pozycja demograficzna oraz usługowa Koszalina oraz w pewnym stopniu Kołobrzegu i Białogardu. Odległość od miast, w tym Koszalina i Kołobrzegu, wpływa na kształtowanie się procesów osadniczych w sąsiednich gminach, w tym w Gminie Siemysł. Żadna z miejscowości

Gminy Siemyśl nie została zaliczona do grupy ośrodków o charakterze lokalnym. W przypadku miejscowości Siemyśl możemy mówić o ośrodku administracyjnym na skalę mikroregionu.

RYSUNEK 13. HIERARCHIA SIECI OSADNICZEJ W KKBOF

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołbrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

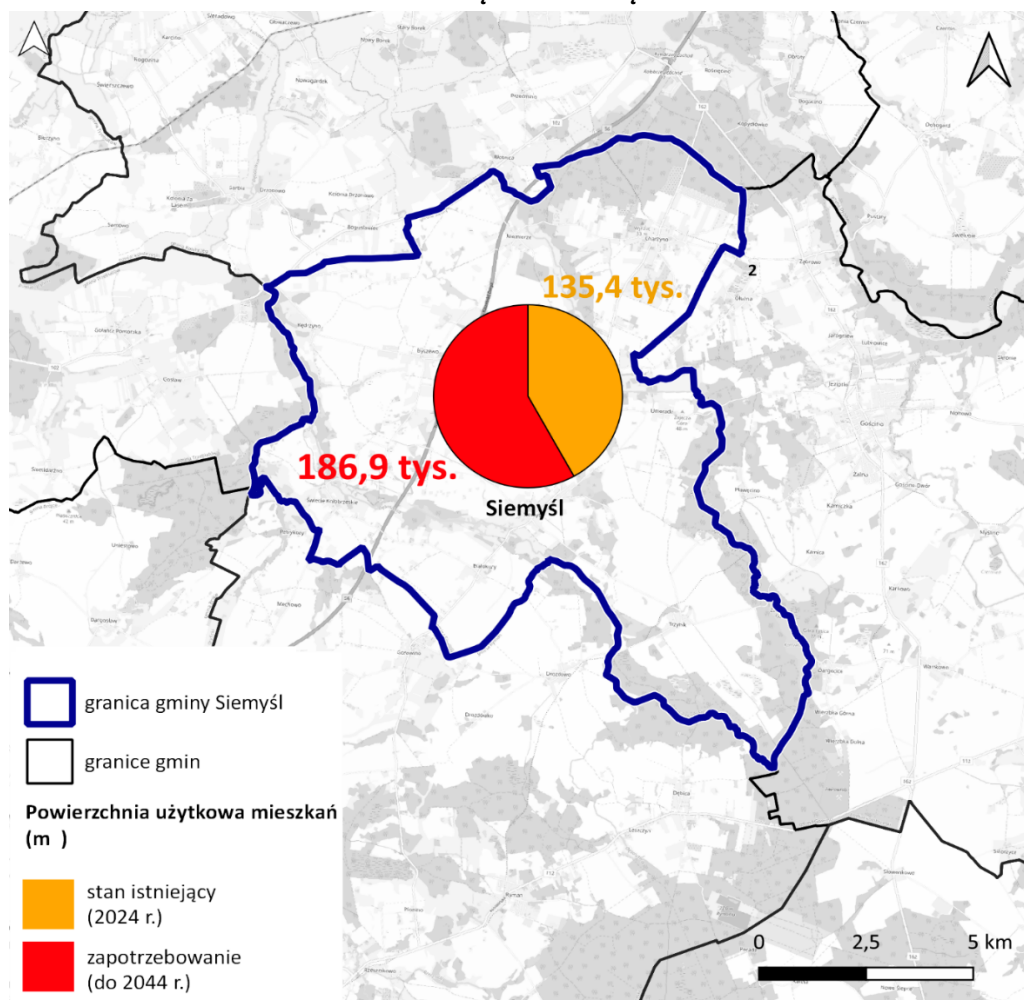
Przewidywany w strategii rozwój odbędzie się bez większych zmian w strukturze sieci osadniczej i hierarchii miejscowości gminy. Nadal główną rolę organizatora życia społecznego i gospodarczego gminy pełnić będzie Siemyśl. Przewidywany jest także dalszy rozwój osadnictwa w sołectwie Charzyno.

5.1.2. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE WIEJSKIEJ SIEMYŚL DO 2044 R.

Do analizy przyjęto Prognozę ludności dla gmin 2023-2040 (aneks do Prognozy ludności na lata 2023–2060) opublikowana w sierpniu 2023 r. Zgodnie z ww. prognozą w 2040 r. w gminie Siemyśl może zamieszkiwać 5035 osób. Prognozowana liczba mieszkańców powiększona o 5%, wynosi 5 287 osób. Powierzchnia użytkowa mieszkań wg danych za 2024 r. wyniosła w gminie 135 420 m².

Powierzchnia użytkowa mieszkań (PUM) przypadająca na jednego mieszkańca wyniosła w 2004 r.: 21,8 m², w 2014 r.: 25,4 m² zaś w 2024 r.: 33,7 m². Prognozowana wielkość tego wskaźnika na 2044 r., obliczona z ww. wzoru wyniosła 50,3 m² PUM/1 mieszkańca. Wartość ww. wskaźnika jest wyższa niż wymagane minimum 40 m² PUM/1 mieszkańca. Zapotrzebowanie na nowa zabudowę mieszkaniową wynosi 2 859 osób.

RYSUNEK 14. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ W GMINIE SIEMYŚL DO 2042

Źródło: opracowanie własne.

Na tle innych gmin wiejskich Gmina Siemyśl odnotowała bardzo wysoki wzrost wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkań przypadającej na jednego mieszkańca. Tak dynamiczny wzrost przełożył się na bardzo optymistyczną prognozę tego wskaźnika do 2044 r. Należy jednak mieć na uwadze, że wskaźniki te są w dużej mierze wynikiem intensywnego ruchu budowlanego związanego z powstawaniem tzw. „drugich domów”, domów letniskowych lub mieszkań na wynajem krótkoterminowy, które jedynie formalnie zaliczane są do zasobu mieszkań. W rzeczywistości mają one zupełnie inny charakter użytkowania, co wiąże się z innym sposobem eksploatacji i innymi obciążeniami dla gminnej infrastruktury. W związku z powyższym rekomenduje się, aby gmina unikała nadmiernego wyznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, szczególnie w oparciu o analizy zapotrzebowania, które powielają błędy ostatnich dekad — promując rozproszoną zabudowę jednorodziną o charakterze letniskowym, niespełniającą funkcji stałego zamieszkania.

WARUNKI PODŁOŻA BUDOWLANEGO

Gmina Siemyśl posiada korzystne warunki fizjograficzne (klimat i jakość podłoża) dla lokalizacji osadnictwa stałego, zabudowy gospodarczej i przemysłowej oraz infrastruktury technicznej. Za obszary o korzystnych warunkach dla budownictwa wskazano grunty spoiste: zwarte, półzwarne i twardeplastyczne oraz na grunty piaszczyste średnio zagęszczone i zagęszczone, na których nie występują zjawiska geodynamiczne, a woda gruntowa występuje głębiej niż 2,0 m p.p. Na terenie gminy obszary takie występują w okolicy Charzyna, Niemierza, Siemyśla oraz Trzynika.

Obszary o warunkach niekorzystnych i utrudniających budownictwo na terenie gminy związane są w większości wypadków z dolinami rzek i małych cieków wodnych. W dolinie Błotnicy (Nieżyn, Unieradz), w dolinie Dęboszniczy (Siemyśl).

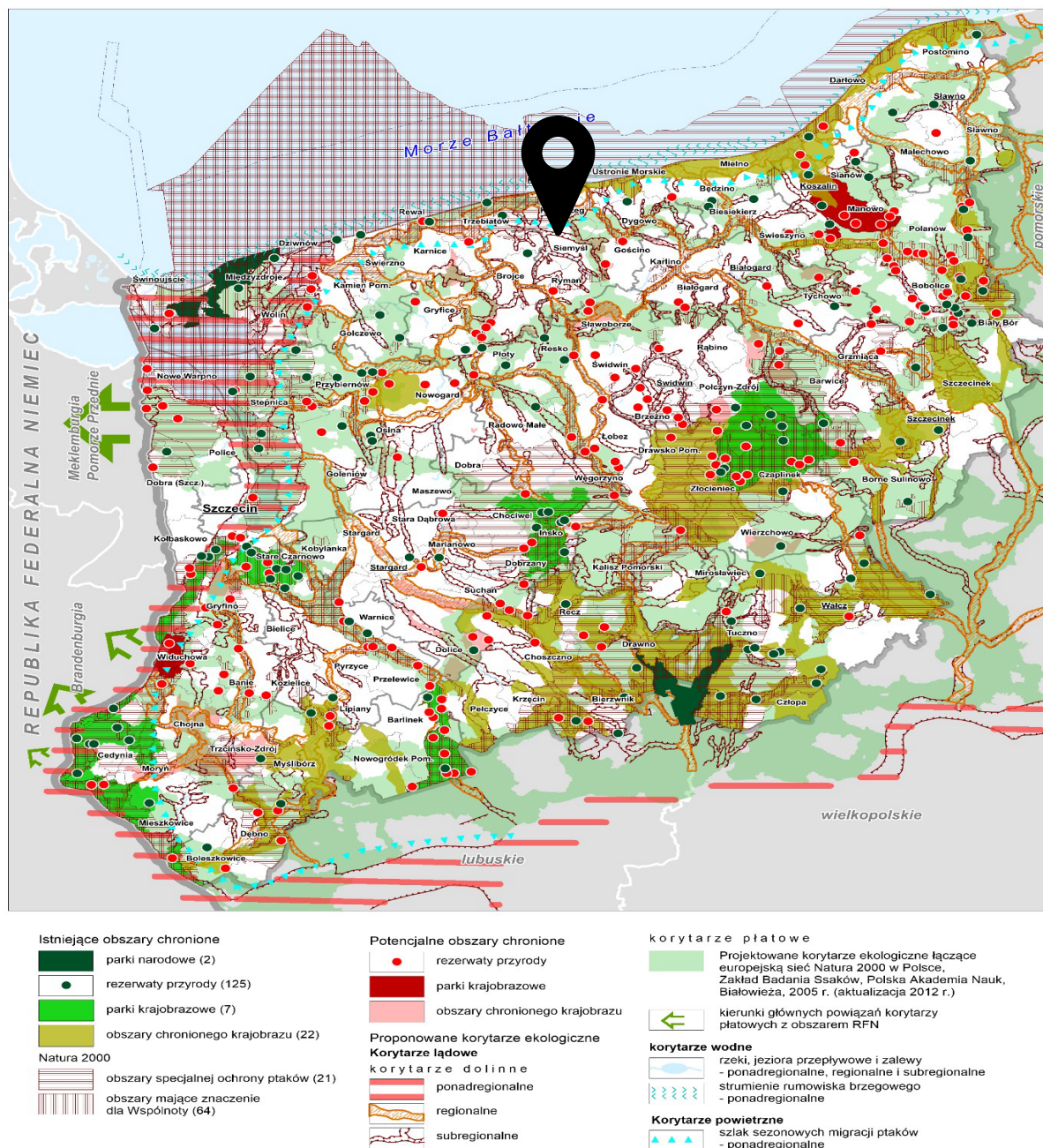
5.1.3. SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Prace warsztatowe wykazały, że istotnym kierunkiem działań zmierzających do kształtowania modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury społecznej. Proces ten powinien uwzględniać zachowanie unikalnego krajobrazu kulturowego gminy i systemu powiązań przyrodniczych.

Według stosowanej w większości opracowań regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski autorstwa J. Kondrackiego, Gmina Siemyśl znajduje się w zasięgu mikroregionu nizina środkowoeuropejska. Zdecydowana większość Gminy Siemyśl położona jest w mezoregionie Równina Gryficka, będącej częścią składową Pobrzeża

Szczecińskiego. Równina ta obejmuje pas wysoczyzn morenowych, które są w kilku miejscach porożcinane z północy na południe wąskimi rynnami glacialnymi, wykorzystywanymi przez niektóre rzeki Pomorza. Gmina Siemysł leży we wschodniej części Równiny Gryfickiej.

RYSUNEK 15. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY SIEMYSŁ W SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

Gmina charakteryzuje się niską lesistością. Lasy i zadrzewienia zajmują obszar **1 878 ha** (w tym zadrzewienia 234 ha), co stanowi niespełna **15%** powierzchni gminy. Lasy są położone głównie w części północnej i południowo-wschodniej. W strukturze własności dominują lasy publiczne (1677 ha), będące pod zarządem Lasów

Państwowych Skarbu Państwa, administrowane przede wszystkim przez Nadleśnictwo Gościno. W regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy Gminy Siemysł należą do Krainy Bałtyckiej.

RYSUNEK 16. OBSZARY CHRONIONE NA TERENIE KKBOF

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

Mezoregion ten, ze względu na przewagę urodzajnych gleb utworzonych z gliny morenowej, ma charakter rolniczy. Lasy, porożrucane w postaci niewielkich kompleksów, zajmują głównie utwory mniej żyzne. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, jedynie na siedliskach lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego występuje buk i dąb. Sosna tworzy drzewostany wszystkich klas wieku z przewagą młodych do 40 lat, natomiast buk i dąb drzewostany powyżej 50-80 lat.

Duża część lasów Gminy Siemysł została uznana jako lasy ochronne, chroniące środowisko wodne, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa (las Nadleśnictwa Gościno) stanowiące strefę ochronną dla obiektów wojskowych znajdujących się na terenie miasta Kołobrzeg).

Prognozując rozwój społeczno-gospodarczy gminy przyjęto założenie, że wszelkie podejmowane działania o charakterze inwestycyjnym muszą uwzględniać występujący w niej system powiązań przyrodniczych.

System obszarów i obiektów prawnie chronionych Gminy Siemysł stanowią:

- obszar Natura 2000:
 - „Kemy Rymańskie” (kod obszaru PLH 320012) – tzw. Dyrektywa Siedliskowa, o powierzchni całkowitej 2 624 ha (13% obszaru na terenie Gminy Siemysł). Obszar obejmuje na obszarze gminy jezioro Kamienica oraz tereny leśny o charakterze zbliżonym do naturalnego (zalesione wzgórza kemowe).
- 10 pomników przyrody (8 to drzewa: pojedyncze lub rosnące w grupach, a 2 pozostałe to głązy narzutowe).

Ze względu na walory przyrodnicze oraz znaczenie ekologiczne zaleca się objąć ochroną prawną:

- Pomnik przyrody - dąb szypułkowy w kompleksie leśnym nad jeziorem Kamienica.
- Użytki ekologiczne:
 - „Byszewskie Błota” – stawy rybne o płytkim mulistym dnie, miejsca lęgowe ptaków wodnych oraz płazów, gadów i bezkręgowców.
 - „Mszary Siemysłskie” – trzęsawiska i torfowiska z oczkami wodnymi porośnięte mchem torfowca, licznymi zakrzaczeniami wierzby, turzycami i sitowiem. Ważne miejsce lęgowe ptaków wodno-błotnych.
 - „Jeziora Trzynie Duży i Mały” – dwa jeziora z pasem szuwarów trzcinowych, otoczone lasem mieszanym, miejsce rozrodu ptaków wodno-błotnych.
 - „Jezioro Kamienica” – czyste, oligotroficzne jezioro, o słabo rozwiniętym pasie roślinności przybrzeżnej. Niezwykle malowniczo usytuowane. Miejsce lęgów licznych ptaków, płazów oraz bezkręgowców.
 - „Bagno pod Górą Białokurską” – mokradła i oczka wodne śródpolne ze zbiorowiskami szuwarowymi i zaroślami z rzadko spotykanymi i chronionymi gatunkami roślin oraz zwierząt.
- Obszar chronionego krajobrazu „Jezioro Kamienica i Dolina Błotnicy” - oligotroficzne jezioro, usytuowane w rynn timer subglacialnej z otaczającymi lasami bukowymi oraz zalesiona dolina górnej Błotnicy z licznymi głązami narzutowymi. Występujące tu siedliska godne ochrony to: lasy bukowe, lasy grądowe i bagienne oraz lęgowniska ptaków chronionych.

Uzupełniającym elementem systemu ekologicznego zapewniające równowagę środowiska przyrodniczego w Gminie Siemysł, poza obszarami biologicznie aktywnymi: wodami powierzchniowymi, kompleksami leśnymi, zespołami rolnymi i łąkowymi oraz innymi ukształtowanymi przez człowieka, są korytarze ekologiczne pozwalające na utrzymanie względnej równowagi w środowisku przyrodniczym, zachowanie bioróżnorodności oraz umożliwienie migracji gatunkom roślin i zwierząt. Na ten system korytarzy gminnych składają się korytarze o znaczeniu:

RYSUNEK 17. PRZEBIEG KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

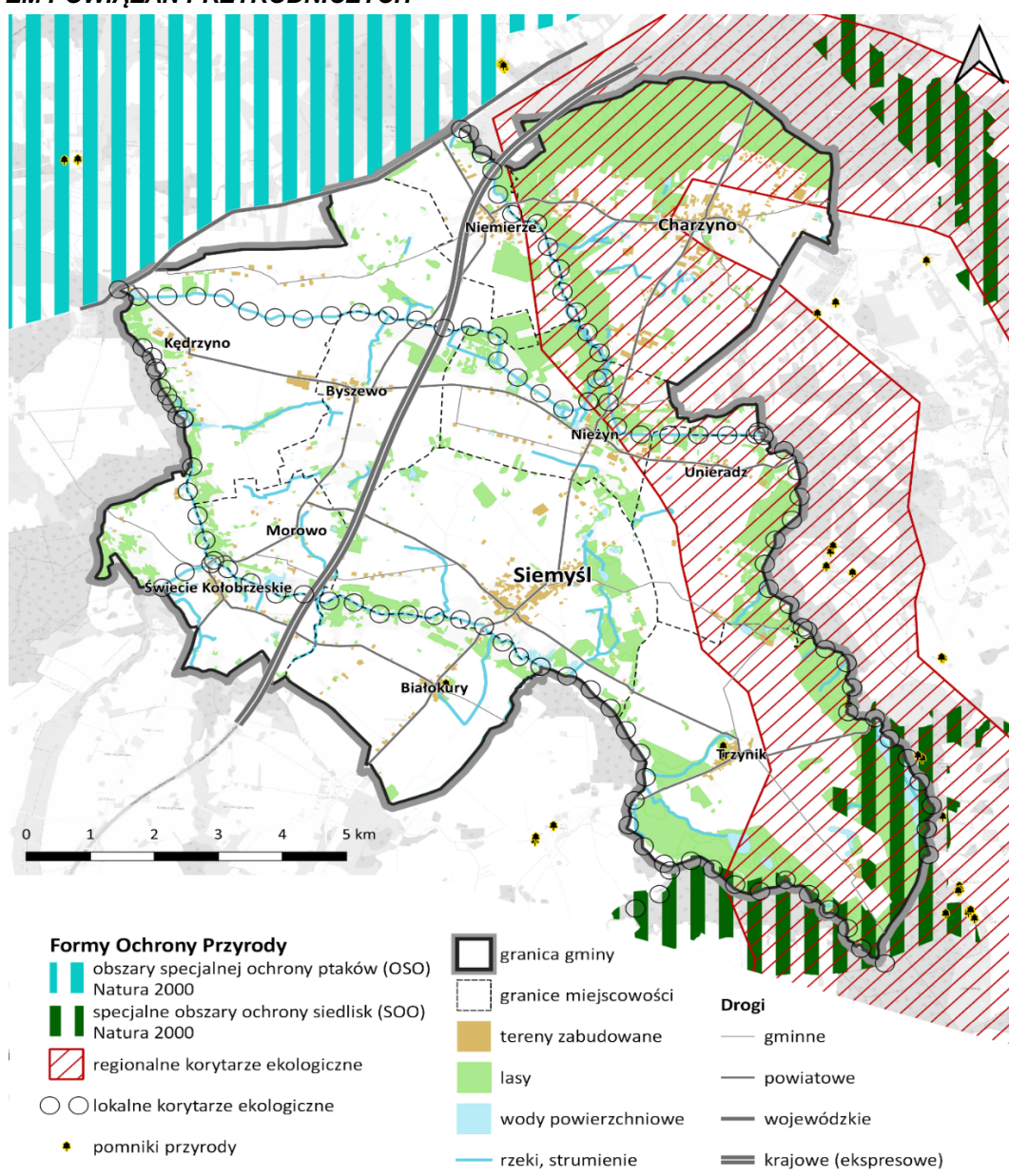
Źródło: https://eregion.wzp.pl/sites/default/files/pos_wz_2030.pdf.

- ☐ ponadlokalnym umożliwiające migrację gatunków flory i fauny z terenów w głębi lądu nad morze:
 - dolina rzeki Dębosznicy,

- dolina rzeki Błotnicy.
- lokalnym obejmujące ciągi obniżeń wypełnione bagienkami, torfowiskami, oczkami wodnymi i grupami zadrzewień przebiegające pasami:
 - od m. Siemyśl do m. Nieżyn,
 - od m. Morowo do wzniesienia Warblej Góry,
 - od m. Nieżyn, przez Byszewo do m. Kędrzyno.

Potencjał przyrodniczy gminy uzupełniają dwie rzeki - Dębosznica i Błotnica. Dębosznica wypływa z rozległego, zmeliorowanego obniżenia poza południowymi granicami gminy.

RYSUNEK 18. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Źródło: Opracowanie własne.

Długość rzeki Dębosznicza na terenie gminy wynosi 16,1 km, co stanowi ok. 50% jej całkowitej długości. Płynie wyraźną, głęboką ale płaską i zatorfioną doliną o szerokości od 300 do 500 m. Miejscami rozszerza się do 900 m, jak na przykład w okolicach Siemyśla. Rzeka Błotnica jest nieco krótsza (15,4 km długości w obrębie gminy), wypływa z jeziora Kamienica i płynie dobrze wykształconą doliną, wykorzystując rynnę subglacialną. Jej dolina posiada bardziej nieregularny kształt i nie wyrównany spadek. Miejscami płynie spokojnie, a miejscami wartkim nurtem. Szerokość doliny jest bardzo zmienna.

Charakterystyczne cechą rolniczego krajobrazu gminy są drobne, wśródpólne „oczka”, otoczonych naturalną roślinnością bagienną z trzcinami i sitowiem, porośniętych na brzegach krzewami wierzbowymi, stanowiących miejsce bytowania drobnych zwierząt i ptactwa polnego. Na obszarze gminy jest ich łącznie kilkadziesiąt.

Wody podziemne. Warunki hydrogeologiczne gminy są mało zróżnicowane. Wody podziemne występują w dwóch piętrach wodonośnych – czwartorzędowym oraz jurajskim. Piętro czwartorzędowe stanowią cztery poziomy wodonośne: poziom wód gruntowych i trzy poziomy międzyglinowe (górny, środkowy i dolny).

Głównym użytkowym poziomem wodonośnym Gminy jest poziom czwartorzędowy, o głębokości ujęć poniżej 15 m p.p.t. Jest to poziom średnio zasobny, o wodach dobrej jakości, izolowany od powierzchni warstwą glin. Warstwy wodonośne w obrębie tego poziomu zbudowane są z piasków różnoziarnistych często z domieszką żwirów. Miąższość warstwy wodonośnej jest zmienna i wynosi od kilku do 30 m.

Północno-wschodnia część gminy, teren pokryty lasami na północ od miejscowości Charzyno jest częścią zbiornika wód podziemnych „Rościęcino” i wymagający szczególnej ochrony.

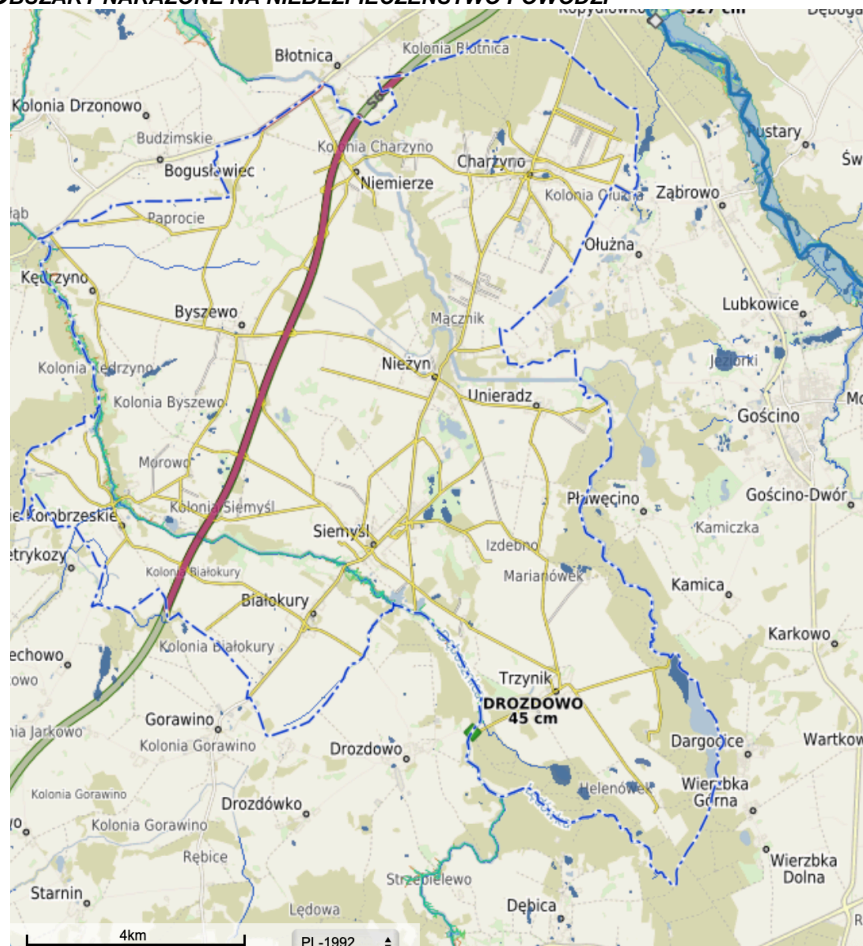
Klimat okolic Siemyśla, należy do chłodniejszych obszarów w makroregionie Pomorza Zachodniopomorskiego. Średnia roczna temperatura powietrza waha się od 6,8 °C do około 7,0 °C. Temperatura okresu letniego od 15,6 °C do 15,8 °C, okresu zimowego od - 1,5 °C do -1,6 °C. Średnia temperatura miesiąca najcieplejszego (lipca) waha się od 16,3 °C do 16,5 °C, natomiast miesiąca najzimniejszego (lutego) - 2,5 °C. Liczba dni gorących z temperaturą maksymalną > 25 °C wynosi średnio około 20 w roku. Przymrozki wiosenne trwają jeszcze nawet do 15 maja, a jesienne rozpoczynają się już od 5 października. Okres bezprzymrozkowy jest krótki i wynosi około 150 dni. Zima rozpoczyna się przed końcem grudnia i trwa ponad 60 dni.

Okres wegetacji jest opóźniony, rozpoczyna się 7 kwietnia i trwa bardzo krótko, bo poniżej 210 dni. Roczna suma opadów waha się w granicach 680-750 mm. Na okres letni przypada około 220 mm opadu, a na okres zimowy nieco ponad 130 mm. Najobfitszym miesiącem w opady jest lipiec - średnio 90 mm, najniższe opady zaobserwowano w lutym 36 mm.

Warunki hydrologiczne w istotny sposób wpływają na rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Obejmują one zarówno bezpośrednie korzyści, jak i poważne zagrożenia, które muszą być uwzględnione w strategiach rozwoju. Wysokie ryzyko powodziowe lub wysoki poziom wód gruntowych w danym rejonie, drastycznie podnosi koszty infrastruktury, często wykluczając określone tereny z możliwości zabudowy.

Część gminy należy do obszaru o szczególnym zagrożeniu powodzią. Obszar ten stanowi wyznaczony na mapach zagrożenia powodziowego teren, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wysokie (1% i 10%). Na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z ustawy Prawo wodne. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią nie powinien być zabudowywany, aby nie zwiększać ryzyka powodziowego.

RYSUNEK 19. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI

Źródło: opracowanie własne.

SUROWCE MINERALNE

Gmina Siemyśl nie posiada złóż kopalin o większym znaczeniu gospodarczym. Występują jedynie złoża surowców pospolitych: piaski, żwiry, ewentualnie kreda jeziorna i torfy. W granicach obszaru Gminy udokumentowano dwa złoża kruszywa piaszczysto-żwirowego.

Kopalinę stanowi piasek średnioziarnisty, który może być wykorzystywany do produkcji: zapraw murarskich, podsypek oraz na lokalne potrzeby budowlane i drogowe. Złoża ze względu na potrzebę ochrony złóż zakwalifikowano do klasy 4, jako złoża powszechnie występujące i łatwo dostępne, a uwagi na ochronę środowiska zaliczono do złóż mało konfliktowych.

Prowadzone prace badawcze określiły również 3 obszary perspektywiczne występowania złóż piasku w miejscowościach: Kędrzyno (zasoby ok. 60,0 tys. ton) oraz Nieżyn (dwa obszary po ok. 50 tys. ton każdy).

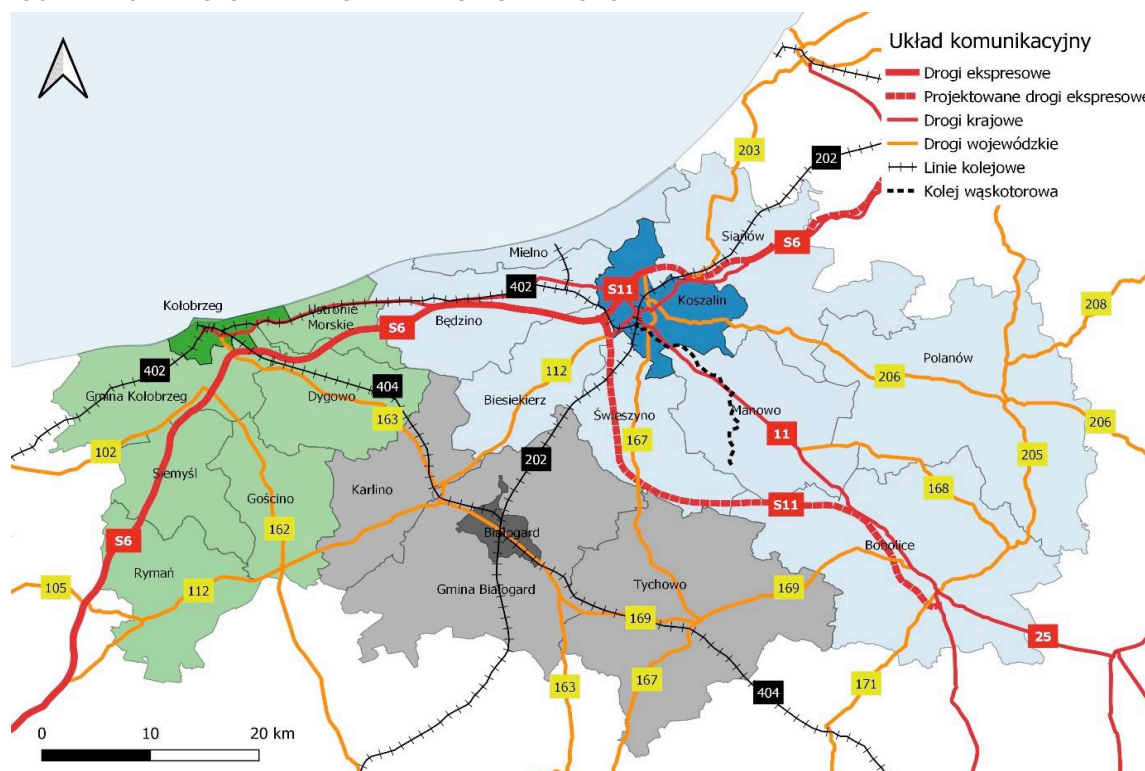
GLEBY

Największym bogactwem przyrodniczym gminy jest rolnicza przestrzeń produkcyjna o glebach żyznych nadających się do różnorodnych upraw, zajmująca 76% powierzchni gminy tj. 7 975 ha. Największy obszar (ponad 40%) zajmują gleby płowe i brunatne wytworzone z glin i piasków gliniastych mocnych. Są to gleby żyzne i średnio żyzne. Drugą grupę (około 25%) stanowią gleby rdzawe i brunatne wylugowane wytworzone z piasków gliniastych często naglinowych. Gleby te są bardziej ubogie od poprzednich, ale często wykorzystywane do mniej wymagających upraw. Pod względem klas bonitacji gleb, na analizowanym terenie występują gleby IIIa, IVa, IVb, V i VI klasy.

5.1.4. GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH, W TYM PIESZYCH I ROWEROWYCH

Model funkcjonalno-przestrzenny Gminy Siemyśl uwzględniać musi także uwarunkowania wynikające z położenia samej gminy, które w istotny sposób kształtują system powiązań komunikacyjnych gminy w ramach powiatu i województwa. W szczególności należy wykorzystać już istniejące główne korytarze i elementy sieci transportowych funkcjonujące w gminie. Dotyczy to także ciągów pieszych i szlaków rowerowych.

RYСУNEK 20. REGIONALNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

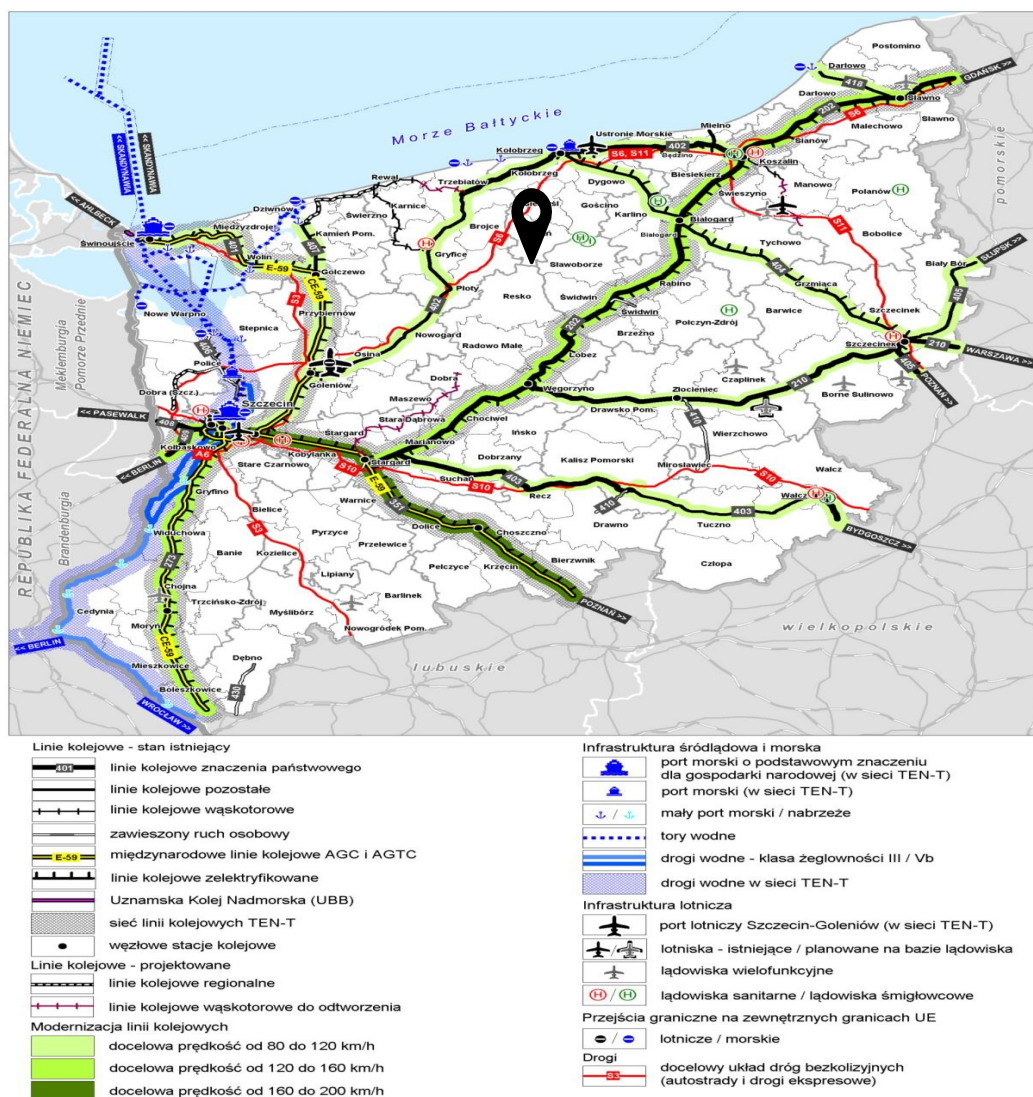
DROGI

Na uwarunkowania komunikacyjne gminy Siemyśl składa się dość rozbudowany systemem drogowy, umożliwiający komunikację wewnątrz gminy, jak i dogodnie połączenia zewnętrzne. Na obszarze gminy nie ma obecnie dróg wojewódzkich. Najbliżej gminy położone są drogi wojewódzkie:

- ☐ nr 102 prowadząca przez Gminę Kołobrzeg i odległa od granic gminy o 1 km,;
- ☐ nr 162 prowadząca przez Gminę Gościno;
- ☐ nr 112 (dawna droga krajowa nr 6) w relacji Węzeł Wicimice – Koszalin.

Wewnętrzny system drogowy gminy to układ umożliwiający w miarę sprawną komunikację wewnątrz gminy oparty o drogi powiatowe (o łącznej długości 59 km) i gminne. Nawierzchnia dróg powiatowych, w większości asfaltowa wymaga jednak stałych remontów i modernizacji. Stan dróg gminnych jest zróżnicowany ale nie odbiegający od standardu gmin okolicznych. Jedynie 2,3 km dróg powiatowych i 2 km dróg gminnych posiada nawierzchnię nieutwardzoną.

RYSUNEK 21. SYSTEM POWIĄZAŃ TRANSPORTOWYCH I KOMUNIKACYJNYCH GMINY NA TLE POZOSTAŁYCH OŚRODKÓW

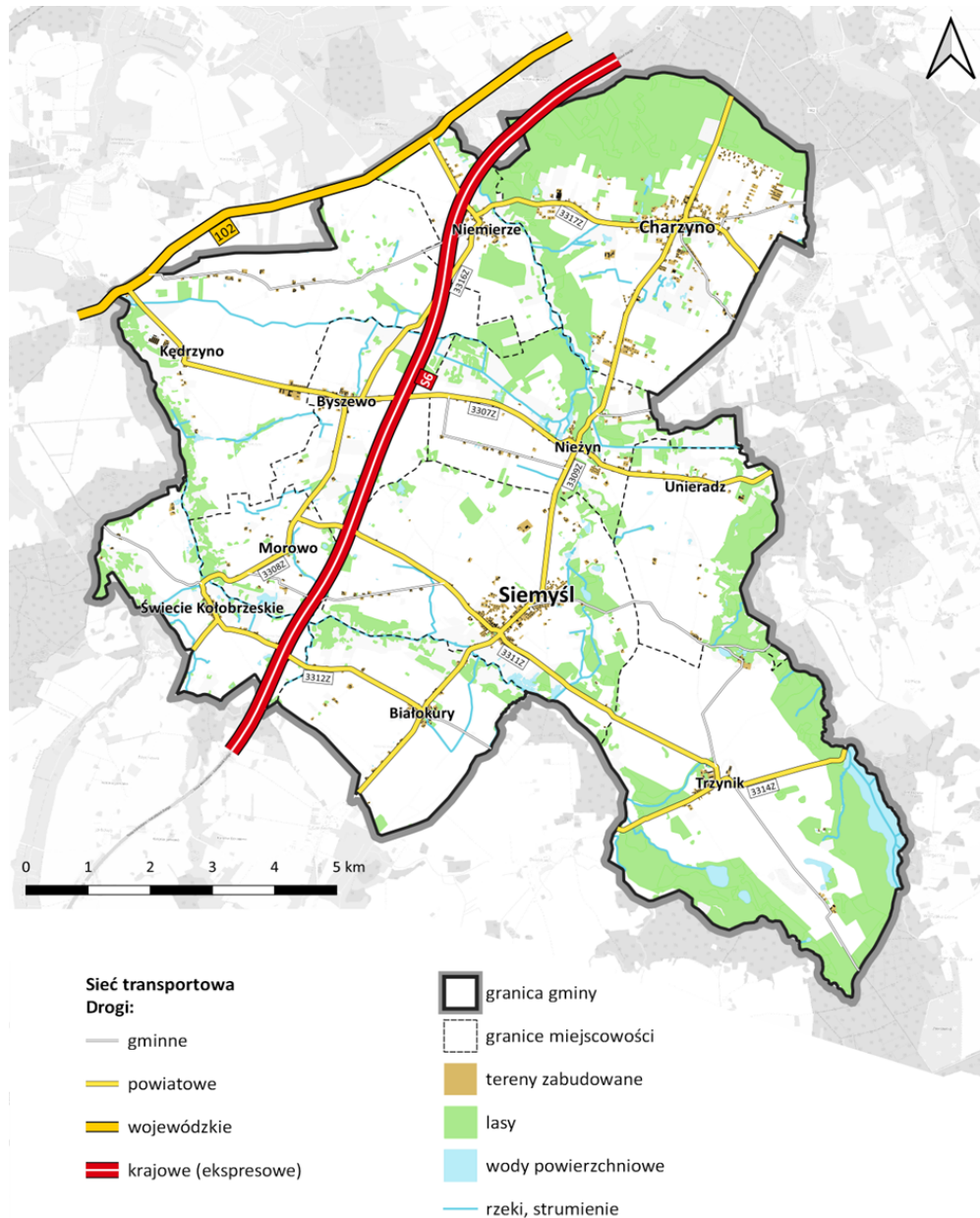
Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, czerwiec 2020 r.

Drogi powiatowe:

- ☐ nr 3307 Z - droga relacji: droga wojewódzka nr 102 – Kędrzyno –Byszewo – Nieżyn – Gościno (11,8 km);
- ☐ nr 3316 Z - droga relacji: Byszewo – Niemierze – droga wojewódzka nr 102 (5,2 km);
- ☐ nr 3308 Z - droga relacji: Byszewo – Jarkowo (5,8 km);
- ☐ nr 3317 Z - droga relacji: Niemierze – Charzyno – Ołużna (5 km);
- ☐ nr 3309 Z - droga relacji: Rymań – Białokury – Siemyśl – Nieżyn – Charzyno – droga wojewódzka nr 162 (13,3 km);
- ☐ nr 3311 Z - droga relacji: Morowo- Siemyśl – Trzynik (8 km);
- ☐ nr 3312 Z - droga relacji: Świecie Kołobrzeskie – Białokury (3,6 km);
- ☐ nr 3314 Z - droga relacji: Drozdowo – Trzynik – Gościno (4 km);
- ☐ nr 3319 Z – droga relacji: Trzynik – Dębica (2,3 km).

Osią rozwoju całego regionu, w tym Gminy Siemyśl, jest niewątpliwie droga ekspresowa S6 stanowiąca dogodnie połączenie gminy ze stolicą województwa Szczecinem oraz z Koszalinem.

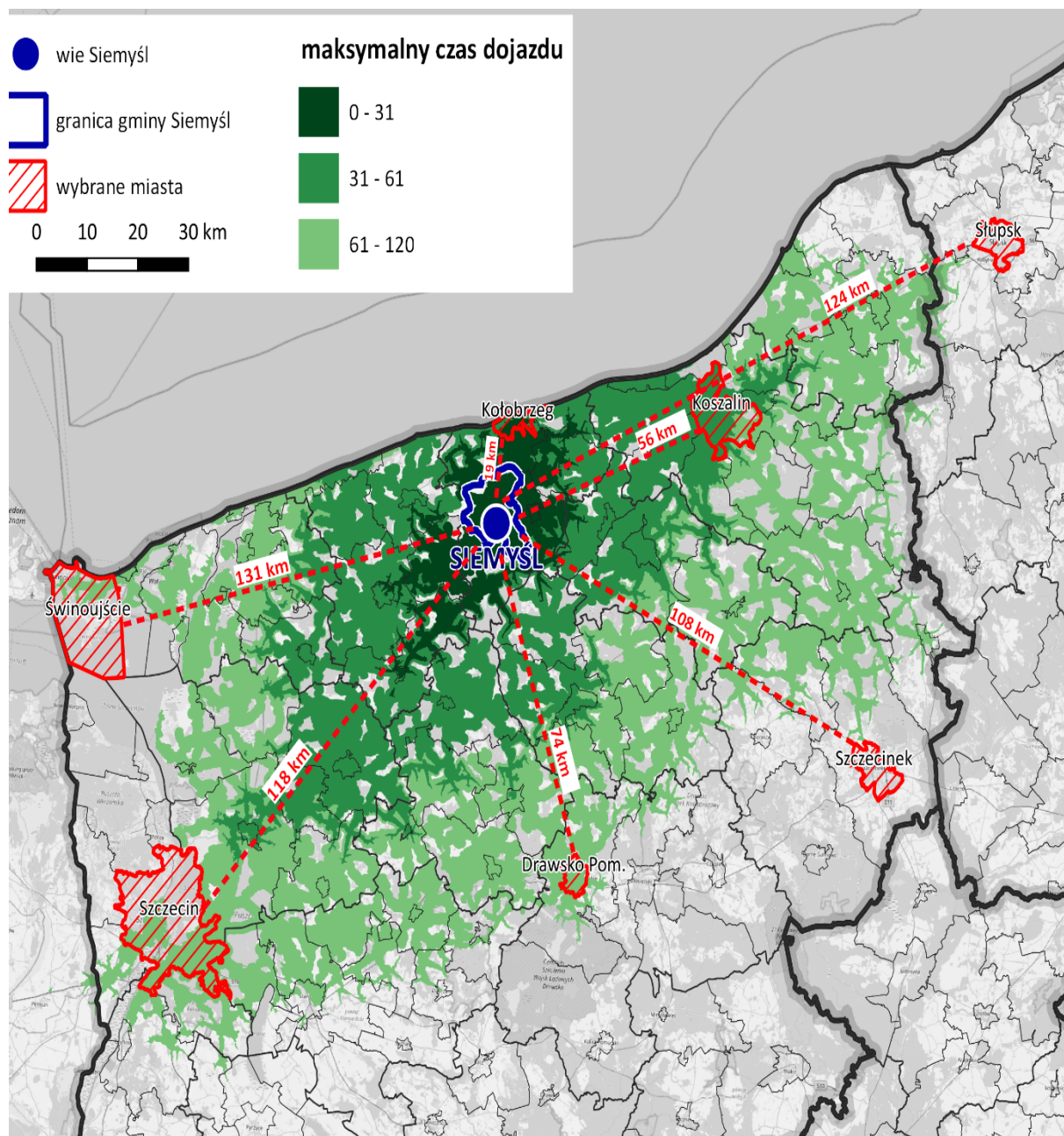
RYSUNEK 22. SIEĆ TRANSPORTOWA GMINY SIEMYŚL

Źródło: opracowanie własne.

Drogi wojewódzkie, choć nie przebiegają bezpośrednio przez obszar gminy, mają istotny wpływ na kształtowanie jej zewnętrznych powiązań. Stan techniczny dróg wojewódzkich określany jest jako dobry. Stan dróg powiatowych i gminnych jest niesatysfakcjonujący. Wymagają one kosztownych nakładów w celu poprawy bezpieczeństwa korzystania z nich zarówno dla pojazdów, jak i pieszych użytkowników.

RYSUNEK 23. DROGOWA DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA SIEMYŚLA Z MIAST O ZNACZENIU CO NAJMNIEJ SUBREGIONALNYM

Źródło: opracowanie własne.

KOLEJ

Gmina Siemyśl nie dysponuje obecnie bezpośrednim dostępem do infrastruktury kolejowej. Najbliższy czynny dworzec kolejowy mieści się w Kołobrzegu.

Historycznie miejscowości Gminy Siemyśl (Charzyno, Trzynik) uzyskały połączenie kolejowe na przełomie XIX i XX w. po wybudowaniu Kołobrzesckiej Kolei Wąskotorowej

o szerokości 1 000 mm, która połączyła Kołobrzeg z Reskiem i Gryficami. W 1961 r. przestały kursować pociągi do Kołobrzegu (zamknięciu uległa stacja w Charzynie). Do 1962 r. kursowały pociągi pasażerskie na trasie Gryfice – Gościno. Na pozostałych liniach pozostał ruch towarowy, który przez długie lata do 1990 r. odgrywał jeszcze dużą rolę. Cała sieć powiązań kolejowych straciła spójność w czerwcu 1999 r. W okolicach Gościna (układ torowy stacji, linia w kierunku Sławoborza i częściowo linia w kierunku Rymania) oraz tory na odcinku Skrzydłowo – Tąpadły zdemontowano na przełomie lat 2006/2007⁸. Obecnie w gminie nie funkcjonują żadne połączenia kolejowe.

SZLAKI WODNE, PIESZE I ROWEROWE

Gmina Siemyśl położona jest nad rzekami Dębosznicą i Błotnicą. Jednak żadna z nich nie pełni funkcji transportowych. Gmina leży jednak w bezpośredniej bliskości portu morskiego w Kołobrzegu. Port handlowo-rybacki w Kołobrzegu pełni także funkcję pasażerską. W porcie zlokalizowana jest marina jachtowa, działają nabrzeża przeładunkowe, dwie stocznie oraz Lokalne Centrum Pierwszej Sprzedaży Ryb. Bogate dziedzictwo przyrodniczo-historyczne całego regionu spowodowało, że Gmina Siemyśl jest atrakcyjna pod względem turystycznym. Jednym z wyrazów tego są liczne szlaki turystyczne, które wiodą przez jej obszar. Ścieżki rowerowe i szlaki piesze na terenie Gminy Siemyśl funkcjonują głównie na przebiegu turystycznych szlaków o znaczeniu regionalnym lub krajowym.

Obecnie przez teren Gminy Siemyśl przebiegają 2 odcinki, położonej na miejscu dawnego podkładu kolejowego, ścieżki rowerowej „Szlakiem po nasypie kolejki wąskotorowej” - jeden z Zieleniewa do Gościna (przez Charzyno), a drugi z Gościna nad jezioro Popiel (Studnica) (przez Trzynik). Wzdłuż całej ścieżki powstały miejsca postojowe dla rowerzystów, wyposażone w ławy, stoły, zadaszenia. Ścieżka rowerowa biegnie po nasypach byłej kolejki wąskotorowej i omija główne drogi. Zasadniczymi i stałymi elementami przekroju ścieżki rowerowej jest jezdnia szerokości 2,50 m ograniczona opornikiem z obu stron o szerokości 0,20 m. Nawierzchnia jezdni została zaprojektowana i wykonana jako nawierzchnia asfaltowa. W miejscach wysokich nasypów byłej kolejki wąskotorowej ustawione są obustronnie poręcze stalowe.

Ścieżką można dojechać z Karlina do Gościna (17,9 km), dalej ścieżka dzieli się na trzy kierunki. Pierwszy na południe z Gościna do Dargocic (4,8 km). Drugi, najdłuższy (23,4km), południowo zachodni prowadzi z Gościna przez Rymań nad jezioro Popiel. Ostatni północny odcinek prowadzi przez Charzyno do drogi łączącej Kołobrzeg z Trzebiatowem (10,8km). Dalej, wyznaczonym szlakiem można dojechać do Grzybowa, skąd ścieżką rowerową wzdłuż morza wiedzie do samego Kołobrzegu.

⁸ http://parseta.org.pl/uploads/media/Przewodnik_Rowerowy_Po_Nasypie_Kolejki_Waskotorowej.pdf

RYSUNEK 24. SZLAKIEM PO NASYPIE KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ

Źródło: materiały Urzędu Gminy w Siemysławie.

Ważniejsze szlaki turystyczne w gminie:

ROWEROWE

- „**Gościno - Kołobrzeg - Gościno**” - 47,5 km, trasa średnio trudna, wymagany dobry poziom sprawności.
- „**Charzyno – Kołobrzeg – Grzybowo - Charzyno**” – 31,5 km, trasa łatwa, dostosowana do każdego poziomu sprawności.
- „**Charzyno - Oluźna – Stramniczka – Sianożęty – Kołobrzeg – Charzyno**” – 42,3 km, trasa łatwa.
- „**Trzebiatów – Siemidarzno – Byszewo – Korzystno – Grzybowo – Mrzeżyno - Trzebiatów**” – 66,4 km, średnio trudna trasa szosowa, wymagany dobry poziom sprawności.
- „**Charzyno – Pustary – Niekanin – Kołobrzeg – Przećmino – Charzyno**” – 37,5 km, łatwa trasa szosowa, dostosowana do każdego poziomu sprawności.
- „**Charzyno – Kołobrzeg - Charzyno**” 24,3 km, trasa łatwa, dostosowana do każdych umiejętności.
- „**Szlak po nasypie kolejki wąskotorowej**” – 57 km.

W okolicach Siemyśla znajduje się kilka szlaków turystycznych pieszych np. szlak czerwony P-C-E9-004, który biegnie od Świnoujścia do Złakowa, oraz szlak czerwony P-C-ZP-011, prowadzący z Kołobrzegu do Czaplinka. Dostępne są również szlaki zielone, jak P-Z-ZKO-023, łączący Kołobrzeg z Budzistowem, oraz czarny i zielony szlak wokół Robów.

SZLAKI PIESZE:

- **P-C-E9-004 (PTTK ZP-5-c), czerwony:** Świnoujście - Złakowo, 239 km.
- **P-C-ZP-011 (PTTK ZP-633-c), czerwony:** Kołobrzeg - Czaplinek, 155 km.
- **P-Z-ZKO-023 (PTTK ZP-1022-z), zielony:** Kołobrzeg - Budzistowo, 5,6 km.
- **P-S-ZGY/ZKO-107, czarny:** Roby - Roby, 22,8 km.
- **P-Z-ZGY/ZKO-114, zielony:** Roby - Roby, 31,7 km.

KAJAKOWE:

- **Szlak rzeką Parsętą na odcinku od Karlina do Kołobrzegu o długości ok. 45 km.**
- **Szlak prowadzący po rzece Mołstowa, długość ok. 22 km.**

KONNE:

- **Szlak zaczyna się w pobliżu miejscowości Karcino. Przebiega w pobliżu miejscowości: Przecmino, Charzyno, Ząbrowo, Pustary, Świelubie, Włóścibórz, Piotrowice, Kłopotowo, Wrzosowo, Mierzyn, Warnino i dalej w kierunku Kraśnika Koszalińskiego - 45 km.**

LOTNISKA

Gmina Siemyśl leży w strefie oddziaływania lotniska w Goleniowie i berlińskiego węzła lotniskowego, obsługującego zróżnicowane połączenia osobowe, jak i towarowe. W mniejszym stopniu na rozwój gminy wpływają nieodległe porty lotnicze Poznaniu czy Gdańsku.

TABELA 4. STATYSTYKA RUCHU LOTNICZEGO W PORCIE LOTNICZYM SZCZECIN - GOLENIÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PASAŻEROWIE [OSOBY]	578 691	598 971	428 690	184 802	181 886	419 905	477 494	479 149
OPERACJE LOTNISKOWE	8 757	8 038	9 133	6 911	5 706	6 435	9 370	9 208
CARGO⁹	574,9	149,89	37,33	6,04	3,47	0	70,28	90,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.airport.com.pl/>.

⁹ Masa CARGO w tonach

5.1.5. GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, OZE I SPOŁECZNEJ

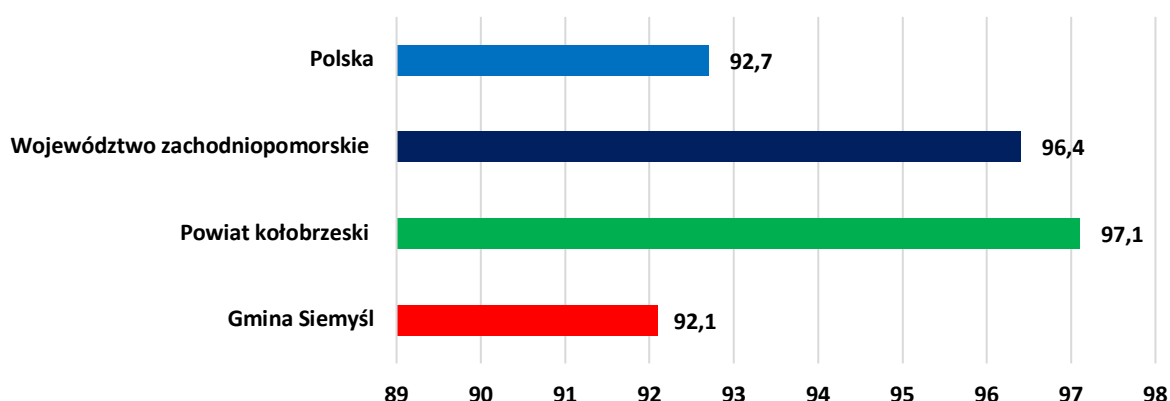
Rozwój infrastruktury technicznej w Gminie Siemyśl postrzegany jest jako jeden z istotnych czynników sprzyjających lokalnemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wpływa bezpośrednio na atrakcyjność jednostki samorządowej, z punktu widzenia jej potencjalnych i obecnych mieszkańców. Jakość i stan infrastruktury technicznej w gminie bezpośrednio przekłada się m.in. na jej potencjał gospodarczy i jakość życia mieszkańców.

WODOCIĄG I KANALIZACJA

Rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej stanowi jeden z ważniejszych elementów poprawy warunków życia lokalnej społeczności. Gmina Siemyśl charakteryzuje się dobrą dostępnością do sieci wodociągowej i zróżnicowaną dla sieci kanalizacyjnej.

Według danych GUS z 2023 roku 92,1%.% mieszkańców gminy korzysta z dostępu do sieci wodociągowej – zob. wykres 3. Uznać to należy za okoliczność poprawiającą jakość życia mieszkańców. Odsetek mieszkańców mających dostęp do wodociągu jest jednak niższy w Gminie Siemyśl od średniej dla Polski (92,7%) i średniej dla Powiatu kołobrzeskiego (97,1%) i średniej wojewódzkiej (96,4%).

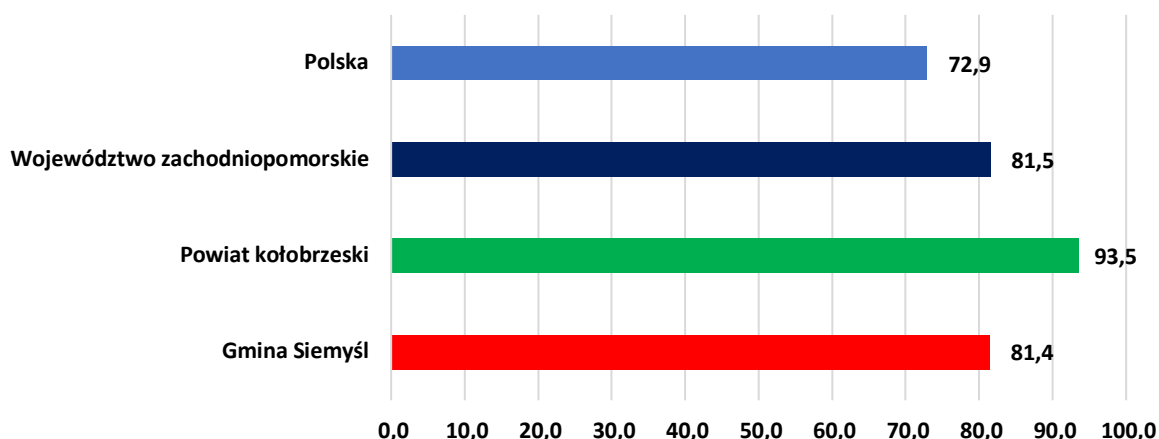
WYKRES 3. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI - WODOCIĄG

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W porównaniu z pozostałymi jednostkami osadniczymi w powiecie, Gmina Siemyśl charakteryzuje się niższym wskaźnikiem dostępu do sieci kanalizacyjnej. Odsetek korzystających z sieci kanalizacyjnej jest niższy od średniej dla powiatu i województwa.

WYKRES 4. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI - KANALIZACJA

Źródło: opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS.

Obecnie w Gminie Siemysłów 89,1% budynków mieszkalnych podłączonych jest do kanalizacji. Odsetek ten jest wyższy niż średnia dla powiatu, województwa i kraju.

ENERGIA, GAZ I OZE

Wszystkie jednostki osadnicze w gminie mają dostęp do energii elektrycznej. Na terenie gminy istnieje rozbudowany układ sieci elektroenergetycznych. Nie stwierdzono problemów z dostarczaniem energii elektrycznej.

Gmina Siemysłów posiada predyspozycje do wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Możliwy poziom wykorzystania tych uwarunkowań jest zróżnicowany:

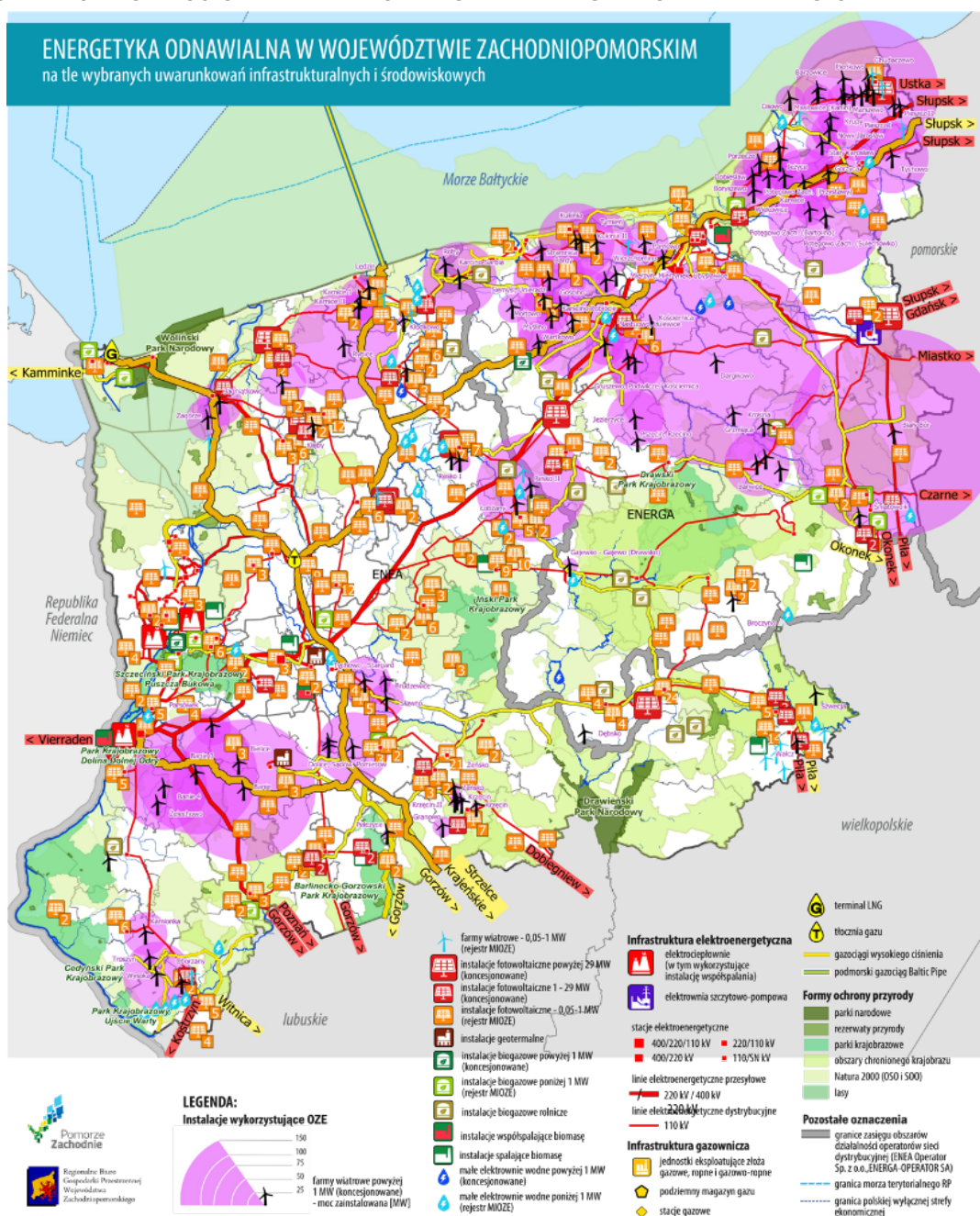
- ☐ Energetyka geotermalna – Gmina Siemysłów nie zalicza się do obszarów rozwoju geotermii głębokiej. Tak jak w całym kraju, możliwe jest jednak wykorzystanie złóż niskotemperaturowych w instalacjach typu „pompa ciepła” służących do ogrzewania domków jednorodzinnych oraz większych obiektów.
- ☐ Biomasa - Na obszarze gminy występują znaczące zasoby biomasy (rolniczy charakter oraz znaczne powierzchnie lasów). Na dzień dzisiejszy wykorzystywana jest ona jedynie jako źródło ogrzewania, zwłaszcza na obszarach wiejskich.
- ☐ Energia słońca - gmina zlokalizowana jest w strefie, gdzie nasłonecznienie szacowane jest na:
 - Lato

- średnie nasłonecznienie: 5305.67 Wh/m²/doba;
- najwyższe nasłonecznienie: 5603.07 Wh/m²/doba;
- najniższe nasłonecznienie: 3594.02 Wh/m²/doba;

➤ Zima

- średnie nasłonecznienie: 70.77 Wh/m²/doba;
- najwyższe nasłonecznienie: 150.38 Wh/m²/doba;
- najniższe nasłonecznienie: 31.54 Wh/m²/doba;

RYСУNEK 25. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII W UKŁADZIE REGIONALNYM

Źródło: Karta charakterystyki energetycznej WZ – stan na koniec 2024 roku https://rbgp.pl/wp-content/uploads/2025/03/karta-OZE_WZP_2024.pdf.

➤ Jesień/wiosna

- średnie nasłonecznienie: 1952.74 Wh/m²/doba;
- najwyższe nasłonecznienie: 2679.32 Wh/m²/doba;
- najniższe nasłonecznienie: 627.32 Wh/m²/doba.

Warunki te pozwalają na stosowanie z powodzeniem urządzeń do pozyskiwania, przetwarzania w ciepło użytkowe i magazynowania energii słonecznej poza rozwijającymi się indywidualnymi systemami solarnymi.

- Energetyka wiatrowa - Na terenie gminy występują korzystne warunki do rozwoju energetyki wiatrowej. Na terenie gminy funkcjonuje elektrownia wiatrowa, która składa się z 10 turbin wiatrowych. W Gminie Siemyśl rozwijana powinna być nadal rozwijana energetyka wiatrowa, co wynika z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który przewiduje lokalizację farm wiatrowych na pewnych obszarach. W szczególności, farmy wiatrowe mogą powstać na północ od Byszewa i Nieżyna, a także pomiędzy Trzynikiem i Unieradzem;
- Gmina Siemyśl rozwija odnawialne źródła energii (OZE) w ramach programu "Czyste Powietrze 2.0". Gmina podpisała umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na dofinansowanie inwestycji w OZE. Beneficjenci mogą otrzymać dotację do 60% kosztów.

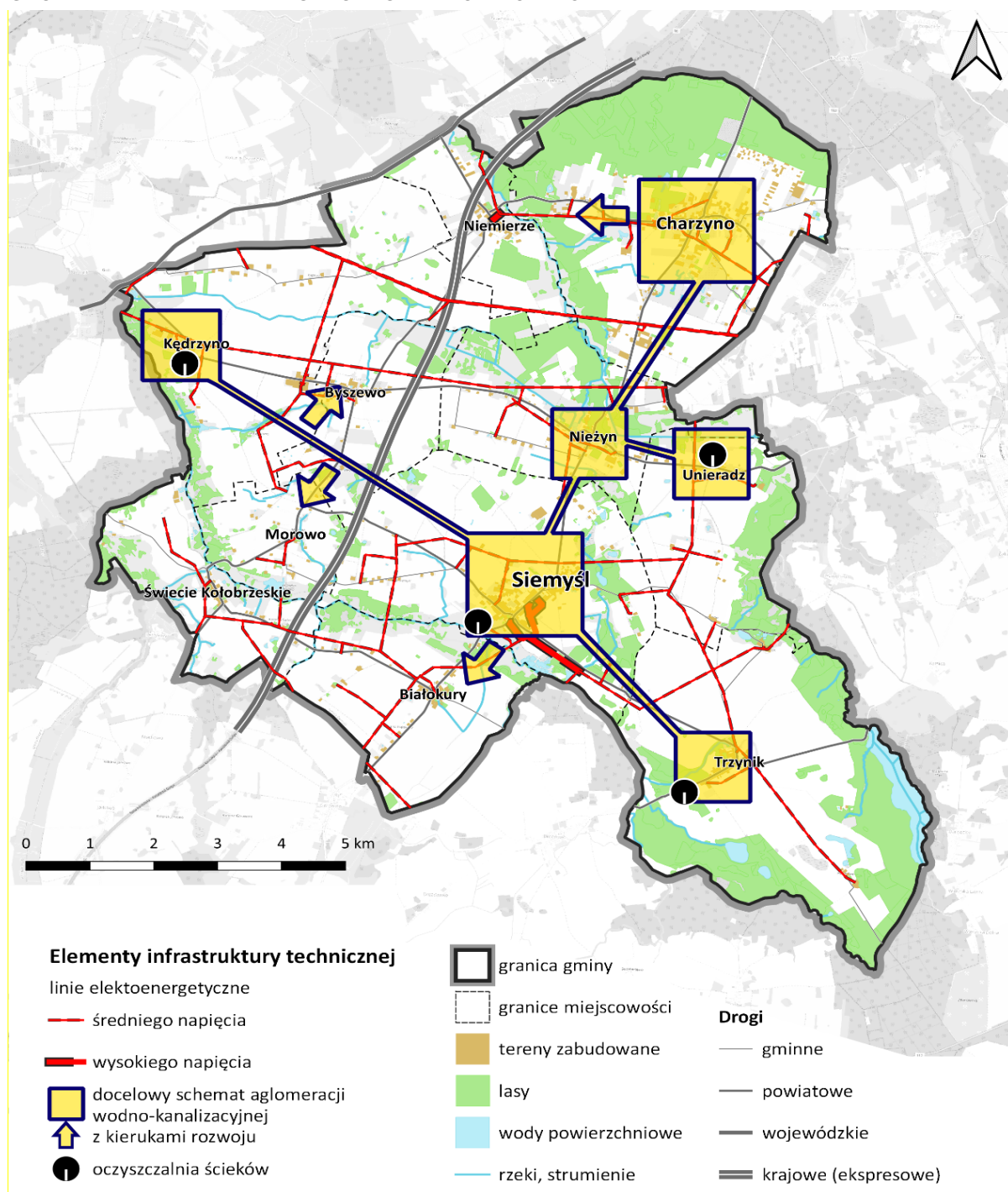
Gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 150 mm o znaczeniu regionalnym przebiega przez północną część gminy. Długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi ogółem 45 514 m. Liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wynosi 403 sztuk (wobec 196 szt. w 2014 r.), a liczba gospodarstw domowych korzystających z gazu sieciowego wynosi 472 (wobec 280 w roku 2015), - z czego 447 ogrzewa mieszkanie gazem. Część mieszkańców gminy korzysta z gazu płynnego w butlach.

Na obszarze gminy nie ma zorganizowanego systemu przesyłowego ciepła, ani centralnych źródeł ciepła (kotłowni). Do ogrzewania mieszkań i lokali użytkowych najczęściej używa się paliwa stałego tj. węgla, koksu i drewna. Funkcjonuje wiele kotłowni lokalnych obsługujących pojedyncze obiekty lub małe grupy obiektów. Najczęściej w mieszkaniach funkcjonuje ogrzewanie piecowe.

Obszar Gminy Siemyśl objęty jest pełnym zasięgiem telefonii stacjonarnej oraz wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej. Na niektórych obszarach gminy są jednak miejsca, w których jakość sygnału części operatorów jest słaba lub wręcz nie ma dostępu do danej sieci (obszary wiejskie). Stan stacjonaryzowania poszczególnych miejscowości w gminie jest mocno zróżnicowany (gęstości od 1,3 we wsi Niemierze czy Świecie Kołobrzeskie do 20,7 abonentów na 100 mieszkańców w samym Siemyślu). Wszyscy abonenci w Gminie Siemyśl przyłączeni są do najnowszej generacji central telefonicznych, które zapewniają, poprzez łącza cyfrowe, niezbędną ilość i jakość usług miejscowych, międzymiastowych i międzynarodowych.

Telefoniczna sieć międzycentralowa zbudowana jest z kabli światłowodowych a sieci abonenckie zbudowane są z doziemnych kabli miedzianych (łącza abonenckie od central do abonentów na terenie gminy). Tylko nieznaczna ilość łączy abonenckich zestawiona jest z wykorzystaniem linii napowietrznych lub drogi radiowej (Kędrzyno, Byszewo, Morowo).

RYСУNEK 26. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

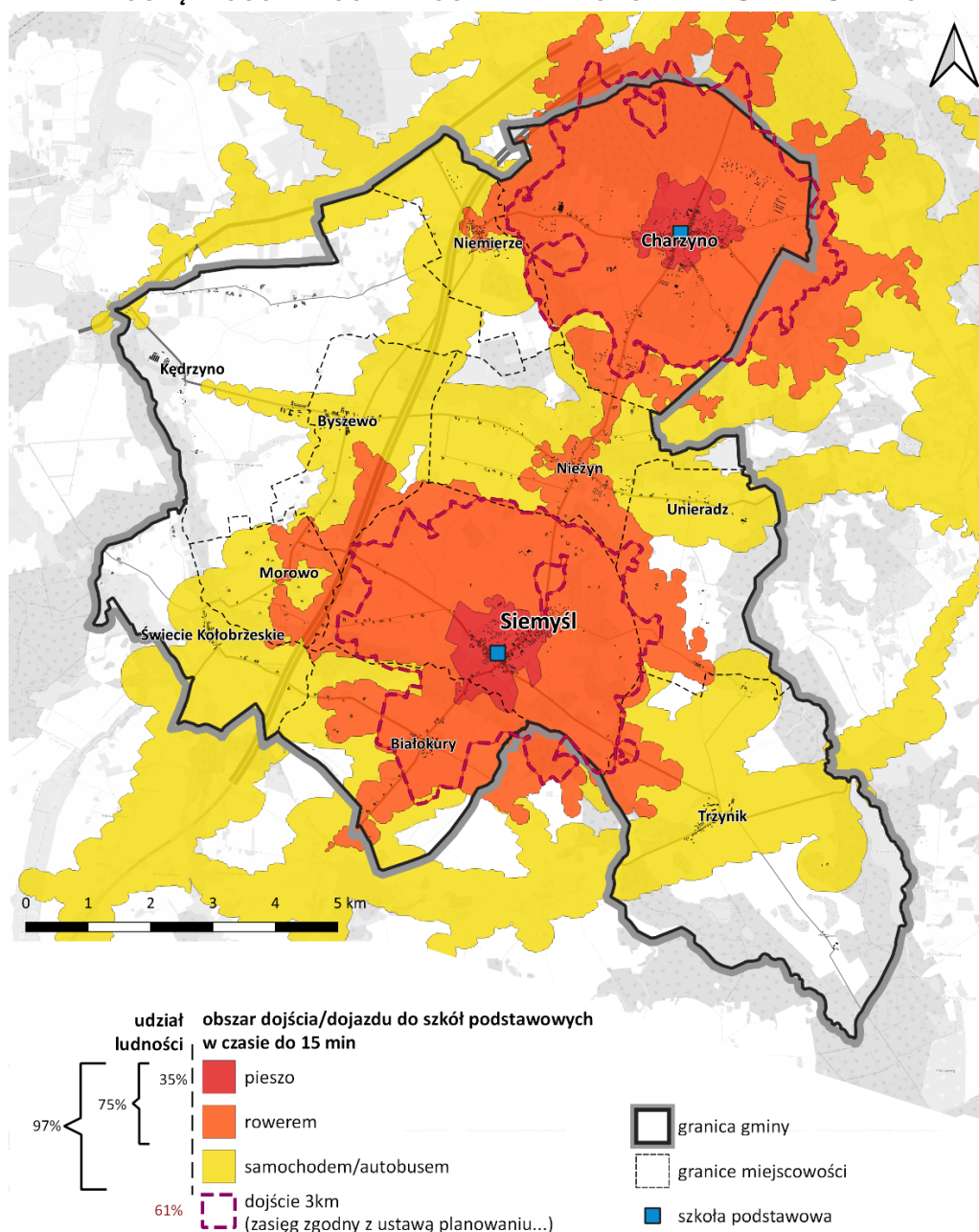

Źródło: opracowanie własne.

5.1.5. GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Prace warsztatowe wykazały, że istotnym kierunkiem działań zmierzających do kształtowania nowego modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury społecznej. Proces ten powinien uwzględniać zachowanie unikalnego krajobrazu kulturowego gminy a także rozwój infrastruktury sportowej i turystycznej.

RYSUNEK 27. DOSTĘPNOŚĆ PLACÓWEK OŚWIATY NA OBSZARZE GMINY SIEMYŚL

Źródło: opracowanie własne

Centrum administracyjnym i usługowym gminy jest miejscowość Siemyśl. W Siemyślu mieści się m.in.: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka, szkoła podstawowa.

W 2024 roku na terenie Gminy Siemyśl funkcjonowały tylko publiczne instytucje edukacyjne. Ich organem założycielskim jest Gmina Siemyśl. Gminę charakteryzuje niski współczynnik skolaryzacji – 83,3%. W wieku przedszkolnym było 173 dzieci, z tego 52 w wieku 6 lat. Opiekę nad nimi sprawują oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Siemyślu i Charzynie.

W zakresie kształcenia podstawowego, na terenie gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe, w tym jedna w Siemyślu (w 2023 roku licząca 12 oddziałów i 254 uczniów) oraz jedna na obszarach wiejskich, w miejscowości Charzyno (8 oddziałów i 116 uczniów). Ze względu na znaczne odległości od placówek edukacyjnych istnieje konieczność dowożenia znacznej ilości uczniów.

KULTURA

Dziedzictwo kulturowe pradziejów Ziemi Siemyślańskiej sięga śladów kultury łużyckiej, pomorskiej i okresu rzymskiego. Historia Gminy Siemyśl wiąże się nierozdzielnie z historią Ziemi Kołobrzeskiej. Na obszarze Gminy Siemyśl występują wyraźne ślady osadnictwa z różnych epok, poczynając od pradziejów, aż do czasów nowożytnych. Ujawnione ślady wskazują na preferencje dawnych mieszkańców tych ziem do osadzania się w pradolinach rzek Błotnicy i Dębosznicy, a także na obszarach nizinnych. Natężenie występowania śladów archeologicznych związanych z osadnictwem pozwala na zaznaczenie orientacyjnych obrębów dawnych „zespołów osadniczych” w rejonach istniejących wsi: Charzyno, Niemierze, Nieżyn, Unieradz, Byszewo, Kędrzyno, Świecie Kołobrzeskie, Morowo, Siemyśl, Białokury. Najdawniejsze ślady osadnictwa na obszarze Gminy Siemyśl łączy się z okresem epoki kamienia oraz neolitu. Bogate są pozostałości po osadnictwie kultury łużyckiej, lecz najbogatsze ślady osadnictwa pochodzą z okresu wczesnośredniowiecznego. Na terenie dzisiejszej gminy jest 112 śladów osadnictwa.

Historyczne, pierwsze udokumentowane wzmianki o Gminie Siemyśl datowane są na okres wczesnego średniowiecza, co potwierdza bogatą i ponad 700 letnią historię gminy.

Na obszarze Gminy Siemyśl zlokalizowane są obiekty zabytkowe o zróżnicowanej wartości historycznej, zabytkowej, kulturowej. Do najwyższej cenionych, wpisanych do rejestru zabytków Województwa Zachodniopomorskiego, zalicza się cztery obiekty sakralne, trzy założenia parkowe oraz cztery stanowiska archeologiczne, a także 11 zabytków ruchomych, które stanowią wyposażenie kościołów.

W rejestrze zabytków wpisane zostały:

- 4 kościoły wraz z otoczeniem:
 - Kościół filialny pw. św. Michała Archaniola w Unieradzu wraz z otoczeniem.

- Kościół filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Niemierzu wraz z otoczeniem.
- Kościół filialny pw. św. Jana Chrzciciela w Nieżynie.
- Kościół filialny pw. św. Kazimierza i św. Anny w Trzynieku.
- 3 parki dworskie:
 - Park dworski w Białokurach.
 - Park dworski w Kędrzynie.
 - Park dworski w Trzynieku.
- 11 obiektów ruchomych - są to zabytki sakralne stanowiące wyposażenie kościołów w Niemierzu, Siemyślu i Unieradzu.
- 4 stanowiska archeologiczne - stanowiące najcenniejsze znaleziska kultury z okresów prehistorycznych, pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyska, lub relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

O dziedzictwo kulturowe gminy dba Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu a także placówki oświatowe, w tym: Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Charzynie oraz Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Siemyślu.

Oferta kulturalna Gminy Siemyśl jest bogata i zróżnicowana (w 2023 roku ogółem 240 imprez, ponad 5 tys. uczestników), a obiekty kultury zlokalizowane są w różnych miejscowościach gminy:

- Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Siemyślu;
- Filie Biblioteki w miejscowościach: Byszewo, Charzyno i Trzynie;
- świetlice, kluby i sale wiejskie (Unieradz, Byszewo, Nieżyn, Trzynie, Białokury, Charzyno, Niemierze, Świecie Kołobrzeskie);
- Kościoły: Siemyśl, Charzyno, Trzynie, Niemierze, Nieżyn, Unieradz.

SPORT

Na terenie Gminy Siemyśl działalność sportowa prowadzona jest przez 2 kluby sportowe (zrzeszające około 90 członków) oraz Szkoły Podstawowe w Siemyślu i Charzynie, prowadzące zajęcia sportowe z dziećmi w ramach Szkolnego Koła Sportowego. Klub Sportowy "Jantar" Siemyśl zrzesza 62 członków, w tym 45 osób ćwiczących zarejestrowanych w OZPN. Istnieją tutaj dwie sekcje piłki nożnej. Klub Sportowy "Mustang" z siedzibą w Siemyślu. Obiekty sportowe na terenie gminy to przede wszystkim zaplecze sportowe szkół podstawowych:

- W Siemyślu składające się z sali gimnastycznej, boiska gminnego zlokalizowanego w obrębie szkoły, kompleksu boisk sportowych „Orlik 2012” z boiskiem do piłki nożnej, boiskiem wielofunkcyjnym, na które składają się: boisko do koszykówki, piłki siatkowej i tenisa ziemnego. Kompleks ma sztuczną nawierzchnię i oświetlenie. Boisko wyposażone jest

w zaplecze sanitarne oraz zaplecze socjalne i magazynowe. Dzieci młodsze mają do dyspozycji plac zabaw.

- W Charzynie składające się z pełnowymiarowej hali sportowej (koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, futsal), pełnego zaplecza socjalnego na które składają się: szatnie, magazyny, toalety i pomieszczenie dla nauczycieli wychowania fizycznego oraz z wielofunkcyjnego boiska.

Sztandarową imprezą sportową jest Ogólnopolski Wyścig Kolarski o puchar Wójtów Gmin Gościno, Siemyśl i Rymań.

BEZPIECZEŃSTWO

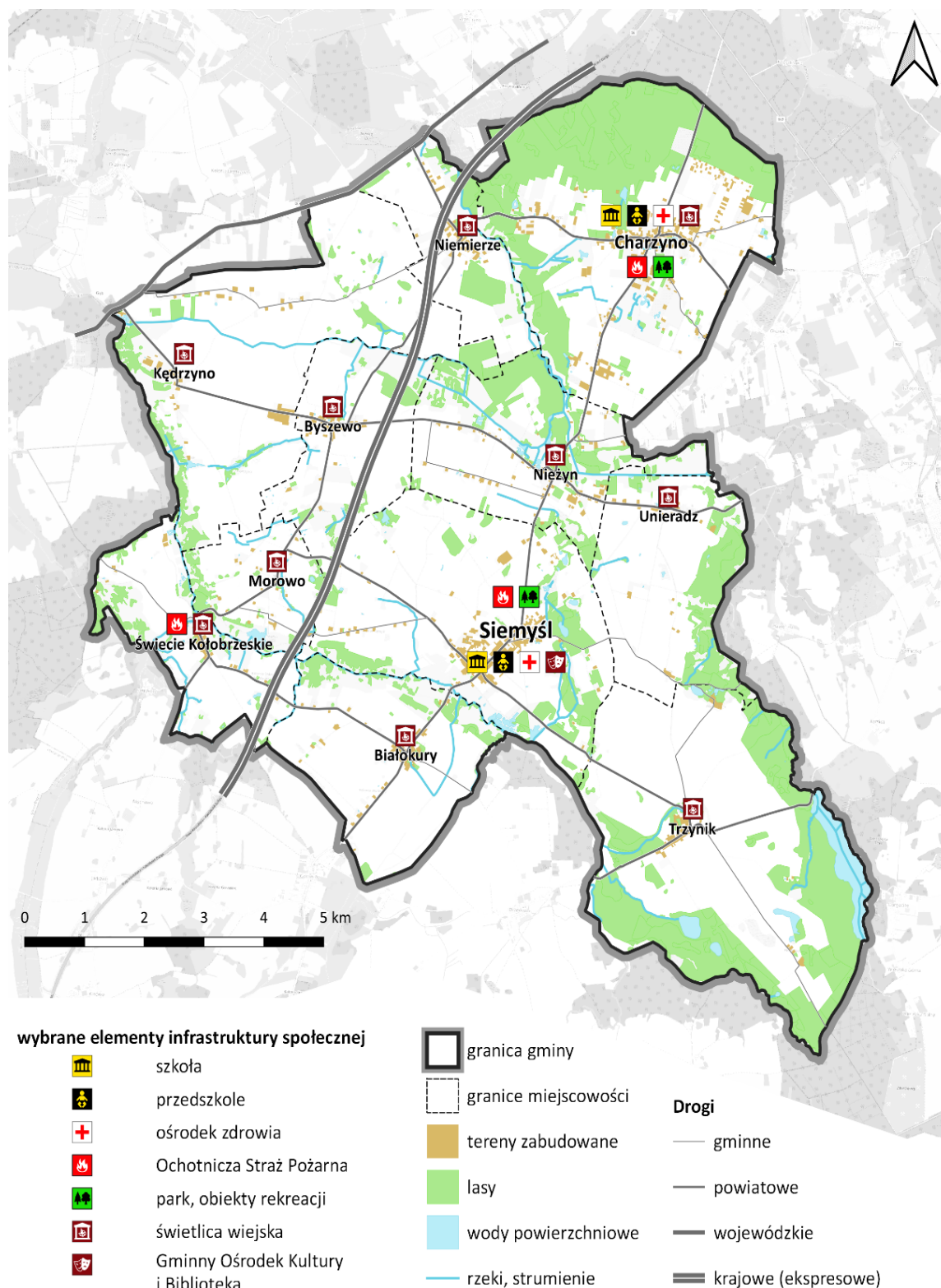
Za organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń na obszarze Gminy Siemyśl odpowiada Powiatowa Państwowa Straż pożarna w Kołobrzegu. Na obszarze gminy w realizacji zadań wspiera ją 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Siemyśl, OSP Charzyno, OSP Świecie Kołobrzesckie. Dwie z nich są włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Charzyno i Siemyśl).

Zadania z zakresu weterynarii obejmujące szeroki wachlarz działań, od diagnozowania i leczenia zwierząt domowych i hodowlanych, przez profilaktykę chorób realizują na terenie Gminy Siemyśl „Zakład Leczniczy dla Zwierząt Gabinet Weterynaryjny Siemyśl” oraz w przypadkach zdarzeń drogowych Gabinet Weterynaryjny z siedzibą w Karlinie.

Na terenie Gminy Siemyśl nie ma szpitala. Najbliższy szpital to Regionalny Szpital w Kołobrzegu, oddalony o około 19 km od Siemyśla. W Siemyślu funkcjonuje Ośrodek Zdrowia, świadczący usługi z zakresu podstawowej opieki medycznej, oraz apteka. Ponadto w Trzynieku funkcjonuje filia Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi świadcząca usługi społeczne (zajęciach terapeutycznych, aktywizacyjnych, zajęciach z psychologiem i są konsultowani przez lekarza psychiatrę).

W Trzynieku (Wszemierzyce) funkcjonuje ośrodek MONAR-u. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu realizuje zadania własne pomocy społecznej o charakterze obligatoryjnym, związane z podstawowymi warunkami bytowania i o charakterze fakultatywnym - wynikające z potrzeby gminy, a także zadania zlecone przez administrację rządową.

**RYСУNEK 28. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL –
GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ**

Źródło: opracowanie własne

5.2. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE SIEMYŚL

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej zawarte w niniejszym rozdziale stanowią strategiczne wytyczne, które należy stosować przede wszystkim przy sporządzaniu aktów planowania przestrzennego. Jednak, aby te działania były skuteczne, konieczne jest nie tylko prowadzenie przez lokalny samorząd spójnej polityki przestrzennej, ale również jej poszanowanie przez ogół osób fizycznych i prawnych funkcjonujących w obszarze gminy. Dlatego ustalenia i rekomendacje zostały zaadresowane do wszystkich interesariuszy gminy.

Punktem wyjścia dla wytycznych jest realizacja celów strategicznych i kierunków działań w wymiarze przestrzennym. Tym samym ustalenia i rekomendacje odpowiadają na najistotniejsze wyzwania stojące przed gminą oraz mają na celu wykorzystanie szans rozwojowych i zapobieganie ryzykom. Służą również realizacji wizji rozwoju przestrzennego ustalonej w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Wymiar rozwoju przestrzennego gminy definiuje w istotnym zakresie jej rozwój oraz uwarunkowania związane z rolą Siemyśla jako lokalnego centrum administracyjno-usługowego. Dlatego też model funkcjonalno-przestrzenny rozwoju Gminy Siemyśl oparto o szereg zasad.

ZASADY ROZWOJU SYSTEMU OSADNICZEGO I KSZTAŁTOWANIA STRUKTUR OSADNICZYCH ORAZ LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Zorganizowany system osadniczy jest jednym z głównych elementów zrównoważonego rozwoju każdej gminy. Sieć osadnicza oparta na dominującej pozycji Siemyśla pozwala zapewnić prawidłową obsługę mieszkańców gminy w zakresie ich potrzeb. Służy niwelowaniu dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym i jakości życia mieszkańców.

Rekomendacje:

- ☐ prowadzenie polityki wzmocnienia szans rozwojowych Gminy Siemyśl, bazując na endogennych potencjałach społecznych, środowiskowych i gospodarczych;

- prowadzenie efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej, tworzącej harmonijną całość i uporządkowane relacje oraz uwzględniającej uwarunkowania i potrzeby środowiskowe, funkcjonalne, społeczne, gospodarcze, kulturowe i krajobrazowe terenów aktywności gospodarczej;
- rozwój funkcji usługowych i biznesowych, w tym o charakterze ponadlokalnym pełnionych przez Siemysł (usługi publiczne: kultura, edukacja, zdrowie, biznes), w celu podnoszenia jakości życia mieszkańców gminy, poprawy oferty turystycznej i rekreacyjnej;
- stymulowanie rozwoju gospodarczego gminy poprzez rozwój nowych obszarów inwestycyjnych, ukierunkowanych na preferowane przez władze regionalne wybrane działalności, o ograniczonych potrzebach przestrzennych;
- uwzględnianie w aktach planowania i zagospodarowania przestrzennego elementów planowania rozwoju wynikających z rozstrzygnięć przyjętych w dokumentach regionalnych;
- rozwój poszczególnych miejscowości gminy, w oparciu o ich endogenne potencjały oraz przejrzysty system interwencji gminnych;
- rozwój nowoczesnej zabudowy mieszkaniowej, w tym komunalnej;
- kształtowanie terytorialnych i funkcjonalnych związków głównie poprzez:
 - budowę lub modernizację infrastruktury społecznej w celu poprawy dostępności do dóbr i usług,
 - poprawę dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich;
- rewitalizacja obszarów wiejskich i wsparcie pozarolniczych funkcji wsi;
- wspieranie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości;
- wzrost atrakcyjności Siemysła przez rewitalizację i tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych;
- wzmacnianie spójności przestrzennej istniejących miejscowości gminy poprzez umiejętne pokonywanie pojawiających się barier rozwojowych: społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i kulturowych;
- realizacja polityki przestrzennej gminy służącej m.in. przeciwdziałaniu nierównościom w poziomie zagospodarowania jej poszczególnych części oraz kompleksowe rozwiązywanie konfliktów przestrzennych;
- adaptacja przestrzenna, komunikacyjna, instytucjonalna, usługowa i społeczna miejscowości do zmiany struktury wieku ludności (starzenia się społeczeństwa);
- podnoszenie jakości przestrzeni publicznych istotnych zarówno dla mieszkańców, jak i przybyszów;
- realizacja nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych lub jako uzupełnienie istniejących układów osadniczych;
- wdrożenie zasad uniwersalnego projektowania, tj. poprawę bezpieczeństwa korzystania z przestrzeni oraz niwelacji barier architektonicznych, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, starszych;

- kreowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych, stanowiących lokalne centra - wyposażonych w pełen wachlarz atrakcyjnych miejsc i usług;
- tworzenie przestrzeni dla relacji międzyludzkich - miejsca spotkań;
- rozwój systemów bezpieczeństwa na drogach publicznych oraz innych obszarach wiejskich, w tym wprowadzanie stref ruchu uspokojonego i inteligentnych przejść dla pieszych, monitoringu; właściwe zaprojektowanie i oświetlenie miejsc niebezpiecznych;
- ograniczanie indywidualnej zabudowy w formach rozproszonych, stanowiących zagrożenie dla środowiska oraz element ekspansji na tereny otwarte.

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Dla władz i mieszkańców gminy szczególnie ważne jest utrzymanie funkcjonalności i ciągłości powiązań przyrodniczo-środowiskowych. Będą one służyć zachowaniu korytarzy ekologicznych, ciągłości tras migracji zwierząt. Dla zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy niezbędne jest również zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie sieci powiązań przyrodniczych, utrzymanie w dobrej kondycji systemu błękitno-zielonej infrastruktury oraz minimalizowanie konfliktów z elementami tej sieci wynikających z istniejącego i potencjalnego zagospodarowania oraz rolniczego charakteru gminy.

Rekomendacje:

- rygorystyczne respektowanie zakazów i ograniczeń wynikających z ustanowionych form ochrony prawnej przyrody;
- realizacja wspólnej polityki ekologicznej z gminami sąsiednimi, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki;
- odbudowa powiązań przyrodniczych oraz bioróżnorodności poprzez odtwarzanie korytarzy i powiązań ekologicznych oraz właściwe lokalizowanie elementów infrastruktury technicznej i zabudowy kubaturowej;
- zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz bioróżnorodności;
- ochrona przed zabudową: gruntów rolnych wyższych klas, terenów leśnych, obszarów na przebiegu zielonych korytarzy ekologicznych. Wyjątkiem mogą być jedynie obiekty gospodarcze, związane z gospodarką rolną lub leśną, niezbędne obiekty infrastruktury, urządzenia związane z regulacją i retencją wód oraz wyspecjalizowane urządzenia obsługi turystyki;
- wskazanie jednoznacznej granicy pomiędzy terenami zurbanizowanymi (tereny zabudowy) i terenami otwartymi, nie przewidywanymi do zabudowy;

- wdrożenie polityki wspierającej działania prowadzące do utrzymania zadowalającego poziomu i jakości wód powierzchniowych oraz podziemnych,
w tym zabezpieczenie ich dobrego stanu środowiskowego;
- wprowadzenie w aktach planowania przestrzennego rozwiązań premiujących racjonalizację korzystania ze środowiska, takich jak: zielone dachy, zielone ściany, dachy solarne lub bisolarne, parkingi z przepuszczalną lub zieloną nawierzchnią, lokalne gromadzenie i wykorzystywanie deszczówki itp.
- podejmowanie działań zmierzających do ochrony i estetyzacji najcenniejszych krajobrazów gminy, prowadzenie spójnej polityki krajobrazowej oraz w miarę możliwości, usuwanie największych zakłóceń krajobrazu;
- wzbogacanie struktury zieleni urządzonej w gminie;
- preferowanie rozwoju gospodarczego opartego o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie bioróżnorodności naturalnych ekosystemów;
- intensyfikacja działań na rzecz utrzymania atrakcyjności turystycznej gminy poprzez wyznaczenie obszarów pod budowę zwartych, właściwie zagospodarowanych (w sposób ograniczający presję na środowisko) kompleksów usług turystycznych i rekreacyjnych;
- ograniczenie zabudowy letniskowej indywidualnej. Wykluczamy bezwzględnie zabudowę letniskową w formach rozproszonych, stanowiących zagrożenie dla środowiska oraz element ekspansji na tereny otwarte i zawłaszczania najbardziej atrakcyjnych elementów krajobrazu, który stanowi dobro wspólne i powinien podlegać ochronie;
- prowadzenie monitoringu chłonności turystycznej poszczególnych ekosystemów.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Siemysł ma bogatą historię osadnictwa. Zabytki i dziedzictwo kulturowe, poza walorami przyrodniczymi, stwarzają atrakcyjne warunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Rekomendacje:

- ochrona zachowanych elementów dziedzictwa kulturowego: wartościowych układów urbanistycznych, ruralistycznych, obiektów zabytkowych, historycznych zespołów parkowych, zadrzewień;

- ☐ ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego;
- ☐ wspieranie remontów i modernizacji historycznych i zabytkowych obiektów;
- ☐ wykorzystywanie zachowanych układów zabudowy i obiekty, które utraciły historyczne funkcje, przystosowując je do nowych, współczesnych potrzeb;
- ☐ prowadzenie działań zmierzających do ochrony krajobrazu historyczno-kulturowego gminy oraz rewitalizacji jej przestrzeni publicznych;
- ☐ opracowanie gminnej listy cech kulturowych, bazującej na elementach tradycyjnej kultury materialnej i niematerialnej, służącej m. in. do zapewnienia poszanowania lokalnych tradycji;
- ☐ prowadzenie działań zmierzających do wytyczenia i oznakowania lokalnych szlaków turystycznych i rekreacyjnych eksponujących najważniejsze atrakcje kulturowe i turystyczne obszaru;
- ☐ wspieranie działań zmierzających do ochrony i zachowania dotychczasowego charakteru zagospodarowania obszarów wiejskich poprzez ograniczanie zmian sposobu użytkowania gruntów, dbałość o dostosowanie nowej zabudowy do lokalnej tradycji, modernizację infrastruktury komunalnej oraz wspieranie modernizacji działalności rolniczej;
- ☐ wspieranie rewitalizacji zdegradowanych obszarów;
- ☐ promocja lokalnych produktów, kuchni, twórców oraz cyklicznych wydarzeń kulturowych;
- ☐ wprowadzenie standardów reklamowych (uchwała krajobrazowa);
- ☐ skuteczne zwalczanie przypadków samowoli budowlanej polegającej na nielegalnej realizacji zabudowy lub zmiany sposobu użytkowania terenów rolnych i leśnych oraz budynków.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Siemyśl jest gminą rolniczą. Na jej obszarze przeważają gleby zaliczane do średniej żyzności. Rozwojowi rolnictwa sprzyja łagodny klimat.

Rekomendacje:

- ☐ prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych;

- ☐ zwiększenie powierzchni lasów, m.in. poprzez dolesienia na terenach stanowiących uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych, terenach wymagających rekultywacji;
- ☐ zwiększenie retencji na obszarach zurbanizowanych, leśnych i rolniczych;
- ☐ racjonalnie wykorzystywanie zasobów gleb i obszarów leśnych (m.in. poprzez ograniczenie przeznaczania gleb najwyższej jakości oraz obszarów leśnych na inne cele);
- ☐ traktowanie działalności rolniczej na terenach rolnych jako priorytetowej.
- ☐ wspieranie rozwoju rolnictwa i leśnictwa zintegrowanego z przetwórstwem i konsumpcją;
- ☐ wspieranie ekologicznych form rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
- ☐ wspieranie budowy i rozwój lokalnego rynku handlu płodami rolnymi (targowiska);
- ☐ wspieranie rozwoju agroturystyki i innych form rekreacji na obszarach wiejskich;
- ☐ preferencje dla zwiększenia produkcji zwierzęcej, głównie chowu i hodowli bydła mięsnego i ochrona kierunku chowu i hodowli bydła mlecznego.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI ORAZ OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Rehabilitacja dotyczy zdegradowanych obszarów zabudowanych, najczęściej terenów osiedlowo-przemysłowych, na których występuje zabudowa niedostosowana do funkcji zagospodarowania przestrzennego, obniżająca jakość życia lub warunki pracy lub występują elementy dysharmonijne.

Rekomendacje:

- ☐ stosowanie recyklingu przestrzeni, tzn. wykorzystanie pod nowe inwestycje w pierwszej kolejności budynków i terenów opuszczonych lub zdegradowanych;

- działania na rzecz poprawy jakości środowiska przyrodniczego na terenach zdegradowanych w zakresie m.in. rekultywacji i renaturalizacji terenów zdegradowanych i przemysłowych, poprawy warunków środowiskowych;
- w przypadku pustostanów-budynków każdorazowe indywidualne rozważenie potrzeby i możliwości wyburzenia oraz przeznaczenia pod:
 - tereny zieleni urządzonej, jak parki, parki kieszonkowe, zieleńce, skwery,
 - parkingi,
 - przygotowanie terenów inwestycyjnych w ramach oferty inwestycyjnej;
- zagospodarowanie obiektów i terenów zdegradowanych w zakresie m.in. rozwoju obszarów aktywności gospodarczej, rozwoju funkcji rekreacyjnych i usług czasu wolnego.

Aby sprostać wyzwaniom rehabilitacji zalecamy i rekomendujemy:

- analizę zabudowy pod kątem rehabilitacji powinno się sporządzać na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- uzupełnianie zabudowy w niedomkniętych, przerwanych układach urbanistycznych;
- dopuszczenie do zmiany funkcji budynków na skutek sukcesji funkcji zagospodarowania przestrzennego;
- likwidacja elementów dysharmonijnych i wprowadzanie nowych, dostosowanych do otoczenia i pełnionej funkcji;
- dostosowywanie istniejącej zabudowy do współczesnego standardu jakości życia i warunków pracy poprzez rozbudowy, remonty, modernizacje;
- zagospodarowywanie wolnych przestrzeni na funkcje towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu. Dotyczy to w szczególności przestrzeni wewnątrz kwartałów zabudowy.

Aby sprostać wyzwaniom rekultywacji i remediacji zalecamy i rekomendujemy:

- opracowanie gminnego programu rekultywacji gruntów;
- w porozumieniu z odpowiednimi służbami państwowymi, podejmowanie działań na rzecz minimalizacji zagrożeń powodziowych związanych z rzekami gminy oraz deszczami nawalnymi m. in. poprzez dostosowanie zagospodarowania i warunków technicznych zabudowy do stopnia zagrożenia;
- rozbudowę systemów melioracyjnych służących zarówno odwadnianiu jak i nawadnianiu gruntów;
- umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg;
- dla obszaru Gminy Siemysł nie są znane opracowane lub będące w opracowaniu plany remediacji.

ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW

W strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego planowany jest rozwój i wspieranie instalacji OZE, jako kluczowy kierunek interwencji. Gmina Siemysł posiada możliwości rozwoju OZE.

Rekomendacje:

- ☐ w pierwszej kolejności należy je lokalizować w ramach recyklingu przestrzeni na terenach poprzemysłowych, zdegradowanych, następnie – na gruntach najniższych klas bonitacyjnych;
- ☐ każdorazowo należy dążyć do minimalizacji konfliktów przestrzennych, brać pod uwagę sposób zagospodarowania sąsiednich działek, dążyć do oddzielenia obszarów o różnych funkcjach pasami zieleni izolacyjnej;
- ☐ zaleca się zachowanie odpowiedniej odległości od zabudowań mieszkalnych, aby zminimalizować potencjalny wpływ instalacji na otoczenie, np. hałas czy zacienienie;
- ☐ należy wziąć pod uwagę wpływ instalacji na środowisko, w tym krajobraz, ochronę przyrody, a także gospodarkę wodną;
- ☐ należy zadbać o dostęp do utwardzonej drogi oraz przyłącza do sieci elektroenergetycznej;
- ☐ w szczególności należy wspierać te inwestycje, które są skorelowane z jednoczesną budową obiektu wykorzystującego produkowaną energię.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

Kluczową rolę w stymulowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz urbanizacji każdej jednostki samorządu terytorialnego pełni sieć powiązań obejmująca istniejący i planowany układ drogowy oraz powiązania komunikacyjne.

Siemysł to jedyna gmina na trasie S6, która nie ma bezpośredniego dostępu do tzw. „ekspresówki”. Dlatego budowa zjazdu z S6 jest priorytetem w zakresie planowania przestrzennego gminy.

Istotą działań samorządu w zakresie rozwoju systemu transportu i komunikacji Gminy Siemysł winna być poprawa parametrów układu drogowego, rozwój połączeń komunikacyjnych oraz obiektów i urządzeń wspierających transport i komunikację.

Rekomendacje:

- ☐ konsekwentne wspieranie regionalnych i krajowym inwestycji komunikacyjnych poprzez:
 - planowanie i utrzymywanie rezerw terenowych na cele transportowe, w tym przede wszystkim na budowę zjazdu z S6 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym w szczególności przebudowę drogi Gościno-Głęb oraz Rościęcino – Rzesznikowo,
 - uwzględnianie w dokumentach planistycznych gminy rzeczywistych parametrów technicznych w oparciu o obowiązujące normatywy i realne uwarunkowania terenowe,
 - ograniczanie lokalizacji nowych zjazdów oraz skrzyżowań z drogami dojazdowymi i lokalnymi (obsługa przyległych terenów powinna odbywać się poprzez już istniejące zjazdy, skrzyżowania oraz system równoległych dróg gminnych),
 - wspieranie maksymalnego wykorzystywania istniejącego potencjału infrastruktury transportowej;
- ☐ podnoszenie parametrów technicznych dróg gminnych;
- ☐ rozbudowę gminnego systemu dróg rowerowych łączących poszczególne miejscowości gminy;
- ☐ rozbudowę gminnego systemu dróg rowerowych opartego na maksymalnej separacji ruchu rowerowego i pieszego od ruchu kołowego, powiązanego z systemem rowerowych dróg wojewódzkich i krajowych;
- ☐ budowę nowych szlaków turystycznych (rowerowych, pieszych, konnych itp.) w maksymalny sposób pozwalających korzystać z ofert turystycznych gminy i gmin sąsiednich;
- ☐ wspieranie działań na rzecz poprawy infrastruktury turystyki;
- ☐ stosowanie następujących rozwiązań (przy projektowaniu dróg, ulic i infrastruktury towarzyszącej):
 - konsekwentne stosowanie zasad planowania uniwersalnego,
 - priorytet do podróży pieszych oraz innych, niewymagających użycia samochodu, takich jak ruch rowerowy i transport publiczny,
 - minimalizację geometrii dróg i skrzyżowań, przy pozostawieniu wystarczającej, wygodnej przestrzeni dla pieszych, ruchu rowerowego, transportu publicznego, jak również dla osób z niepełnosprawnościami i starszych (m.in. dogodnie usytuowane i wygodne przystanki, pasy zieleni, krótkie przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowań: na wprost i w poziomie terenu),
 - zwiększanie bezpieczeństwa korzystających z przestrzeni publicznych poprzez właściwe oświetlenie, umiejętnie rozmieszczoną zielen przyuliczną oraz użytecznie rozmieszczone obiekty małej architektury;

- rozwijanie lokalnego transportu zbiorowego w zakresie umożliwiającym ich mieszkańcom bezpośrednie dotarcie do wszystkich usług podstawowych (szkolnictwo, opieka medyczna, urzędy itp.) zlokalizowanych na obszarze gminy;
- wzmacnianie integracji zbiorowego transportu w sposób umożliwiający likwidację wszelkich barier transportowych;
- stosowanie zasady, iż nowo wznoszone kubatury muszą być wyposażone w odpowiednią liczbę miejsc parkingowych;
- organizację systemu transportowego w harmonii z otoczeniem - ograniczając jego negatywne oddziaływania na warunki życia mieszkańców i środowisko przyrodnicze;
- zachowywanie właściwej proporcji pomiędzy nakładami na budowę nowej infrastruktury transportowej a nakładami na utrzymanie istniejących zasobów - priorytet dla wykorzystania istniejącej infrastruktury transportowej w stosunku do jej rozbudowy.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Rozwój infrastruktury technicznej postrzegany jest jako jeden z istotnych czynników sprzyjających lokalnemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wpływa bezpośrednio na atrakcyjność jednostki samorządowej, z punktu widzenia jej potencjalnych i obecnych mieszkańców. Jakość i stan infrastruktury technicznej w gminie bezpośrednio przekłada się m.in. na jej potencjał gospodarczy i jakość życia mieszkańców, a jednocześnie wydatki ponoszone na jej budowę, utrzymanie czy modernizację nierzadko stanowią jedną z ważniejszych pozycji budżetowych.

Rekomendacje:

- racjonalne zarządzanie istniejącą i planowaną do realizacji infrastrukturą;
- dalsza, konsekwentna rozbudowa (modernizacja) sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, w szczególności na obszarach o niskim stopniu zwodociągowania i skanalizowania;
- wzmacnianie ochrony zasobów wodnych gminy przed skażeniami;
- utrzymywanie dobrej jakości i ilości dostarczanej wody;
- kontrolowanie szczelności bezodpływowych zbiorników na nieczystości oraz systemu przyjmowania ścieków w punktach odbioru;

- wsparcie dla rozwoju lokalnych i indywidualnych systemów sanitarnych (przydomowe oczyszczalnie ścieków),
- prowadzenie gospodarki odpadami opartej na zasadach: zapobiegania powstawania odpadów, ograniczania wytwarzania odpadów zmieszanych, podnoszenia poziomu recyklingu;
- wspierania przedsiębiorców we wdrażaniu systemu gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ);
- konsekwentna walka z dzikimi wysypiskami;
- wspieranie procesu rozwoju systemów telekomunikacyjnych w kierunku objęcia obszaru całej gminy pełną ofertą usług (ISDN podstawowy i rozszerzony, szerokopasmowy dostęp do Internetu, sztywne łącze i telewizja), zapewnienie dostępu do Internetu o parametrach określonych w Europejskiej Agendzie Cyfrowej;
- rezerwowanie korytarzy dla skablowania elektroenergetycznych linii najwyższych i wysokich napięć;
- wspieranie rozwoju energetyki konwencjonalnej, w szczególności poprzez rozbudowę systemu sieci przesyłowych (110/15 kV), z uwzględnieniem dynamicznego rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz systemów jej magazynowania (zdolnego do dostarczania i odbioru wyprodukowanej lokalnie energii elektrycznej);
- wdrożenie działań służących ograniczaniu ubóstwa energetycznego oraz wspieranie i inicjowanie rozwoju energetyki obywatelskiej oraz lokalnych społeczności energetycznych;
- działania na rzecz wykorzystania lokalnego potencjału dla rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii wiatrowej, geotermalnej lub hydrotermalnej, biomasy lub biogazu na terenie gminy z wykluczeniem lokalizacji lub rozwiązań mogących wywoływać negatywny wpływ na otoczenie;
- wspieranie rozwoju instalacji solarnych (kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych) na dachach budynków i w obrębie terenów zainwestowanych - na terenie całej gminy;
- ograniczone wspieranie rozwoju farm fotowoltaicznych lub wiatrowych o mocy powyżej 500 kW:
 - na obszarach chronionych,
 - na gruntach wysokich klas bonitacyjnych (I-IV), w obrębie kompleksów glebowych o wysokiej przydatności rolniczej,
 - w obrębie regionalnych lub lokalnych korytarzy ekologicznych, gdzie mogłyby zakłócać naturalne procesy migracji zwierząt,
 - na terenach otwartych o wyróżniających się walorach przyrodniczych i krajobrazowych, gdzie mogłyby te walory degradować;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię poprzez odpowiednie gospodarowanie przestrzenią i stosowanie narzędzi planistycznych w celu efektywnego planowania struktur osadniczych (samobilansowanie);

- działanie na rzecz ograniczania zanieczyszczeń środowiska ze źródeł rolniczych, w tym emisji gazów cieplarnianych do atmosfery;
- wspieranie ograniczania niskiej emisji i poprawy efektywności energetycznej budynków;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń transportowych poprzez stosowanie rozwiązań na rzecz czystego transportu.

KIERUNKI MODERNIZACJI I ROZBUDOWY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I USŁUG PUBLICZNYCH

Dalszy rozwój Gminy Siemyśl wymaga zapewnienia harmonijnego rozwoju instytucji publicznych świadczących usługi społeczne (z zakresu edukacji, zdrowia, pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji i pokrewne). Struktura zaludnienia gminy wymusza dalszą ich koncentrację w Siemyślu z uwzględnieniem rosnącej pozycji Charzyna. Działaniom tym winna towarzyszyć zdecydowana poprawa wizerunku gminy, rozwój usług komercyjnych oraz rosnąca ilość wydarzeń przyciągających turystów i nowych mieszkańców gminy.

Dodatkowym wyzwaniem będzie zmieniająca się struktura wiekowa mieszkańców (starzejące się społeczeństwo), która wymusi dostosowanie infrastruktury i usług do potrzeb osób starszych.

Rekomendacje:

- rozbudowa systemu obiektów świadczących usługi publiczne;
- adaptacja systemu usług opieki zdrowotnej do zmian demograficznych i wynikających z nich potrzeb m.in. geriatry, rozwoju ośrodków lokalnych opieki całodobowej i dziennej osób starszych, programów wsparcia dziennego osób starszych, w tym wsparcia społecznego i sąsiedzkiego;
- rozwój bazy usług medycznych oraz zdecydowane zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów i programów profilaktyki zdrowotnej;
- rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej poprzez wsparcia dla inwestycji gminnych i prywatnych;
- rozwój infrastruktury kultury, w tym konsekwentna rewitalizacja zaniedbanych obszarów i obiektów w gminie;
- rozwój i dostosowanie infrastruktury turystycznej na obszarze gminy do potrzeb jej mieszkańców;
- unowocześnienie programów oraz sposobów nauczania w szkołach gminnych;
- budowanie kompetencji kulturowych i zwiększenie uczestnictwa społeczeństwa w życiu kulturalnym;

- ☐ prowadzenie działań zmierzających do poprawy średnich wyników nauczania w szkołach podstawowych gminy;
- ☐ deinstytucjonalizację usług społecznych i decentralizację usług publicznych, w tym wdrożenie systemów dotacyjnych i programów zachęt dla podmiotów prywatnych realizujących usługi publiczne;
- ☐ cyfryzacja usług publicznych, wprowadzanie inteligentnych systemów zarządzania usługami i zasobami w gminie, eliminację barier cyfrowych;
- ☐ rozwijanie systemu oceny jakości usług publicznych;
- ☐ zapewnienie koordynacji działań między strukturami organizacyjnymi gminy oraz działaniami nie podlegającymi gminie instytucji publicznych i prywatnych;
- ☐ rozwój współpracy z innymi JST, w tym z obszaru funkcjonalnego w celu zintegrowania usług publicznych.

ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Rozwój lokalny jest współcześnie postrzegany jako wieloaspektowy proces, wykorzystujący różnorodne czynniki, właściwości i zdarzenia zachodzące w ujęciu lokalnym. Jednym z kluczowych czynników rozwoju każdego samorządu jest kapitał ludzki. Stanowi on o dobrobycie i potencjale lokalnej gospodarki. O jej potrzebach i możliwości ich zaspokojenia na obszarze gminy. Jest on nierozzerwalnie związany z procesami demograficznymi, przebiegającymi w środowisku lokalnym.

Rekomendacje:

- ☐ Dopuszczenie do realizacji obiektu handlu wielkopowierzchniowego w zakresie usług handlu jedynie w formie centrum handlowego, o maksymalnej łącznej powierzchni obiektów do 5 000 m², zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie dróg.

5.3. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Krajowe dokumenty strategiczne, takie jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (M.P. 2019 poz. 1060) oraz Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 poz. 862), wprowadzają w systemie zarządzania rozwojem kraju, wśród koncepcji polityki rozwoju i polityki regionalnej, zintegrowane podejście ukierunkowane terytorialnie, stanowiące jeden z filarów nowego paradygmatu polityki rozwoju.

Zintegrowane podejście terytorialne zakłada wykorzystanie specyficznych potencjałów terytorialnych i likwidację barier w rozwoju poszczególnych obszarów jednostek samorządu terytorialnego.

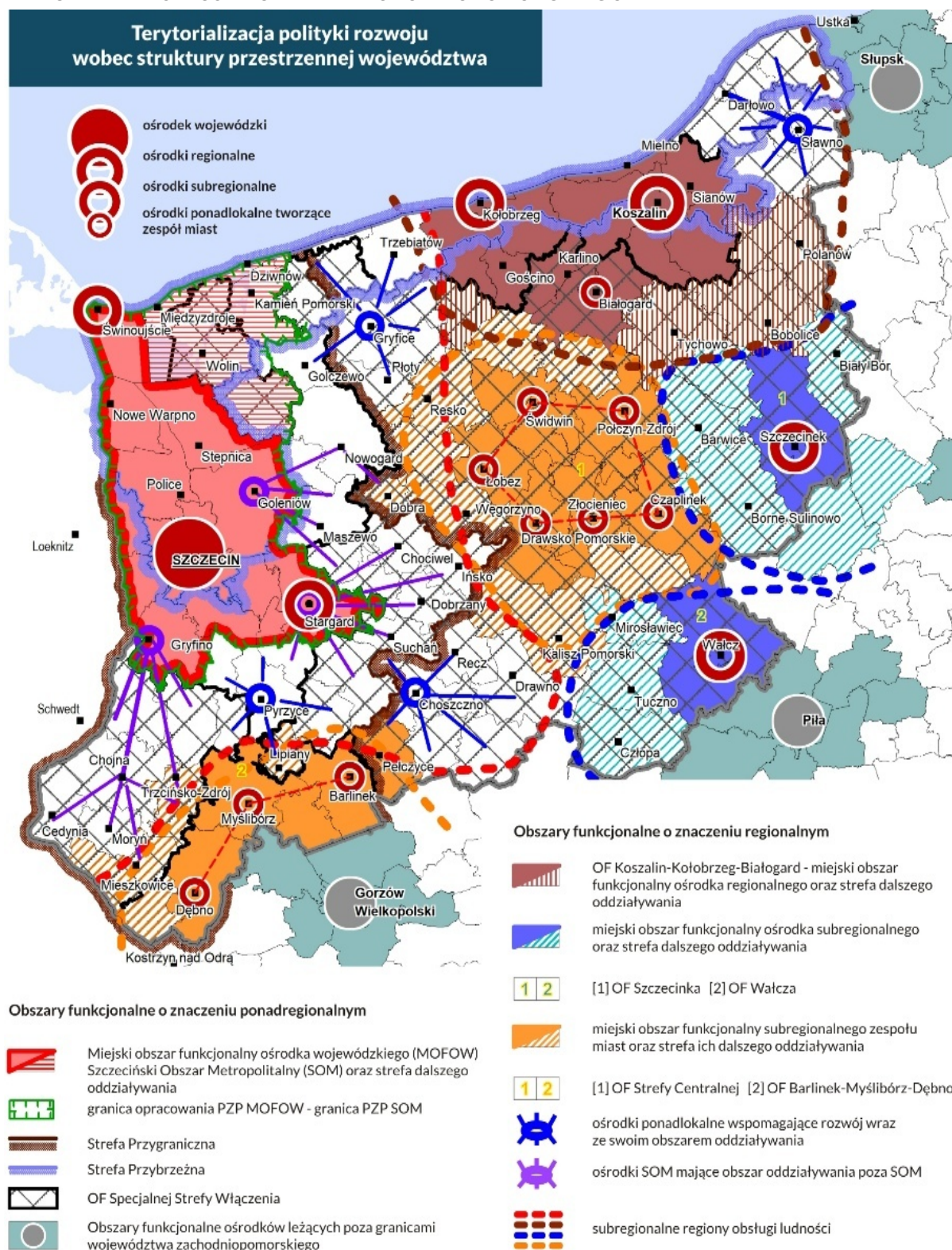
W tym celu, w określonych dziedzinach zakłada się przeprowadzenie interwencji, która zapewni bardziej efektywne wykorzystanie zasobów oraz niwelację deficytów. Podjęcie interwencji w danym obszarze powinno, obok wpisywania się w określone cele tematyczne i priorytety inwestycyjne, uwzględniać specyficzne potrzeby określonych terytoriów. Wymiar terytorialny zastosowany został tam, gdzie daje szansę na bardziej skuteczne przeprowadzenie interwencji, natomiast podejście sektorowe (tematyczne) pozostaje głównym sposobem realizacji interwencji programu.

Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI) są w tym wypadku tereny ujęte w kategoriach OSI wojewódzkich (interwencji z poziomu regionu) oraz odznaczające się szczególnymi uwarunkowaniami rozwojowymi w skali całej gminy (OSI gminne). W tym drugim przypadku mogą one być dotknięte znaczącymi barierami i ograniczeniami hamującymi rozwój lub mogą występować tam istotne potencjały, których wykorzystanie otworzy nowe szanse i stanie się atutem dla gminy. Z tej przyczyny są to obszary wymagające skoncentrowania dodatkowych, zintegrowanych działań.

OSI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 527), granice, zasady zagospodarowania oraz kierunki rozwoju obszarów o znaczeniu ponadregionalnym i w zależności od potrzeb obszarów regionalnych, określa się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

RYSUNEK 29. OBSZARY FUNKCYJNALNE O ZNACZENIU PONADREGIONALNYM W POLITYCE PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

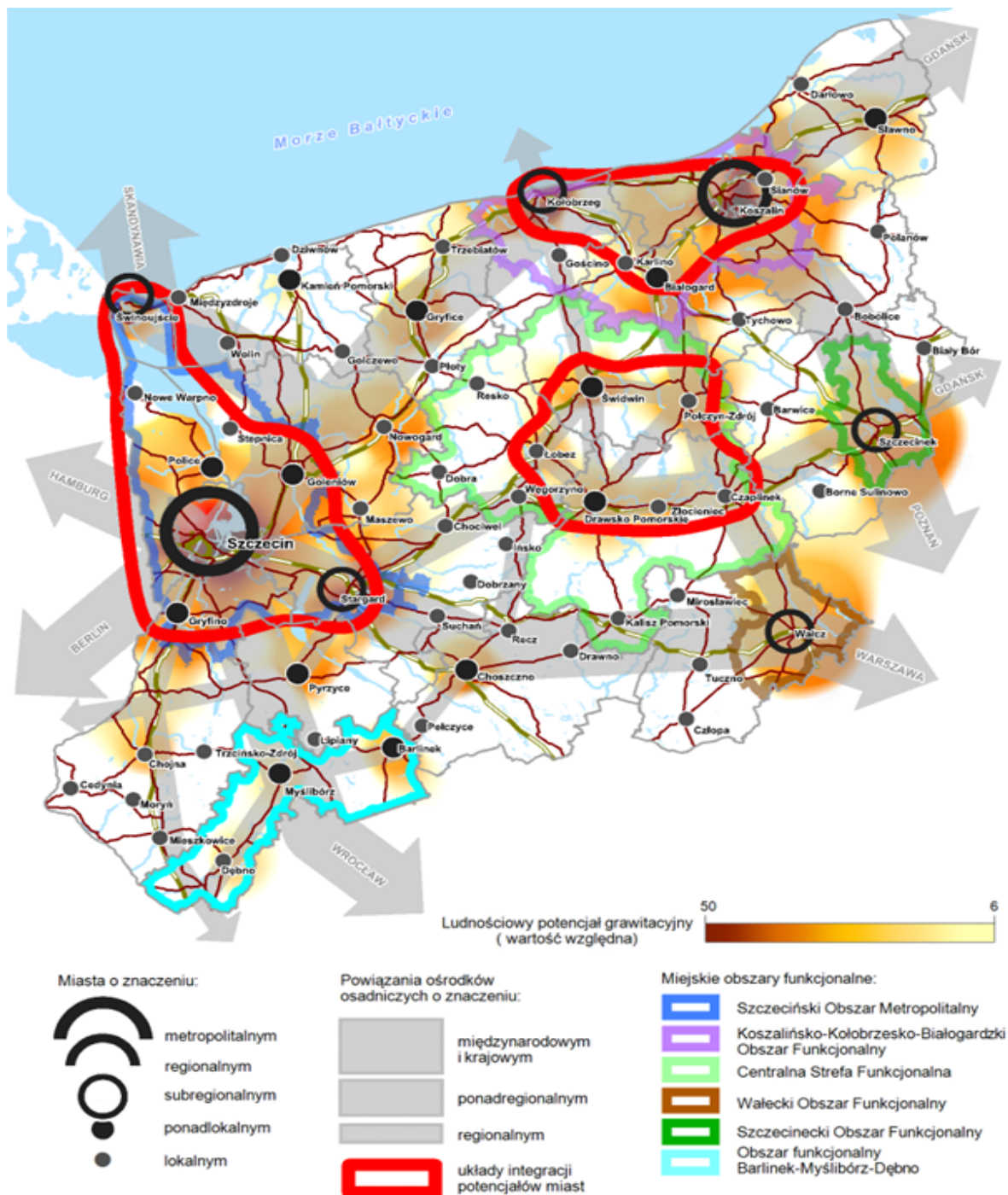
© RBGPWZ

Źródło: <https://rbgp.pl/obszary-funkcjonalne/>

W Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nr VIII/100/19 z dnia 28

czerwca 2019 roku) wskazano, że identyfikacja i delimitacja OSI na terenie województwa odbywa się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ).

RYSUNEK 30. POLITYKA WOBEC STRUKTURY PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA

Źródło: opracowanie własne RBGPWZ

Zgodnie z definicją OSI, zawartą w KSRR 2030, obszary funkcjonalne to nie tylko obszary o zidentyfikowanych, ale również o potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych. KSRR 2030 zakłada, że dla OSI wyznaczonych z poziomu regionalnego zagwarantowane być powinno wsparcie zaprogramowane z poziomu

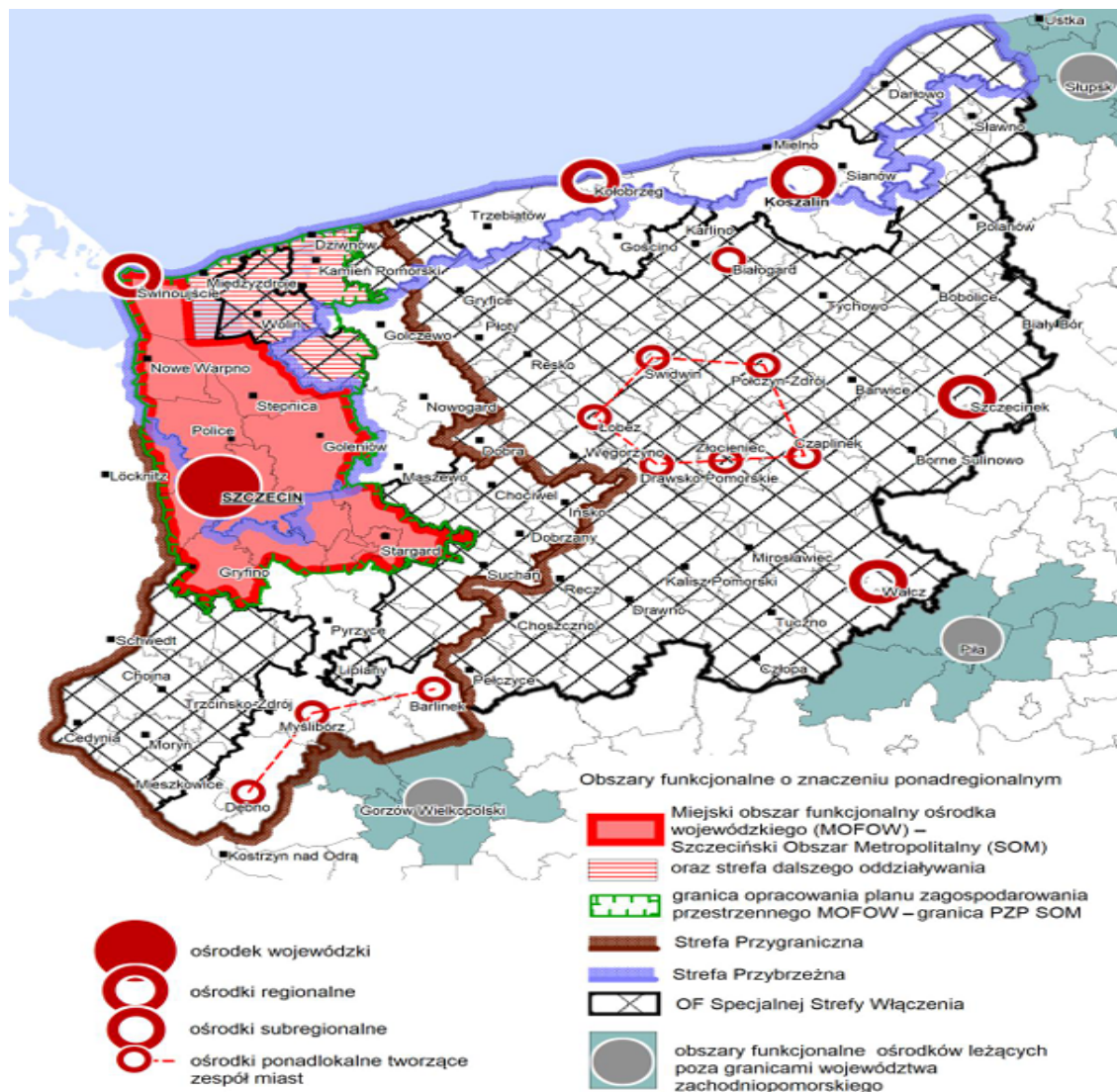
regionalnego, z możliwością pozyskania środków uzupełniających w ramach interwencji z poziomu krajowego, kontraktu programowego i kontraktów sektorowych oraz porozumień terytorialnych.

W przestrzeni województwa zidentyfikowane są trzy silne obszary wzrostu. Dwa z nich związane z największymi miastami (Szczecinem i Koszalinem):

- Szczeciński obszar funkcjonalny (metropolitalny) (SOM);
- **Koszalińsko-Koło-brzesko-Białogardzki obszar funkcjonalny (KKBOF);**
- Obszar nadmorski (ON).

Dwa pierwsze posiadają znaczący potencjał rozwojowy związany z: kapitałem ludzkim, istniejącą infrastrukturą techniczną i transportową, instytucjami otoczenia biznesu, wielkością rynku zbytu oraz korzyściami aglomeracji. Trzeci to obszar związany z intensywną turystyką nadmorską i gospodarką morską.

RYSUNEK 31. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU PONADREGIONALNYM W POLITYCE PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Źródło: Opracowanie własne RBGPWZ.

W województwie zachodniopomorskim zidentyfikowano następujące obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym obejmujące obszar Gminy Siemysł:

□ **SUBREGIONALNY REGION OBSŁUGI LUDNOŚCI**

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ 2030) obszar Gminy Siemysł, wraz z przyległymi gminami, jest częścią **subregionalnego regionu obsługi ludności (SRO)**, mającego na celu rozwój lokalnych centrów usługowych, które mają odciążyć duże ośrodki i zapewnić mieszkańcom dostęp do usług (handel, zdrowie, edukacja) na poziomie subregionalnym, co wspiera zrównoważony rozwój województwa.

Gmina Siemysł znajduje się w strefie wpływów większych ośrodków (Kołobrzeg, Koszalin) i jest elementem tej sieci, co oznacza rozwój infrastruktury i usług z myślą o mieszkańcach okolicznych terenów. Podstawowa funkcja SRO to stworzenie sieci ośrodków, które dostarczają usługi dla ludności z sąsiednich gmin, co zmniejsza potrzebę dojazdów do centralnych miast regionu.

□ **OBSZAR FUNKCJONALNY KOSZALIN – KOŁOBRZEG – BIAŁOGARD – MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY OŚRODKA REGIONALNEGO**

Podstawowym celem jest zwiększenie potencjału rozwojowego obszarów funkcjonalnych miast dla zwiększenia równowagi rozwoju w województwie. Powstanie regionalnego ośrodka wzrostu w oparciu o Koszalin, Kołobrzeg i Białogard pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie przestrzeni województwa i stworzenie centrum aktywizującego jego wschodnią część. Obszary subregionalnych ośrodków wzrostu (miast i zespołów miast) mają szczególne znaczenie z uwagi na lokalizację ich w oddaleniu od stolicy województwa, w dużym obszarze występowania problemów społeczno-gospodarczych. Wskazane obszary funkcjonalne powinny odgrywać rolę centrów społeczno-gospodarczych oddziałujących również na większy obszar.

Wspólne prowadzenie polityki w obszarach funkcjonalnych pozwoli na zwiększenie możliwości rozwojowych i na wspólne rozwiązywanie problemów, takich jak rozlewanie się miast czy sprawna organizacja transportu w obszarze codziennych dojazdów.

TABELA 5.OSI – OF KOSZALIN – KOŁOBRZEG – BIAŁOGARD – MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY OŚRODKA REGIONALNEGO – KIERUNKI I ZADANIA WSKAZANE DO REALIZACJI W PZPWZ (POTENCJALNIE LEŻĄCE W OBSZARZE ZAINTERESOWANIA GMINY SIEMYSŁ)

KIERUNKI	DZIAŁANIA DOTYCZĄCE GMINY
1. Wzmocnienie powiązań Koszalina z Kołobrzegiem i Białogardem w celu	1. Miasto Koszalin, Kołobrzeg, Białogard, Gminy: Dygowo, Karlino, Manowo, Polanów, Sianów, Siemysł, Świerzyno, Tychowo:

zwiększenia potencjału rozwojowego i uzyskania efektu synergii.	• Budowa spójnej sieci dróg rowerowych jako alternatywy dla transportu kołowego, w tym: budowa drogi pieszo-rowerowej Siemyśl -Charzyno oraz budowa centrum przesiadkowego w Charzynie. 2. Miasto Kołobrzeg: • Utworzenie szpitalnego oddziału ratunkowego w Szpitalu Regionalnym w Kołobrzegu. 1. OF KKB: • Wykorzystanie potencjału ludzkiego Koszalina i Kołobrzegu: uelastycznienie rynku pracy w aglomeracji przez wzrost powiązań funkcjonalnych i administracyjnych. 2. Miasto Koszalin, Kołobrzeg: • Poprawa dostępności do usług zdrowotnych (Centrum Opieki Długoterminowej w subregionie przy Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie. • Przebudowa i dostosowanie do aktualnych wymogów Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu. 3. Gminy: Białogard (miasto i gmina), Będzino, Biesiekierz, Dygowo, Gościno, Karlino, Kołobrzeg (miasto i gmina), Koszalin, Mielno, Manowo, Świeszyno Sianów, Siemyśl, Ustronie Morskie: • Sporządzenie dokumentu planistycznego w zakresie zagospodarowania przestrzennego KKB OF12.
--	---

Rozwinięciem zapisów ujętych w strategii i planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego są ustalenia poczynione przez 23 samorządy Koszalińsko – KołobrzESCO – Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (KKBOF) w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

Proponowane w dokumencie kierunki interwencji publicznej (OSI) części leżą w interesie Gminy Siemyśl, w szczególności:

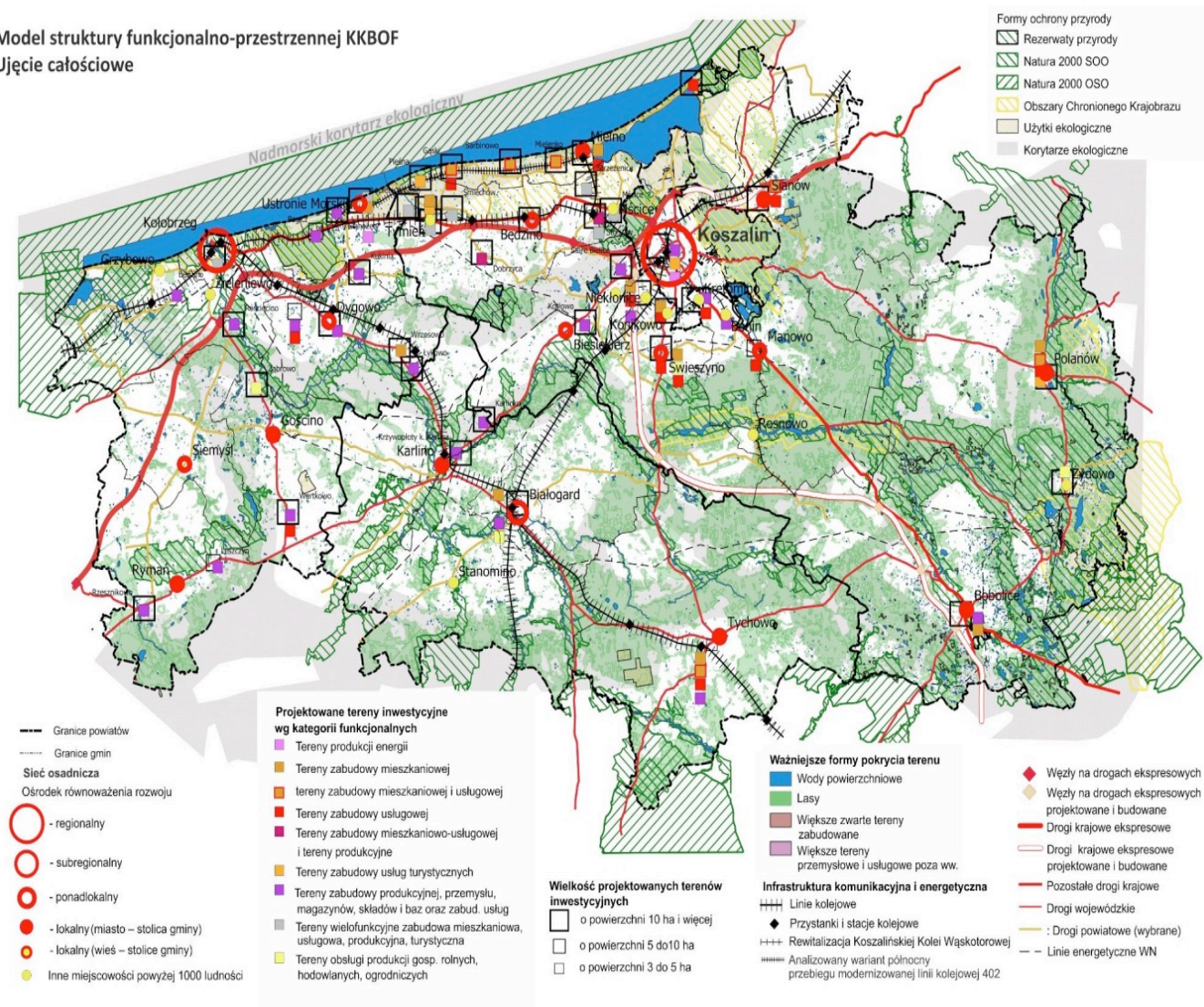
- ☐ Właściwe regulacje dotyczące zagospodarowania przestrzennego, zgodne z podanymi zasadami polityki przestrzennej.
- ☐ Wspieranie rozwoju atrakcji i działań podnoszących atrakcyjność poza sezonem letnim i umożliwiających przedłużenie sezonu turystycznego.
- ☐ Tworzenie ścieżek rowerowych wraz z zagospodarowaniem towarzyszącym i ich promocja.
- ☐ Poprawa dostępności drogowej i kolejowej.
- ☐ Rozwój transportu zbiorowego.
- ☐ Wspieranie rozwoju agroturystyki (gospodarstw oraz przystosowania wsi) oraz innych form turystyki, stosownie do specyfiki walorów i kreatywności przedsiębiorców (turystyki specjalistycznej, jak np. ornitologiczna, turystyki kwalifikowanej: rowerowej, kajakowej, konnej, pieszej).

- Promocja walorów dziedzictwa kulturowego.

W województwie zachodniopomorskim Gmina Siemysł została włączona do Koszalińsko – Kołobrzesko – Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego ujętego jako OSI w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

RYSUNEK 32. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ KKBOF

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej KKBOF
Ujęcie całościowe

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

Zapisy dotyczące przyszłych kierunków rozwoju gminy znajdziemy także w **Strategii rozwoju ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030** przyjętej uchwałami rad gmin i powiatów wszystkich samorządów tworzących obszar KKBO.

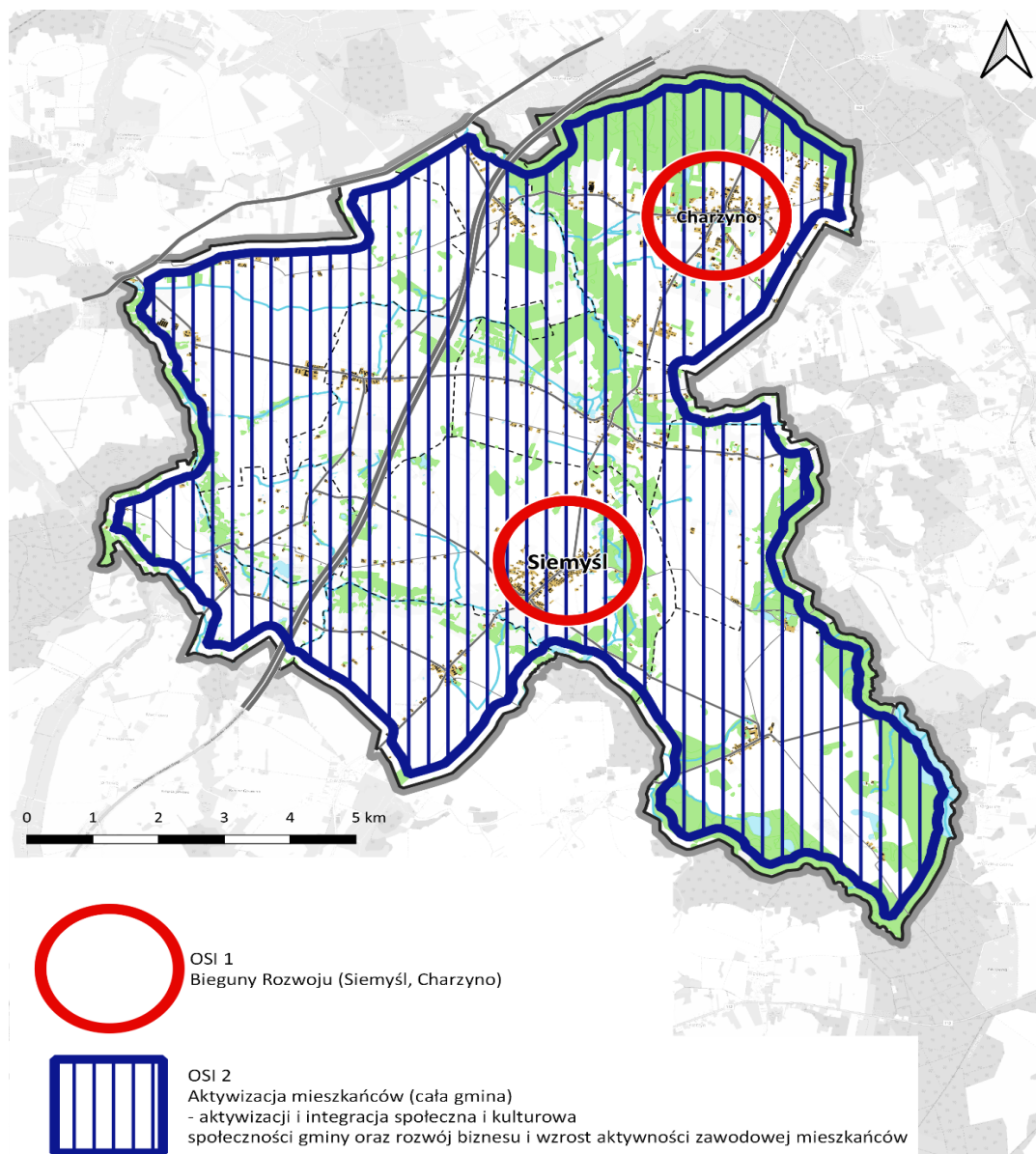
Uzupełnieniem tych dokumentów strategicznych jest także Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Koszalińsko – KołobrzESCO – Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 (Strategia ZIT).

Identyfikacja Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) kluczowych dla Gminy Siemyśl jest szczególnie istotna z punktu widzenia prawidłowego planowania działań w gminie i zachowania pełnej spójności pomiędzy dokumentami strategicznymi różnych szczebli.

Zidentyfikowane zasoby gminy oraz wyzwania stojące przed wspólnotą samorządową pozwoliły na określenie obszarów strategicznej interwencji:

- OSI I. SIEMYŚL – BIEGUN ROZWOJU.**
- OSI II. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW - integracja oraz aktywizacja społeczna i kulturowa społeczności gminy oraz rozwój biznesu i wzrost aktywności zawodowej mieszkańców.**

RYSUNEK 33.OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI W GMINIE SIEMYŚL

Źródło: Opracowanie własne.

Wyznaczone w Gminie Siemysł OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian. Są przejawem zintegrowanego podejścia do planowania i zarządzania, mają na celu ukierunkowanie działań do konkretnych obszarów i dopasowanie ich do potrzeb i możliwości tych obszarów jak i oczekiwań mieszkańców.

OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OSI I: SIEMYŚL – BIEGUN ROZWOJU ;

Biegunem rozwoju, rozumianym jako ośrodek charakteryzujący się dynamicznym rozwojem gospodarczym i stanowiący źródło wzrostu dla otaczającego obszaru,

w Gminie Siemyśl jest miejscowość Siemyśl. Siemyśl pełni funkcję podstawowego bieguna rozwoju dla całej gminy.

Obszary działań:

- ☐ **Poprawa koordynacji i jakości zarządzania poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznościami lokalnym.**

Rekomendacje:

- Program szkoleniowo-treningowo-mentorski dla kadr w zakresie zadań własnych gminy, w szczególności zarządzania strategicznego i przestrzennego oraz w zakresie obszarów współpracy w układzie ponadlokalnym (KKB OF).
 - Rozwój współpracy koordynacyjno-projektowej przy przygotowaniu i wdrażaniu koncepcji, programów i projektów, w tym planów zagospodarowania przestrzennego w układzie lokalnym i ponadlokalnym (KKB OF).
-
- ☐ **Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym porządkowanie ekstensywnie zagospodarowanych struktur zabudowy, wzmacnianie układów usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze centralnym wsi w celu wzmocnienia roli Siemyśla w układzie osadniczym i ponadlokalnym oraz budowanie tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców.**

Rekomendacje:

- Wyłonienie najlepszych koncepcji budowy/rozbudowy/rewitalizacji obszarów oraz ważnych obiektów Siemyśla w drodze konkursów urbanistyczno-architektonicznych.
- Przygotowanie projektów zabudowy, rozbudowy lub rewitalizacji, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu lepsze wykorzystanie zasobów terenów uzbrojonych oraz poprawę jakości wizerunkowej Siemyśla i całej gminy.
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego komunalnego i społecznego.

□ Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej Siemyśla i Charzyna - wsparcie dla rozwoju lokalnego biznesu.

Rekomendacje:

- Rozwój punktów pierwszej sprzedaży produktów lokalnych.
- Wsparcie dla rozbudowy infrastruktury gastronomiczno-hotelarskiej.
- Modernizacja systemu drogowego gminy.
- Wsparcie dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.
- Uzbrojenie nowych terenów pod działalność biznesową.
- Wsparcie dla rozwoju innowacyjnej gospodarki.
- Utworzenie Centrum Aktywności w Siemyślu.
- Zwiększenie potencjału obiektów kultury poprzez budowę filii Gminnego Ośrodka Kultury w Charzynie.
- Budowa skansenu rybackiego w Charzynie.
- Budowa Skateparku i parku wysiłkowego.
- Rozbudowa potencjału treningowego i rekreacyjnego obiektów sportowych (np. siłownia w Siemyślu, park linowy w Charzynie,)
- Poszerzenie oferty turystycznej, m. in. poprzez uruchomienie nowych atrakcji i szlaków turystycznych:
 - nowe tereny pod inwestycje w turystykę,
 - modernizacja terenów rekreacyjnych i zieleni,
 - modernizacja chodników i dróg rowerowych na całym obszarze obu miejscowości.
- Ożywienie przestrzeni miejscowości (poprawa jakości przestrzeni publicznej, zieleni, oświetlenie, miejsca wypoczynku).
- Rozwój wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej służącej organizacji większych imprez.

□ Rozwój sieci transportowej w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych w układzie osadniczym, w tym rozwój dróg rowerowych i komunikacji publicznej.

Rekomendacje:

- Przebudowa układu drogowego w gminie (wraz ze zjazdem z S6);
- Budowa systemu parkingów.
- Zmiana priorytetów w organizacji ruchu na terenie Siemyśla. Wszędzie gdzie jest to możliwe przyjęcie zasady pierwszeństwa dla ruchu pieszego i rowerowego.
- Budowa systemu dróg rowerowych.
- Rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz monitoringu w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego.

□ Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczenie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji

Rekomendacje:

- Rozwój systemu dróg rowerowych i pieszych oraz utworzenie punktu obsługi roweru.
- Przyspieszenie prac nad likwidacją niskiej emisji, w tym rozwój OZE;
- Konsekwentne wyposażanie obiektów publicznych w źródła energii odnawialnej oraz ich termomodernizacja.
- Podjęcie zdecydowanych działań na rzecz wzrostu odporności na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne, w tym te związane ze zmianami klimatu.
- Rozbudowa systemu zieleni, w tym budowa powiązań pomiędzy istniejącymi obszarami zieleni oraz zielenią a obszarami zielonymi gminy.

□ Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz dostosowanie jej do przyszłych standardów i potrzeb.

Rekomendacje:

- Rozwój oferty kulturalnej dla różnych grup mieszkańców – zwiększenie potencjału obiektów kultury.
- Rozbudowa potencjału treningowego i rekreacyjnego obiektów sportowych.
- Poszerzenie oferty turystycznej, m. in. poprzez uruchomienie nowych atrakcji i szlaków turystycznych.
- Ożywienie przestrzeni centrum Siemyśla (poprawa jakości przestrzeni publicznej).
- Rozwój wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej służącej organizacji większych imprez.

□ **Wzrost bezpieczeństwa publicznego.**

Rekomendacje:

- Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych gminy rozmieszczenia i bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urządzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa (tereny zamknięte wraz z ich strefami ochronnymi).
- Budowa schronów i innych miejsc ukrycia.
- Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego (modernizacja systemu hydrantów, budowa remizy w Charzynie, zakup sprzętu);
- Rozbudowa cmentarzy w Charzynie i Siemyślu.
- Wsparcie dla powstania ośrodka zdrowia i apteki w Charzynie.

□ **Poprawa jakości usług, w celu wsparcia funkcji centrotwórczych Siemyśla i poprawy obsługi ludności.**

Rekomendacje:

- Poprawa jakości edukacji (poprawa wyników egzaminów po klasie ósmej).
- Rozwój infrastruktury placówek oświatowych i wyposażenia ukierunkowane na poprawę warunków nauki i wychowania.
- Zwiększenie dostępności miejsc w żłobkach i przedszkolach (budowa żłobka, budowa zespołu przedszkolno-żłobkowego w Charzynie).
- Poprawa dostępności i wzrost jakości usług opiekuńczych i senioralnych poprzez rozwój placówek opiekuńczych oraz realizację gminnych programów przeciwdziałania wykluczeniu, marginalizacji i zwalczaniu dysfunkcji w rodzinach.
- Poprawa profilaktyki i diagnostyki medycznej poprzez wzrost dostępności do lekarzy specjalistów.
- Wsparcie budowy hotelu dla zwierząt.
- Wsparcie dla projektów budowlanych oferujących lokale usługowe w parterach budynków lub wolnostojące.
- Tworzenie oraz rozwój e-usług publicznych oraz usług wewnątrz administracyjnych niezbędnych dla świadczenia usług publicznych, mających służyć poszerzeniu zakresu spraw, które będą mogły być załatwiane w urzędach drogą internetową.

OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OSI II. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW - integracja oraz aktywizacja społeczna i kulturowa społeczności gminy oraz rozwój biznesu i wzrost aktywności zawodowej mieszkańców.

- **Poprawa dostępności transportowej i komunikacyjnej gminy w wymiarze lokalnym i regionalnymi, w tym relacji z miastami subregionalnymi województwa zachodniopomorskiego.**

Rekomendacje:

- Wspieranie budowy węzła drogowego w ciągu drogi S6 na obszarze gminy.
- Budowa nowej drogi Gościno – Siemyśl.
- Wypracowanie i uruchomienie wieloletniego programu modernizacji układu dróg wiejskich (dróg o nawierzchni nieutwardzonej).
- Budowa systemu parkingowego obejmującego wszystkie największe atrakcyjne miejsca gminy.
- Budowa zintegrowanej sieci dróg rowerowych i szlaków turystycznych (rowerowych, pieszych, konnych itp.).
- Budowa przyjaznych i bezpiecznych parkingów Bike&Ride.
- Budowa przystanków komunikacji publicznej.

- **Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskich do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców.**

Rekomendacje:

- Poprawa zagospodarowania przestrzennego poszczególnych miejscowości (wskazanie obszaru centrum, rewitalizację ważnych dla lokalnej społeczności obiektów, wsparcie dla uzupełnienia zabudowy, wsparcie dla rozwoju usług podstawowych).
- Planowanie nowych obszarów zabudowy z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego i poszanowaniem przestrzeni.
- Modernizacja lub budowa miejsc spotkań dla mieszkańców (świetlice, miejsca rekreacji, lokalny plac/skwer).
- Wsparcie mieszkańców w realizacji działań mających na celu kultywowanie lokalnych tradycji i wzmocnienie tożsamości regionalnej.
- Promowanie lokalnej kultury, tradycji historii i dziedzictwa.

- Prowadzenie skutecznych działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska.
- Modernizacja zabytkowego parku w Białokurach.
- Rozbudowa zieleni urządzonej – budowa gminnego parku centralnego służącego wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców gminy i przyjezdnych.
- Rozwój bazy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej w wybranych miejscowościach gminy.

□ Poprawa jakości infrastruktury oraz wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich.

Rekomendacje:

- Rozbudowa dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej.
- Rozwój infrastruktury OZE, w szczególności instalacji wiatrowych, fotowoltaicznych oraz wykorzystujących biomasę lub odpady.
- Rozwój indywidualnych i lokalnych systemów kanalizacyjnych oraz grzewczych.
- Porządkowanie gospodarki wodnej i rozwój małej retencji wodnej;
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, monitorowanie zagrożeń.
- Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami.

□ Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej.

Rekomendacje:

- Analiza atrakcyjności i potencjału turystycznego miejscowości w gminie, opracowanie koncepcji ich rewitalizacji i zagospodarowania.
 - Przygotowanie projektów rewitalizacji i zagospodarowania, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej oraz jak najlepsze wykorzystanie istniejących zasobów z uszanowaniem wymagań ochrony środowiska;
 - Promocja lokalnych wartości krajobrazu, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, lasów i zieleni terenów otwartych.
 - Promocja i rozwój turystyki.
- Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja obiektów wsparcia.**

Rekomendacje:

- Realizacja działań na rzecz włączenia cyfrowego.
 - Wspomaganie rozwoju telepracy na obszarach problemowych, w tym o najgorszej dostępności do głównych obszarów miejskich.
 - Modernizacja infrastruktury oraz dostosowanie wyposażenia szkół ponadpodstawowych w zakresie zidentyfikowanych potrzeb edukacyjnych (np. sala sensoryczna w Szkole Podstawowej w Charzynie).
 - Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych, rozwijanie wiedzy i zdobywanie nowych kwalifikacji przez mieszkańców.
 - Wsparcie dla rozwoju organizacji grupujących lokalny biznes.
- **Tworzenie sprzyjających warunków do organizacji nowych lub poszerzenia/przebranzowania istniejących terenów aktywności gospodarczej.**

Rekomendacje:

- Wyznaczenie w planie ogólnym nowych obszarów rozwoju biznesu.
 - Poprawa infrastruktury technicznej obsługującej lokalny biznes.
 - Wsparcie dla rozwoju aktywności gospodarczych związanych z rozwojem turystyki i rekreacji.
 - Wsparcie dla lokalizacji nowych instalacji OZE.
 - Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej.
 - Wsparcie dla łączenia potencjałów turystycznych w układzie ponadgminnym.
 - Organizacja cyklicznych imprez kulturalno-rozrywkowych o charakterze wizerunkowym.
- **Współpraca i wsparcie dla inwestorów w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów w celach gospodarczych.**

Rekomendacje:

- Promocja lokalnych zasobów (produktów, usług, zasobów ludzkich), wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych.
- Wsparcie w zakresie tworzenia, wzmacniania i promowania marek lokalnych.
- Szybka ścieżka w zakresie sporządzania planów miejscowych i warunków zabudowy.

5.4. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL NA LATA 2025-2030 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, m.in.:

- ☐ Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).
- ☐ Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.
- ☐ Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030.
- ☐ Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
- ☐ Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030;
- ☐ Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.
- ☐ Strategią Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko - Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.
- ☐ Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Koszalińsko – Kołobrzesko – Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030.

TABELA 6. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL DO ROKU 2030 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl na lata 2025-2030	CEL STRATEGICZNY I KONKURENCYJNA ZDYWERSYFIKOWANA GOSPODARKA		CEL STRATEGICZNY II ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA		CEL STRATEGICZNY III PRZYJAZNA ODPORNĄ ZIELONA GMINA		CEL STRATEGICZNY IV SKUTECZNE ZARZĄDZANIE DLA ROZWOJU	
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl na lata 2025-2030	1.1. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	1.2. Rozwój potencjału turystycznego	2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy	3.2. Ekologiczna, odporna gmina	4.1. Nowoczesne zarządzanie i marketing terytorialny	4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie
Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych ¹⁰								
STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU								
1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030								
CEL 1. ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM								
1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Wykorzystywanie potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2

¹⁰ Zachowano numerację zgodną z dokumentem pierwotnym

1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH								
1.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE								
3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO (WSPÓŁDZIAŁANIE, KULTURA, KREATYWNOŚĆ) 2030								
CEL 1. ZWIĘKSZENIE ZAANGAŻOWANIA OBYWATELI W ŻYCIE PUBLICZNE								
1.1. Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Kierunek polityki rozwoju i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. WZMACNIANIE ROLI KULTURY W BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI I POSTAW OBYWATELSKICH								
2.1. Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2

2.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.4 Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KULTUROWEGO I KREATYWNEGO DLA ROZWOJU								
3.1. Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.2. Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.3. Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030								
CEL 1. OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ								
1.1. Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.3. Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. DYNAMICZNA GOSPODARKA								
2.1. Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.2. Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.3. Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. SPRAWNY SAMORZĄD								
3.2. Rozwój obszarów poza aglomeracyjnymi	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2

3.3. Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.4. Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.5. Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 4. PARTNERSKI REGION								
4.1. Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.2. Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.3. Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POMORZA ZACHODNIEGO 2021-2027								
Priorytet 1 – Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 2 – Fundusze Europejskie na rzecz zielonego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 3 – Fundusze Europejskie na rzecz mobilnego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 4 – Fundusze Europejskie na rzecz połączonego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 5 – Fundusze Europejskie na rzecz przyjaznego mieszkankom i mieszkańcom Pomorza Zachodniego.	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 6 – Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Priorytet 7 – Fundusze Europejskie na rzecz partnerskiego Pomorza Zachodniego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
STRATEGIA ROZWOJU PONADLOKALNEGO DLA KOSZALIŃSKO– KOŁOBRZESKO – BIAŁOGARDZKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2021-2030								
CEL 1. ROZWINIĘTE SIECI WSPÓŁPRACY W RAMACH KKBOF.								

1.1. Zwiększanie aktywności i partycypacji społecznej oraz wzmacnianie partnerstw międzysamorządowych	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Podnoszenie jakości edukacji przedszkolnej, podstawowej i ponadpodstawowej, budowanie kompleksowej i komplementarnej oferty edukacyjnej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.3. Budowanie tożsamości regionu z wykorzystaniem lokalnych zasobów naturalnych i dziedzictwa kulturowego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.4. Wzmacnianie integracji społecznej, rozwój efektywnej sieci współpracy	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2. DOBROSTAN, LEPSZA JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIESZKAŃCÓW KKBOF.								
2.1. Zwiększanie dostępności i jakości usług społecznych i ochrony zdrowia	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.2. Promowanie szerokiej i dostępnej oferty sportowo-rekreacyjnej o zwiększonej funkcjonalności	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
2.3. Wzmacnianie bezpieczeństwa oraz edukacja w zakresie bezpieczeństwa na terenie KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. ZWIĘKSZONY STOPIEŃ INTEGRACJI PRZESTRZENNEJ I ZACHOWANIA ZASOBÓW NATURALNYCH ORAZ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO OBSZARU KKBOF.								
3.1. Utrzymywanie w dobrym stanie zasobów naturalnych i walorów przyrodniczych obszaru KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.2. Uporządkowanie ładu przestrzennego - zwiększenie dostępności, atrakcyjności i przyjazności przestrzeni publicznej oraz zachowanie i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
3.3. Wdrażanie systemu gospodarki o obiegu zamkniętym	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 4: ROZWIĘTA INFRASTRUKTURA OBSZARU Z WYKORZYSTANIEM TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH (SMART CITY) DLA POTRZEB SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH.								

4.1. Wspieranie działań służących poprawie efektywności energetycznej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.2. Rozwijanie infrastruktury sieciowej i punktowej oraz inwestycje w odnawialne źródła energii	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.3. Poprawa stanu i dostępności infrastruktury społecznej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.4. Poprawa stanu infrastruktury transportowej na rzecz zwiększenia jej dostępności i bezpieczeństwa	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.5. Poprawa jakości i dostępności publicznej infrastruktury turystycznej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 5: ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I UŻYTKOWNIKÓW OBSZARU KKBOF								
5.1. Rozwijanie i promowanie mobilności na obszarze KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
5.2. Rozwijanie transportu ekologicznego	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
5.3. Tworzenie zintegrowanych, inteligentnych systemów zarządzania transportem	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 6: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY KKBOF SPÓJNY Z POTENCJAŁAMI LOKALNYMI.								
5.4. Rozwijanie i wspieranie innowacyjności przedsiębiorstw oraz kreatywności i przedsiębiorczości mieszkańców	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
5.5. Rozwijanie kreatywnej współpracy środowiska turystycznego i okółoturystycznego w tworzeniu oferty turystycznej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
5.6. Wspieranie różnych form turystyki	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA KOSZALIŃSKO – KOŁOBRZESKO – BIAŁOGARDZKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2021-2030								
CEL 1. KKBOF ZAPEWNIAJĄCY ROZWÓJ EDUKACJI ORAZ BAZUJĄCY NA SIECIACH WSPÓŁPRACY								
1.1. Wysoka jakość edukacji zawodowej w KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
1.2. Współdziałanie samorządów w rozwoju KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2

1.3. Cel strategiczny 2: KKBOF zapewniający wysoką jakość życia i dążący do równości społecznej	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 2 KKBOF ZAPEWNIAJĄCY WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA I DĄŻĄCY DO RÓWNOŚCI SPOŁECZNEJ								
2.1. Wyższy poziom usług społecznych na terenie KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 3. KKBOF MOTYWUJĄCY DO ZACHOWANIA ZASOBÓW NATURALNYCH, WALORÓW TURYSTYCZNYCH I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO								
3.1. Wysoki stopień turystycznego wykorzystania potencjału przyrodniczego i kulturowego obszaru KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 4. KKBOF PRZYJAZNY ŚRODOWISKU ZORIENTOWANY NA POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA I WODY								
4.1. Wyższa efektywność energetyczna obiektów i przestrzeni publicznych na obszarze KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
4.2. Ograniczenie negatywnych skutków zmian klimatu oraz poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców obszaru KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Cel 5. KKBOF zapewniający aktywną i efektywną mobilność								
5.1. Bezpieczna komunikacja miejska i piesza użytkowników obszaru KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
5.2. Rozwinięta dostępność komunikacyjna poprzez spójny system dróg rowerowych na obszarze KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CEL 6. SILNA I RÓŻNORODNA GOSPODARKA W KKBOF								
6.1. Wzmocnienie atrakcyjności turystycznej KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
6.2. Sprzyjające warunki prowadzenia działalności gospodarczej KKBOF	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Legenda		Zgodny						

Źródło: opracowanie własne.

VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL

Skuteczność podejmowanych działań, uzależniona jest w dużej mierze od funkcjonowania sprawnego systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii. System ten pozwolić ma na elastyczne zarządzanie całym procesem wdrażania strategii z uwzględnieniem zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Kluczem do sukcesu podejmowanych działań jest uzyskanie możliwie pełnego obrazu tego co dzieje się w gminie i jej otoczeniu oraz zaplanowania przez samorząd stosownych działań w ujęciu strategicznym, jak i operacyjnym.

Dlatego też autorzy strategii Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030 przyjęli jako kluczowe założenie, iż wdrażanie strategii będzie na bieżąco monitorowane. Celowość realizacji zaplanowanych w strategii przedsięwzięć, czy też wprowadzanie zupełnie nowych projektów, uzależnione będzie od wnikliwej analizy zmieniającej się sytuacji i uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

W celu zapewnienia możliwie najbardziej skutecznego wdrażania zapisów strategii przyjęto, że instytucją zarządzającą wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030 będzie Urząd Gminy Siemyśl. Strategia zakłada także że część projektów realizowanych w ramach Strategii inicjowana będzie przez przedsiębiorców, instytucje pozarządowe i samych mieszkańców.

Mogą być one realizowane przy współudziale Gminy Siemyśl lub bez takiego współudziału. W tym drugim przypadku Urząd Gminy Siemyśl pełnić będzie jedynie funkcję wspierającą.

Wśród kluczowych powinności związanych z realizacją zapisów strategii należy wymienić:

- ☐ Dbanie o terminowość realizacji poszczególnych projektów.
- ☐ Koordynowanie współpracy oraz pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii.
- ☐ Pozyskiwanie środków budżetowych i pozabudżetowych niezbędnych dla realizacji założonych działań.
- ☐ Monitorowanie procesu realizacji zadań określonych w strategii.
- ☐ Ewaluacja zapisów strategii.
- ☐ Zbieranie i tworzenie nowych projektów w procesie aktualizacji zapisów strategii.
- ☐ Dbanie o niezbędną promocję strategii i realizację akcji informacyjnej wśród wszystkich interesariuszy.

Z punktu widzenia usprawnienia procesu wdrażania strategii, niezbędne jest zmobilizowanie całego dostępnego potencjału organizacyjnego, finansowego, jak i intelektualnego gminy, a także sięgnięcie po specjalistyczną wiedzę ekspertów zewnętrznych.

Zarządzający strategią dążyć będą do urzeczywistnienia wizji i misji, osiągnięcia długofalowego zrównoważonego rozwoju gminy zgodnie z przyjętymi celami.

W ramach systemu ustanowione zostały cele strategiczne i operacyjne, zapewnione zostaną odpowiednie zasoby finansowe, ludzkie i organizacyjne. Proces planowania rozwoju kierowany jest potrzebami i preferencjami partnerów społecznych i odbiorców usług. Przyjęto, że wskaźniki realizacji zamierzeń oparte są przede wszystkim na celach strategicznych i oczekiwaniach społecznych, a sukces ich osiągnięcia zależny jest od efektywnego systemu monitorowania i aktualizacji opartego na powtarzalnym procesie.

Kluczowe będzie odpowiednie zmotywowanie zespołu realizującego strategię i zapewnienie środków na jej realizację poprzez integrację budżetu gminy z planami wynikającymi ze strategii i możliwościami pozyskania środków zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Siemysł do roku 2030 zawiera działania, za realizację których odpowiadać będzie nie tylko urząd i jednostki organizacyjne gminy, ale także inne organizacje publiczne, pozarządowe czy prywatne. Dlatego ważną funkcją samorządu gminnego będzie także tworzenie warunków oraz koordynowanie współpracy pomiędzy poszczególnymi uczestnikami procesu wdrażania strategii.

Kluczowe zasady co do sposobu realizacji strategii.

W toku partycypacyjnego opracowywania strategii przyjęto szereg zasad, które uznano za kluczowe z punktu widzenia samej strategii jak i budowy klimatu współpracy pomiędzy różnymi środowiskami w gminie w zakresie jej skutecznego wdrażania. Wśród najistotniejszych należy wymienić:

- ☐ Zasada odpowiedzialnego zrównoważonego rozwoju w oparciu o lokalne zasoby i uwzględniająca potrzebę budowy konkurencyjnej lokalnej gospodarki, podnoszenie jakości życia mieszkańców przy zachowaniu walorów przyrodniczych dla przyszłych pokoleń.
- ☐ Zasada rozwoju społecznie wrażliwego, opierająca się na przeświadczeniu o potrzebie włączenia w procesy rozwojowe w gminie wszystkich mieszkańców i stworzenie warunków do jeszcze pełniejszej integracji społecznej.
- ☐ Zasada zintegrowanej interwencji, zakładającej wieloaspektowość podejmowanych działań w celu uzyskania efektu synergii.
- ☐ Zasada partycypacji społecznej, wskazująca na potrzebę włączania na każdym etapie realizacji strategii partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, co pozwoli na pełniejszą realizację celów strategii.

- Zasada spójności podejmowanych działań z kierunkami przemian społeczno-gospodarczych zawartych w strategiach regionalnych, krajowych i międzynarodowych.
- Zasada elastyczności, przejawiająca się troską o bieżące monitorowanie procesu wdrażania strategii i szybkie podejmowanie decyzji o wprowadzaniu niezbędnych modyfikacji, w celu wykorzystania wszystkich pojawiających się w okresie realizacji Strategii szans na intensyfikację rozwoju gminy.
- Zasada koncentracji sił i środków na przyjętych w strategii celach.

Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii

Strategia, powstała dzięki inicjatywie lokalnej społeczności, będzie realizowana poprzez działania inicjowane przez samorząd oraz partnerów społecznych i biznesowych. Opracowując strategię przyjęto, że kluczem do sukcesu jest to, aby podmioty sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego czynnie współpracowały w realizacji jej zapisów. Aby maksymalizować efekty realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030, przyjęto, że w okresie jej wdrażania celowym jest wykorzystywanie różnych narzędzi, przy jednoczesnym zadbanie o możliwie najszerszą współpracę z szerokim gronem interesariuszy. Wśród podstawowych instrumentów realizacji strategii należy wymienić:

- Strategie i inne dokumenty o charakterze branżowym przyjęte do realizacji w Gminie Siemyśl.
- Projekty wpisane wprost do strategii oraz programy i polityki rozwoju uzupełniające zapisy strategii.
- Coroczne uchwały budżetowe Rady Gminy, kluczowe dokumenty uchwalane przez samorząd takie jak: wieloletnia prognoza finansowa, dokumenty planistyczne i inne.
- Inne uchwały Rady, zarządzenia Wójta, regulacje w postaci aktów prawa miejscowego, decyzje administracyjne itp.
- Tworzenie zespołów projektowych, powoływanie ciał o charakterze opiniotawczo-doradczym, zawiązywanie partnerstw itp.
- Działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, konsultacje wewnętrzne, konsultacje społeczne itp.

6.1. MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA DOKUMENTU

Podstawą skutecznego wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Siemyśl do roku 2030 jest zbudowanie systemu **bieżącego gromadzenia i przetwarzania informacji** dotyczących wszystkich aspektów realizacji zapisów

strategii. Monitoring jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym efektywne planowanie działań, właściwą alokację środków, właściwe prowadzenie okresowej oceny i odpowiednie reagowanie na zmieniające się warunki. Proces realizacji strategii będzie monitorowany i oceniany.

Monitoring rozumiany jako kontrola procesu wdrażania strategii pozwala uniknąć błędów i niedopatrzeń w realizacji projektów. Będzie on prowadzony przez podmiot wskazany przez Wójta.

Proces wdrażania strategii zakłada przeprowadzenie trzech badań ewaluacyjnych, których efektem będzie raport ewaluacyjny.

RYSUNEK 34. SCHEMAT EWALUACJI

Źródło: opracowanie własne.

- **Ewaluacja ex ante** opisuje zakładane cele, przewidywane rezultaty, spójność z celami rozwojowymi danego obszaru, komplementarność z innymi projektami. Została ona wykonana w trakcie przygotowywania strategii.
- W przebiegu **ewaluacji mid term** dokonana zostanie analiza procesu wdrażania strategii. Pozwala to odpowiedzieć na pojawiające się pytania i rozwiązać ujawnione problemy. Dzięki temu możliwe będzie dokonanie oceny skuteczności i efektywności podejmowanych działań. Ewaluacja mid-term będzie wykonywana najpóźniej do końca roku 2027. Za jej wykonanie odpowiada podmiot wskazany przez Wójta.
- W **ewaluacji ex post** ocenione będą efekty poszczególnych działań. Na ich podstawie zostaną sformułowane wnioski na przyszłość. Za wykonanie ewaluacji ex-post odpowiada podmiot wskazany przez Wójta.

Podstawą skutecznego wdrażania strategii jest dysponowanie wiedzą na temat postępów w zakresie realizacji wskazanych w niej działań oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami.

Dlatego też za zasadę przyjmuje się przygotowywanie i publikację informacji o stanie realizacji strategii w ramach corocznego raportu o stanie gminy (zgodnie z dyspozycją art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). Obejmuje on podsumowanie działalności w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy. Poszczególne referaty Urzędu Gminy oraz gminne jednostki organizacyjne będą składały sprawozdania częściowe, opisujące przebieg realizacji zaplanowanych działań w zakończonym roku kalendarzowym oraz osiągnięte efekty, w tym w wymiarze wskaźnikowym.

TABELA 7. PLANOWANE REZULTATY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

CEL STRATEGICZNY I					
KONKURENCYJNA ZDYWERSYFIKOWANA GOSPODARKA					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
1.1. Wzmacnianie przedsiębiorczości i konkurencyjności	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w REGON na 10 tys. mieszkańców	Dane UG / GUS	Stan z roku 2024	Wzrost o 5%
	Zwiększenie potencjału inwestycyjnego gminy				
1.2. Rozwój potencjału turystycznego	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie	Liczba podmiotów gospodarczych podmioty na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Dane UG / GUS	Stan z roku 2024	Wzrost o 5%
CEL STRATEGICZNY II					
ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika

2.1. Wysokiej jakości edukacja wspierająca wszechstronny rozwój	Poprawa wyników egzaminacyjnych w szkołach podstawowych funkcjonujących w gminie	Wyniki z egzaminu 8 klasisty na poziomie średniej krajowej	Dane UG	Wyniki poniżej średniej krajowej	Wyniki na poziomie średniej krajowej
2.2. Rozwój kapitału społecznego i dziedzictwa kulturowego gminy	Wzrost rozpoznawalności Gminy Siemysł	Liczba wydarzeń w gminie	Dane UG	-	Wydanie folderu turystycznego
CEL STRATEGICZNY III					
PRZYJAZNA ODPORNA ZIELONA GMINA					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
3.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględniająca potrzeby gminy	Rozwój infrastruktury	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów	Dane UG	-	2
	Poszerzenie oferty aktywnego wykorzystania czasu przez dzieci i młodzież	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów	Dane UG	-	2
3.2. Ekologiczna, odporna gmina	Przeciwdziałanie i niwelowanie skutków zmian klimatu Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą	Liczba nowych i wyremontowanych obiektów	Dane UG	-	1
CEL STRATEGICZNY IV					
SKUTECZNE ZARZĄDZANIE DLA ROZWOJU					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
4.1. Nowoczesne zarządzanie i marketing terytorialny	Zwiększenie wpływów podatkowych do budżetu gminy	% zwiększenia wpływów podatkowych do budżetu gminy	Dane UG	Wpływy w roku 2024	Wzrost o 5%

4.2. Wysokiej jakości infrastruktura techniczna w gminie	Optimalizacja przebiegu infrastruktury transportowej w gminie	Liczba inwestycji optymalizujących przebieg infrastruktury drogowej w gminie	Dane UG	-	3
---	---	--	---------	---	---

Źródło: opracowanie własne.

Ewaluacja Ex ante, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii

W ramach prac uznano za zasadne przeprowadzenie tzw. ewaluacji partycypacyjnej, w której ewaluator jest jednocześnie twórcą dokumentu. Pozwoliło to na zaangażowanie całego zespołu opracowującego strategię już na etapie diagnozy. Członkowie zespołu współpracowali w pracach określających cele strategiczne, operacyjne i konkretne działania. Jednocześnie zrealizowano dodatkowe badanie ewaluacyjne w odniesieniu do opracowanego projektu strategii. Ostateczne zakończenie uprzedniej ewaluacji nastąpiło po opracowaniu projektu strategii.

Głównym celem przedmiotowej ewaluacji była ocena ex ante projektu Strategii Rozwoju Gminy Siemysł do roku 2030 w zakresie przewidywanej skuteczności i efektywności przyjętych założeń strategicznych. W szczególności dotyczyło to: diagnozy, analizy SWOT, wizji i misji, przyjętych celów i kierunków działań. Analizie poddano także przestrzenny wymiar projektu strategii. W toku procesu badawczego posługiwano się kryteriami ewaluacyjnymi:

- **TRAFNOŚĆ** – czyli zgodność powiązań występujących pomiędzy elementami projektu strategii (spójność wewnętrzna); w ramach ewaluacji założono, że kryterium obejmuje również zgodność pomiędzy celami rozwojowymi strategii, a celami wskazanymi w dokumentach nadrzędnych (spójność zewnętrzna).
- **SKUTECZNOŚĆ** - rozumiana jako możliwość osiągnięcia celów rozwojowych strategii; w obrębie tego kryterium ocenie podlegała relacja pomiędzy celami strategii, a jej efektami bezpośrednimi.
- **EFEKTYWNOŚĆ** - kryterium służące do oceny relacji pomiędzy rozwiązaniem, a jego efektami bezpośrednimi; badana była przewidywana efektywność, rozumiana jako stosunek przewidywanych nakładów do spodziewanych efektów realizacji celów rozwojowych strategii.

Przeprowadzone badanie ewaluacyjne wykazało wysoką jakość dokumentu:

- Spójność i logikę wewnętrzną (widoczne są silne powiązania mające charakter przyczynowo – skutkowy, a także wymiar horyzontalny).

- Dobrze określenie celów strategicznych i operacyjnych (cele zapewniają możliwość oddziaływania na procesy społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenne, jak również sprostania wyzwaniom, jakie zostały uznane za istotne w kontekście rozwoju gminy).
- Istotność i zasadniczą kompletność zakładanej w strategii interwencji (działania, które odpowiadają na aktualne i prognozowane problemy i potrzeby gminy oraz mieszkańców).
- Silne powiązania z politykami publicznymi i celami rozwojowymi zarówno poziomu krajowego, jak i europejskiego (co uprawdopodobnia współpracę i zewnętrzne wsparcie dla realizacji zadań, w tym finansowe, niezbędne dla pełnego powodzenia interwencji określonych w strategii).
- Zintegrowanie strategii, uwzględnienie wymiaru przestrzennego, istotnego z punktu widzenia możliwości osiągnięcia celów rozwojowych.
- Dobrze zaprojektowany system realizacji określa sposób organizacji procesów wdrażających strategię, w tym m.in. wskazuje podmioty biorące udział w realizacji strategii. Ma na uwadze rolę i kompetencje oraz relacje między nimi zachodzące. Przedstawia podział zadań, proponuje mechanizmy i narzędzia wdrażania strategii. Określa wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, określa sposób monitorowania realizacji strategii.
- Bezpieczny i efektywny system finansowania osiągnięcia celów zawiera rzetelnie opracowane ramy finansowe, a jednocześnie analizę potwierdzającą zdolności finansowo-realizacyjne gminy.

W toku wdrażania i monitorowania strategii sugeruje się rozwijanie i zawiązywanie nowych procesów współpracy, elastyczne podejście, ewentualne dostosowywanie pakietów działań i sposobów realizacji oraz systemu monitoringu, w tym wskaźników, aby zapewnić jak najlepszą skuteczność i efektywność realizacji celów rozwojowych. Kluczowe znaczenie będzie miało przygotowanie do prowadzenia i finansowania inwestycji, m.in. zoptymalizowanie wydatków, opracowanie projektów dla kierunków działań określonych w strategii i zapewnienie skuteczności w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne.

VII. RAMY FINANSOWE I POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII

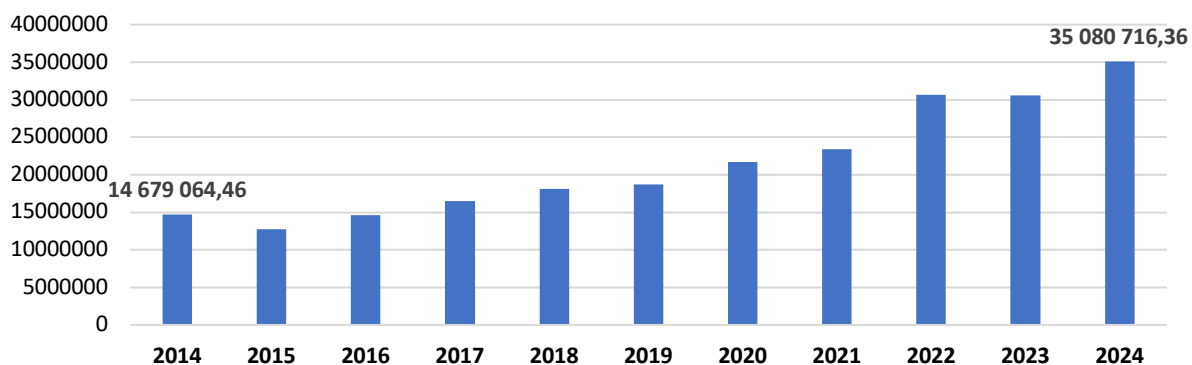
Kluczowym czynnikiem wpływającym na realizację przedsięwzięć ujętych w strategii są oczywiście środki finansowe, które gmina może przeznaczyć na ich realizację. Dotyczy to zarówno środków własnych, jak i tych pozyskanych w formie finansowania zewnętrznego. Ramy finansowe określają szacowaną wartość środków finansowych, które są niezbędne dla realizacji zapisów strategii. Wysokość tych środków jest uzależniona od wielu czynników zewnętrznych, ale przede wszystkim wynika z przyjętego zakresu inwestycji, które będą realizowane na obszarze Gminy Siemysł, a także od poziomu inflacji, który mocno utrudnia szacowanie kosztów przyszłych inwestycji. Konstruując ramy finansowe wzięto pod uwagę szacowany koszt realizacji projektów ujętych w strategii, a także projektowaną dostępność potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania.

Przyjęto założenie, że znaczna część inwestycji będzie mogła być realizowana w oparciu o dodatkowe zewnętrzne źródła kapitału, o które gmina będzie skutecznie zabiegać. Część inwestycji realizowana może być w ramach zawiązywanych partnerstw, w których środki publiczne uzupełniane będą środkami prywatnymi.

Określając zdolność gminy do realizacji zadań wynikających z zapisów strategii, wzięto pod uwagę informacje płynące z analizy budżetów gminy z ostatnich lat oraz jej dotychczasowe zaangażowanie inwestycyjne. Jest to istotne ze względu na to, że środki pochodzące z budżetu gminy będą zapewniały niezbędne współfinansowanie projektów w ramach programów zewnętrznych finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych.

Poziom i struktura dochodów wpływają na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek samorządowych, warunkując przy tym ich aktywność inwestycyjną, a tym samym stają się miarą rozwoju lokalnego.

WYKRES 5. DOCHODY BUDŻETU GMINY SIEMYŚL [W ZŁ] - WYKONANIE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

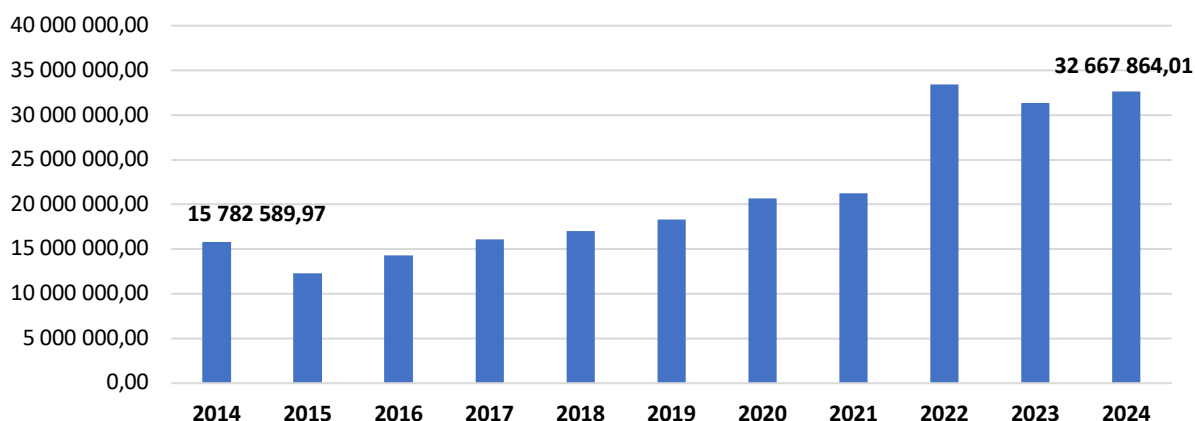
Analizując sytuację finansową gminy w latach 2014-2024, należy zwrócić uwagę na fakt zwiększających się wpływów budżetowych. Jest to efekt sytuacji społeczno-gospodarczej, w której znajduje się Gmina Siemyśl oraz dynamicznie zmieniającego się prawa nakładającego na jednostki samorządu terytorialnego nowe zadania.

W analizowanym okresie dochody gminy wzrosły ponad dwukrotnie. Zwiększyły się one z 14 mln zł w 2014 roku, do ponad 35 mln zł w roku 2024.

Wzrost dochodów w ujęciu ogólnym jest okolicznością, którą uznać należy za korzystną. Zwrócić jednak należy uwagę, że zawierają się w nich wszystkie transfery związane z realizacją zadań zleconych samorządom terytorialnym przez inne organy państwa. Wykonywanie zadań pociąga za sobą konieczność ponoszenia wydatków. Dlatego stają się one ważnym czynnikiem wpływającym na kreowanie podstaw rozwoju lokalnej społeczności.

W roku 2024 wyniosły one ponad 32 mln zł (wobec 15 mln zł w 2014 r.- zob. wykres 6.).

WYKRES 6. WYDATKI OGÓŁEM W GMINIE SIEMYŚL [W ZŁ] - WYKONANIE

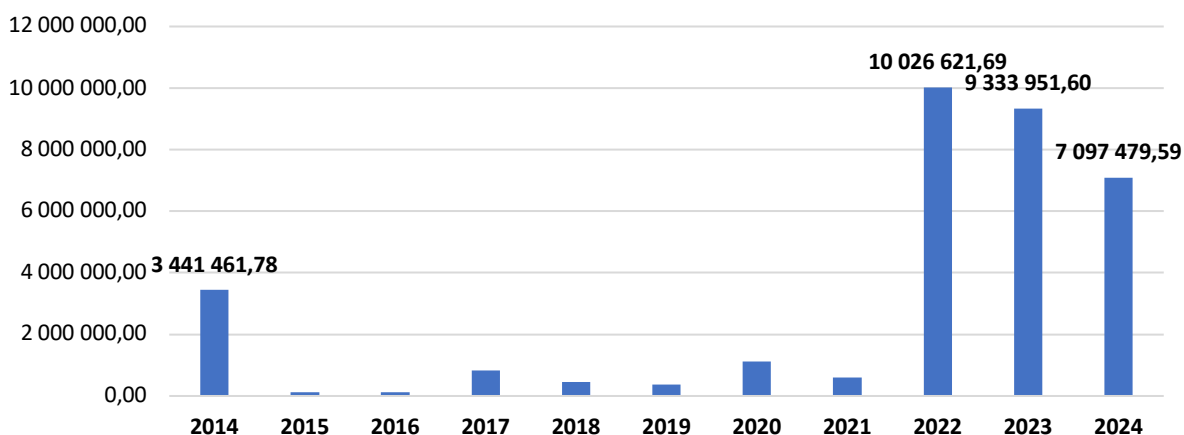
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są kategorią finansową środków publicznych pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego. Służą one sfinansowaniu realizacji zadań publicznych jednostki samorządu terytorialnego oraz wykonywaniu innych operacji finansowych, tj. zarządzaniu środkami, finansowaniu potrzeb pożyczkowych i zarządzaniu długiem publicznym.

Z punktu widzenia realizacji projektów zapisanych w Strategii niezwykle ważne są wydatki majątkowe.

Wydatki majątkowe budżetu obejmują wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych oraz dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji oraz wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

WYKRES 7. WYDATKI MAJĄTKOWE W GMINIE SIEMYŚL - WYKONANIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Przeprowadzona analiza wykazała, że w okresie 2014-2024 Gmina Siemyśl prowadziła zrównoważoną politykę budżetową, odpowiedzialnie gospodarując środkami budżetowymi, prowadząc skuteczną politykę zwiększania dochodów własnych gminy przy jednoczesnym zwiększaniu wydatków, w tym wydatków inwestycyjnych. W roku 2024 wydatki majątkowe gminy wynosiły ponad 7 mln zł.

Tworząc ramy finansowe planowanej działalności inwestycyjnej, związanej z realizacją projektów ujętych w strategii, należy wziąć pod uwagę możliwości współfinansowania ich w ramach funduszy zewnętrznych. Założenia przyjęte w analizie dotyczą m.in.:

- ☐ Wieloletniego strategicznego planowania finansowego.
- ☐ Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 i programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.
- ☐ Krajowego Planu Odbudowy, Wieloletniego Planu Finansowego Państwa, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) itp.
- ☐ Utrzymującej się nadal dużej liczby podmiotów publicznych, których środki mogą być wykorzystywane dla realizacji celów zapisanych w strategii w sposób bezpośredni – np. jako element kontraktów terytorialnych, środków w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego lub pośredni – jako element programów sektorowych, których instrumenty są koordynowane dla osiągnięcia celów rozwoju wyznaczonych w odniesieniu

do określonego terytorium, co oznacza w konsekwencji możliwość skorzystania z dużej liczby rozproszonych źródeł finansowania przedsięwzięć ujętych w strategii.

- Rosnącej roli środków prywatnych, za pomocą których można realizować cele rozwojowe ujęte w strategii, w tym funduszy pożyczkowych, gwarancji i poręczeń kredytowych, bankowych usług finansowych, jak i mechanizmów oraz form partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Dużej wysokości środków wydatkowanych przez budżet UE, budżet państwa i inne podmioty publiczne na realizację przedsięwzięć wspierających rozwój społeczny, gospodarczy, środowiskowy i przestrzenny oraz kreujących konkurencyjność w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Strategia określa kierunki interwencji podejmowanej w perspektywie roku 2030, w tym szereg kluczowych inwestycji gminnych, które dotyczą m.in. systemu edukacji, infrastruktury transportowej w gminie, infrastruktury sieciowej.

Wskazuje także potencjalne źródła finansowania tych ważnych społecznie i gospodarczo projektów. Horyzont czasowy założonych działań obejmuje rok 2030, a ich wymiar finansowy oszacowany został na 54 mln zł (wartość kluczowych inwestycji).

TABELA 8. SZACUNKOWA WYCENA WARTOŚCI KLUCZOWYCH INWESTYCJI

OBSZAR	SZACOWANE KOSZTY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ
OBSZAR: GOSPODARKA	
Cel strategiczny 1: KONKURENCYJNA ZDYWERSYFIKOWANA GOSPODARKA	9 000 000 zł
OBSZAR: KAPITAŁ LUDZKI	
Cel strategiczny 2: ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	16 000 000 zł
OBSZAR: ŚRODOWISKO	
Cel strategiczny 3: PRZYJAZNA ODPORNA ZIELONA GMINA	10 000 000 zł
OBSZAR: ZARZĄDZANIE	
Cel strategiczny 4: SKUTECZNE ZARZĄDZANIE DLA ROZWOJU	19 000 000 zł
Razem	54 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z warsztatów.

Wycena ta wykorzystuje m.in. bazę wiedzy i doświadczeń powstałych w wyniku prac nad ramami finansowymi dla innych dokumentów funkcjonujących na poziomie gminy, realizacji różnego typu inwestycji w ostatnich latach w gminie, a także informacje finansowe zapisane w opracowanych już projektach, studiach wykonalności itp., wraz z ewentualnymi informacjami dotyczącymi oczekiwanego lub przyznanego dofinansowania. Szczegóły przedstawiono w tabeli 9.

Zasada dodatkowości środków finansowych w realizacji projektów zapisanych w strategii oznacza, że to od potencjału inwestycyjnego jednostki samorządu terytorialnego zależy, w jakim czasie i ile środków finansowych będzie mógł on przeznaczyć na działania związane z rozwojem, czyli przede wszystkim na realizację strategii. Dlatego tak istotne jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy.

W okresie 2022-2024 skumulowane wydatki inwestycyjne Gminy Siemysł wyniosły 26 458 052,88 zł, co oznacza średnioroczne wydatki inwestycyjne na poziomie 8,6 mln zł. Przyjęte w strategii kierunki działań zamykają się średnioroczną kwotą 9 mln zł.

Należy przypuszczać, że w przypadku licznych projektów faktyczne koszty ponoszone przez gminę mogą być znacznie niższe i wynosić od 30% do 50% zakładanego kosztu działania. Będzie to możliwe, jeśli uda się pozyskać wsparcie na ich realizację z licznych funduszy krajowych i wsparcia Unii Europejskiej.

Szereg projektów może i powinno być realizowanych w ramach partnerstw z udziałem kapitału prywatnego. Część projektów realizowane będzie przez podmioty zewnętrzne, a więc ich finansowanie nie będzie pochodziło z budżetu gminy. Tym samym, analizując całokształt sytuacji finansowej, w której znajduje się Gmina Siemysł, można przyjąć, iż istnieje realna możliwość na sfinansowanie projektów ujętych w strategii.

7.1. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Szeroki zakres oraz kompleksowość działań opisanych w strategii wymaga nie tylko mobilizacji znacznej puli środków przeznaczonych na jej wdrożenie, ale przede wszystkim dywersyfikacji ich źródeł. W grupie potencjalnych źródeł finansowania w szczególności należy wskazać na:

- ☐ środki własne gminy;
- ☐ środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym województwa i powiatu;
- ☐ środki pochodzące z budżetu państwa;
- ☐ środki funduszy celowych np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- ☐ fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027,

Krajowy Plan Odbudowy, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;

- inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego;
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.

Z punktu widzenia dostępnych środków zewnętrznych, najistotniejszym źródłem finansowania, zarówno w zakresie zadań inwestycyjnych, jak i tzw. „projektów miękkich”, czyli projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Do głównych należą:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), ukierunkowany na wzmacnianie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE jako całości.
- Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), którego zasoby finansowe inwestuje się w ludzi.
- Fundusz Spójności, którego celem jest zredukowanie różnic gospodarczych i społecznych oraz promowanie zrównoważonego rozwoju głównie poprzez duże inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska.
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zajmujący się wspieraniem przekształceń struktury rolnictwa oraz wspomaganie rozwoju obszarów wiejskich.

SPIS WYKRESÓW:

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE SIEMYŚL W LATACH 2014-2024	11
WYKRES 2. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI W GMINIE SIEMYŚL DO 2060 ROKU	11
WYKRES 3. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI - WODOCIĄG	55
WYKRES 4. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI - KANALIZACJA	56
WYKRES 5. DOCHODY BUDŻETU GMINY SIEMYŚL [W ZŁ] - WYKONANIE.	110
WYKRES 6. WYDATKI OGÓŁEM W GMINIE SIEMYŚL [W ZŁ] - WYKONANIE	111
WYKRES 7. WYDATKI MAJĄTKOWE W GMINIE SIEMYŚL - WYKONANIE	112

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1. SOŁECTWA W GMINIE SIEMYŚL	8
RYSUNEK 2. POŁOŻENIE GMINY SIEMYŚL W UKŁADZIE POWIATOWYM.....	9
RYSUNEK 3. WARSZTAT POŚWIĘCONY ANALIZIE SWOT	18
RYSUNEK 4. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030	21
RYSUNEK 5. WARSZTAT POŚWIĘCONY OPRACOWANIU WIZJI I MISJI.....	22
RYSUNEK 6. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030	22
RYSUNEK 7. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030	23
RYSUNEK 8. SCHEMAT CELÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL DO ROKU 2030.....	25
RYSUNEK 9. SIEMYŚL – MOJA GMINA W 2030	33
RYSUNEK 10. GMINY TWORZĄCE KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKO-BIAŁOGARDZKI OBSZAR FUNKCJONALNY	34
RYSUNEK 11. ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW W SOŁECTWACH W GMINIE SIEMYŚL	35
RYSUNEK 12. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK.	36
RYSUNEK 13. HIERARCHIA SIECI OSADNICZEJ W KKBOF.....	37
RYSUNEK 14. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ W GMINIE SIEMYŚL DO 2042	38
RYSUNEK 15. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY SIEMYŚL W SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	40
RYSUNEK 16. OBSZARY CHRONIONE NA TERENIE KKBOF.....	41
RYSUNEK 17. PRZEBIEG KORYTARZY EKOLOGICZNYCH	43
RYSUNEK 18. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	44
RYSUNEK 19. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI	46
RYSUNEK 20. REGIONALNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY.....	48
RYSUNEK 21. SYSTEM POWIĄZAŃ TRANSPORTOWYCH I KOMUNIKACYJNYCH GMINY NA TLE POZOSTAŁYCH OŚRODKÓW.....	49
RYSUNEK 22. SIEĆ TRANSPORTOWA GMINY SIEMYŚL.....	50
RYSUNEK 23. DROGOWA DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA SIEMYŚLA Z MIAST O ZNACZENIU CO NAJMNIEJ SUBREGIONALNYM.....	51
RYSUNEK 24. SZLAKIEM PO NASYPIE KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ	53
RYSUNEK 25. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII W UKŁADZIE REGIONALNYM.....	57

RYSUNEK 26. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	59
RYSUNEK 27. DOSTĘPNOŚĆ PLACÓWEK OŚWIATY NA OBSZARZE GMINY SIEMYŚL	60
RYSUNEK 28. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY SIEMYŚL – GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	64
RYSUNEK 29. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU PONADREGIONALNYM W POLITYCE PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	79
RYSUNEK 30. POLITYKA WOBEC STRUKTURY PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA..	80
RYSUNEK 31. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU PONADREGIONALNYM W POLITYCE PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	81
RYSUNEK 32. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ KKBOF.....	84
RYSUNEK 33.OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI W GMINIE SIEMYŚL	85
RYSUNEK 34. SCHEMAT EWALUACJI	105

SPIS TABEL:

TABELA 1.WYNIKI ANALIZY SWOT, POWSTAŁE NA BAZIE DYSKUSJI PROWADZONEJ PODCZAS WARSZTATÓW Z UDZIAŁEM INTERESARIUSZY LOKALNYCH	19
TABELA 2. ROZWINIĘCIE PROJEKTOWE CELÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL DO ROKU 2030.....	26
TABELA 3. KLUCZOWE DZIAŁANIA	28
TABELA 4. STATYSTYKA RUCHU LOTNICZEGO W PORCIE LOTNICZYM SZCZECIN - GOLENIÓW.....	54
TABELA 5.OSI – OF KOSZALIN – KOŁOBRZEG – BIAŁOGARD – MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY OŚRODKA REGIONALNEGO – KIERUNKI I ZADANIA WSKAZANE DO REALIZACJI W PZPWZ (POTENCJALNIE LEŻĄCE W OBSZARZE ZAINTERESOWANIA GMINY SIEMYŚL)	82
TABELA 6. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEMYŚL DO ROKU 2030 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU.....	95
TABELA 7. PLANOWANE REZULTATY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA.....	106
TABELA 8. SZACUNKOWA WYCENA WARTOŚCI KLUCZOWYCH INWESTYCJI.....	113